http://www.dhammadownload.com

ပဲခူးမြို့

ဝင်းနိမ္မိတာရုံကျောင်းတိုက်

ပဓာန နာယကဆရာတော်

ဝိနယာဓိကပရိယတ္တိ ပထမကျော်

နိုင်ငံတော်အစိုးရ ပထမကျော်

သက္ကသီဟ၊ စေတိယင်္ဂဏ၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယ

အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူ၊ ဒီဃဘာဏက

အဂ္ဂမဟာ ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အရှင်မုနိန္ဒာဘိဝံသ

(ကြခတ်ဝိုင်း)

၏

ယမကာ ရှင်းတမ်း

(ပထမလတ်တန်းအတွက်)

ယမကာ ရှင်းတမ်း ၏ မုနိန္ဒာဘိဝံသ

ဤယမကရှင်းတမ်း၌

အောက်ယမိုက် ၅ - ကျမ်းကို

ပထမလတ်တန်းဝင် အရှင်မြတ်တို့

လွယ်ကူစွာနားလည်သဘောပေါက်စေရန်၊

❊ ဝိဘင်း ထုတ်ပုံဇယားများ၊

❊ အရကောက်ပုံများ၊

❊ မှတ်သားဖွယ်အဓိပ္ပါယ်များ၊

❊ ကျက်မှတ်ဖွယ်ဆောင်ပုဒ်များဖြင့်

ပြည့်စုံစွာ ရှင်းလင်းဖော် ပြထားပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပဲခူးမြို့
ဝင်းနိမ္မိတာရုံကျောင်းတိုက်
ပဓာန နာယကဆရာတော်

ဝိနယာဓိက ပရိယတ္တိ ပထမကျော်
နိုင်ငံတော်အစိုးရ ပထမကျော်
သကျသီဟ၊ စေတိယင်္ဂဏ၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယ
အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူ၊ ဒီဃဘာဏက
အဂ္ဂမဟာ ဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ
အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ

အရှင်မုနိန္ဒာဘိဝံသ
(ကြခတ်ဝိုင်း)
၏

ယမကရှင်းတမ်း

(ပထမလတ်တန်း)

http://www.dhammadownload.com

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - (၃၂၀၃၉၃၀၇၀၈)

ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်ရေ (၁၀၀၀)

တန်ဖိုး(　　　)

၂၀၀၈ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျော်ဟင်း(ယုံကြည်ချက်စာပေ)

၁၁၁၊ ၃၃ - လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်။

ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်အေးအေး(စန်းသော်တာ - ပုံနှိပ်တိုက်)

အခန်း(၈)/၅၃၊ ၅၅လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

"သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ"
"အလှူဒါန ဟူသမျှ ဓမ္မဒါနကအောင်နိုင်သည်"

မြတ်ဒါန အလှူရှင်

(ဦးကျင်ဟုတ်) + ဒေါ်ဌေးဌေး
မိသားစု
အမှတ်(၉)၊ ကုန်းမြင့်ရိပ်သာလမ်း၊
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

http://www.dhammadownload.com

ဆရာ့ဂုဏ်တော် မှန်းပူဇော်

အာစေရာနံ့ ပဂ္ဂဟောန၊ ပတ္တော’ဟ မနုဝမိုတံ။
တေသံ ဂုဏော’ဘိပူဇေမိ၊ အဂ္ဂါယ ဓမ္မပူဇယာ။

ဆရာအမြတ် ကျေးဇူးဆပ်

ကြခတ်ဝိုင်းဆရာ၊ ထေရ်မဟာမှ၊
စ၍ ဦးသုံ၊ ဂုဏ်ပေါင်းစုံနှင့်၊
ကုံလုံ ပြည့်ငြား၊ ဆရာများ၏။
ကြီးမားကျေးဇူး၊ မြင့်မိုရ်ဦးကို၊
ရည်စူးမျှော်မှန်း၊ ဤရွှေကျမ်းဖြင့်၊
ကြိုးပမ်း၍သာ၊ ပေးဆပ်ပါသည်၊
ရင်မှာ ပီတိလွှမ်းစေသော်။

အသင့်ကို ဆင် မသင့် ပြင်

ယမိုက်ကျမ်းသင်၊ ရဟန်း ရှင်တို့၊
လန်းရွှင်ချမ်းမြ၊ ရှုနိုင်ကြဖို့၊
ရေးပြလိုက်ရာ၊ ကျမ်းရွှေစာကို၊
သေချာ ဉာဏ်နှင့်၊ ဝေဖန်ချင့်၍၊
အသင့်ကို ဆင်၊ မသင့် ပြင်လော့။

http://www.dhammadownload.com

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဆရာအမြွက်, ကျေးဇူးဆပ်	
	နိဒါန်း	
	ပဏာမ နှင့် ပဋိညာဉ်	
၁။	မူလယမက	၁
၂။	ခန္ဓယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ	၁၅
၃။	အာယတနယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ	၂၅
၄။	ဓာတုယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ	၃၄
၅။	သစ္စယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ	၃၇
၆။	ခန္ဓယမက ပဝတ္တိဝါရ	၄၄
၇။	ခန္ဓယမက ပရိညာဝါရ	၆၈
၈။	အာယတနယမက ပဝတ္တိဝါရ	၇၀
၉။	အာယတန ယမက ပရိညာဝါရ	၁၀၂
၁၀။	ဓာတုယမက ပဝတ္တိဝါရ	၁၀၂
၁၁။	သစ္စယမက ပဝတ္တိဝါရ	၁၀၃
၁၂။	သစ္စယမက ပရိညာဝါရ	၁၂၇

http://www.dhammadownload.com

ကြခတ်ဝိုင်း (ဝင်းနိမ္မိတာရုံ)
ယမကရှင်းတမ်း
(ပထမလတ်တန်းအတွက်)

နိဒါန်း

=====

စတင် ရေးသားပို့ချ။ ။ဤ "ကြခတ်ဝိုင်း (ဝင်းနိမ္မိတာရုံ) ယမကရှင်းတမ်း" *(ပထမလတ်တန်းအတွက်)* ကို ၁၃၃၁–ခုနှစ်တွင် မိမိ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ (သကျသီဟ)အသင်း စာမေးပွဲ အောင်မြင်ပြီးနောက် ၁၃၃၂–ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၆)ရက်နေ့မှ စ၍ ရေးသားပို့ချခဲ့ရာ ထိုနှစ်မှာပင် ပြီးစီးနေခဲ့ပါသည်။ (မိမိ ရဟန်းဝါ ၄–ဝါရ အချိန်ကာလ ဖြစ်ပါသည်)။

ဆက်လက်ပို့ချ ။ ။ ထို့နောက် မိမိ မန္တလေးမြို့ အဘယာရာမ ရွှေဂူတိုက် ဒုတိယနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသီလာနန္ဒာဘိဝံသ၏ ခြေတော်ရင်းသို့ သွားရောက်နေထိုင်ကာ တတ်လိုသည့် ဆန္ဒ ပြင်းပြနေသည့် သက္ကတစာပေများကို သင်ယူသောအခါ ကြခတ်ဝိုင်းစာချ (ယခု တောင်ငူမြို့ ပေါက်တောရွာ စမ်းအေး မြိုင်ကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက) ဘဒ္ဒန္တနန္ဒဝံသာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိက)က မိမိ စာမူအတိုင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆက်လက်ပို့ချတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကြခတ်ဝိုင်းမှုအဖြစ်။ ။ ၎င်းနောက် ကြခတ်ဝိုင်းတိုက်အုပ် (ဂ) အရှင်ကုဝေရာဘိဝံသ (မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)က **ရပ်တည် ရှင်သန်** ထိုမူအတိုင်းပင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆက်လက်ပို့ချခဲ့ရုံသာမက ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက် အောင်ပင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကြခတ်ဝိုင်းမှ ထွက်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ရှိ နာမည်ကျော်ကျောင်း တိုက်ကြီးတစ်တိုက်တွင် စာပေပို့ချခဲ့သည့် မိမိ၏ တပည့်တစ်ပါးကလည်း အမည်တစ်မျိုးဖြင့် စာအုပ်ဖြစ်အောင် ဆောင် ရွက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် ၁၃၃၂–ခုနှစ် တစ်နှစ်မျှသာ ပို့ချခဲ့ဖူးသည့် ပထမလတ်တန်း ယမက စာမူသည် စာချဘုန်းကြီး တစ်ပါးပြီး တစ်ပါးပြောင်းသွားစေကာမူ မပြောင်းလဲဘဲ **"ကြခတ်ဝိုင်းကျောင်းတိုက်ကြီး၏ မူ"**အဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်ကာ ရှင်သန်လာခဲ့ပါသည်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမှ။ ။ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ဆန်းကြယ်သည့် မိမိ၏ ကံကြမ္မာအလှည့် **ထွက်ပေါ်လာ** အပြောင်းကြောင့် မိခင် ကြခတ်ဝိုင်းကျောင်းတိုက်ကြီးမှ ထွက်ခွါပြီး ပဲခူးမြို့ ကလျာဏီရပ်ကွက်တွင် ''**ဝင်းနိမ္မိတာရုံကျောင်းတိုက်**''ဟူသော အမည်ဖြင့် ကျောင်း တိုက် အသစ်တစ်တိုက်ကို တည်ထောင်ကာ ဆက်လက်၍ စာပေပို့ချသည့် အချိန်အခါရောက်မှ ဤပထမလတ်တန်း

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်း

ယမကစာဝါကို ပို့ချဖို့ရာ အခွင့်အခါ ကြုံလာခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ မိမိစာမူကို ပြန်လည်ကြည့်ရှုကာ ပြုပြင်သင့်သည်များကို ပြုပြင်၍လည်းကောင်း၊ ဖြည့်စွက်သင့်သည်များကို ဖြည့်စွက်၍လည်းကောင်း ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာမူ ရေးပြီးခဲ့သော နှစ်မှ စ၍ ရေတွက်လျှင် နှစ်ပေါင်း (၃၆)နှစ်တောင် ကြာညောင်းခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်မှ ရေးသားပို့ချဖြစ်သော ပဌမကြီးတန်းအတွက် ယမကရှင်းတမ်းကိုပင် စတုတ္ထအကြိမ်တိုင်အောင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်ပါသည်။

ပို့ချစဉ်အတိုင်း ရိုက်နှိပ်။ ။ ဤပဌမလတ်တန်းအတွက် ယမကရှင်းတမ်းကို ပို့ချသင်ပြရာ၌ ဉာဏ်နုသော စာသင်သားတို့ကို ငဲ့ပြီး ပဏ္ဏတ္တိဝါရများကို အားလုံးကုန်စင် စုံလင်အောင် ကွန့်ပျူးတာဖြင့် စာမူရိုက်နှိပ်ပြီးမှ ပဝတ္တိဝါရများကို ဆက်လက်ရိုက်နှိပ်ကာ ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် ကြံစည်စိတ်ကူးသောအခါ နဂိုရိုက်နှိပ်ပြီး အနေအထားကို မပြင်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ ပဏ္ဏတ္တိဝါရများကို ရှေးဦးစွာ တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်း ကုန်စင်စုံလင်အောင် ပို့ချပြီးမှ ပဝတ္တိဝါရများကို ပို့ချပေးခြင်းသည် ဉာဏ်နုသော စာသင်သားတို့အတွက် ပို၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်ဟု ယူဆသောကြောင့်လည်းကောင်း ပို့ချစဉ်အတိုင်းပင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အကျူအညီဖြစ်စေ ဆုမွန်ချွေ။ ။ "ကြခတ်ဝိုင်းမှုအဖြစ်" နှစ်ပေါင်းများစွာ ပို့ချသင်ပြပြီးမှ လိုအပ်သည်များကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ကာ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေအပ်သော ဤ **"ဝင်းနိမ္မိတာရုံ(ကြခတ်ဝိုင်း) ယမကရှင်းတမ်း"** ***(ပဌမလတ်တန်းအတွက်)*** ကျမ်းစာသည် ပဌမကြီးတန်း ယမကရှင်းတမ်းကျမ်းစာ နည်းတူ ယမိုက်ကျမ်းသင် ရဟန်းရှင်များနှင့်တကွ ယမိုက်ကျမ်းစာကို သဒ္ဓါပို၍ နှစ်လို့ရွှင်ပျ ပို့ချနေကြသော စာချဆရာတော်များအတွက် လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စွက်ကူညီနိုင်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ရပါသတည်း။

ဟောတွာ'ယံ ဥပတ္ထမ္ဘကော၊ နာနာနယေဟိ'လင်္ကတော။
သောတူနံ ဝါစကာနဉ္စ၊ မနောရထသ ပူရကော။

အရှင်မုနိန္ဒာဘိဝံသ
ဝင်းနိမ္မိတာရုံဆရာတော်
ကလျာဏီရပ်ကွက်
ပဲခူးမြို့။

၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၇)ရက်
(၂၈-၉-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့။

http://www.dhammadownload.com

ပဏာမ နှင့် ပဋိညာဉ်

အနန္တဉာဏကံ ဗုဒ္ဓံ၊ အဘိဓမ္မဒေသကံ။
သဏ္ဌစ္စံ နမ္မ ကဿာဟံ၊ ယမကတ္ထဿ ဒီပကံ။

(အဟံ၊ ကျေးဇူးမပေဟာ်၊ ကြခတ်ဝိုင်းထေရ်အကျော်က၊ မှည့်ခေါ်ငယ်က၊ "မုနိန္ဒ"တဲ့၊ နောက်မှတစ်ဖန်၊ "အဘိဝံသ"၊ ဘွဲ့ပုံရသဖြင့်၊ "မုနိန္ဒာဘိဝံသ" နာမထင်ပေါ် တပည့်တော်သည်။) အဘိဓမ္မဿ၊ ဓမ္မသင်-ဝိဘင်း၊ တစ်ခင်း ဓာတုကံ၊ ပုဂ္ဂလ-ကထာ၊ ဆက်ကာမှတ်ပိုက်၊ ယမိုက်-ပဋ္ဌာန်း၊ နည်းစုံပြွမ်းသည့်၊ ခုနစ်ကျမ်းသော အဘိဓမ္မာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ဒေသကံ၊ သန္တုသိတ၊ မည်ရထင်ပေါ်၊ မယ်တော်နတ်သား၊ အမှူးထား၍၊ ထူးခြားစုံလတ်၊ လောကဓာတ်အပေါင်း၊ တိုက်တစ်သောင်းမှ၊ ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ပြဟ္မာအား၊ တာဝတိံနန်း၊ ဘုံကြငှန်း၌၊ အစွမ်းသုံးအင်၊ ပြည့်စုံလင်သည့်၊ သဗ္ဗညုခေါ်၊ ဉာဏ်မပေဟာ်ဖြင့်၊ ထုတ်ဖော်ထင်ရှား၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပေထသော။ အနန္တဉာဏကံ၊ အနှုန်းမသိ၊ ဆုံးမရှိသည့်၊ ကြီးဘိလျှင်မြန်၊ ပညာဉာဏ်နှင့်၊ ကေန်မုချ၊ စုံပြည့်ဝသဖြင့်၊ အနန္တဉာဏ်ရှင်၊ အမှန်ပင် ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာသိတတ်၊ သိစေတတ်သည့်၊ နတ်နတ်ထွတ်ထား၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ ဝါ၊ ရှင်တော်ဘုရား၊ အဦးထား၍၊ တရား သံဃာ၊ ရတနာနှင့်၊ ဆရာသခင်၊ ကျေးဇူးရှင် အပေါင်းကို။ သဏ္ဌစ္စံ၊ ရိုသေလေးမြတ်စွာ။ နမ္မ၊ ဂုဏ်တော်အလီလီ၊ မှန်းမျှော်ရည်လျက်၊ ရှင်ကြည်ဖောကပ်၊ သောမနဿဖြင့်၊ အထပ်ထပ် ညွတ်လျှိုး၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ယမကတ္ထဿ ဒီပကံ၊ ယမကကျမ်းလာ၊ နက်အတ္ထာကို၊ လွယ်စွာသိရန်၊ နည်းတန်တန်ဖြင့်၊ ဝေဖန်ရှင်းပြ၊ သကတ္ထကြောင့်၊ "ယမကရှင်းတမ်း"၊ အမည်ဆန်းဖြင့်၊ တင့်လျှမ်းဝေဆာ၊ ကျမ်းရွှေစာကို။ ကဿံ၊ အလတ်တန်းဝင်၊ ရဟန်းရှင်တို့၊ လန်းရွှင်ချမ်းမြ၊ ရှုနိုင်ကြဖို့၊ ဆရာ့ဆရာ၊ သာ့ထက်သာတို့၊ ရေးခဲ့ ရေးပြီး၊ ကျမ်းသီးသီးမှ၊ နည်းအဖြာဖြာ၊ ယူမှီးကာဖြင့်၊ ကောင်းစွာ မသွေ၊ ရေးသားစီရင်ပေအံ့သတည်း။

၁။ မူလယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥဒ္ဒေသ၊ ကုသလတိက်
ယောခိုးစစ်

ကထာဝတ္ထု	–	ယမိုက်
မူလ ယမက	၊	ခန္ဓ ယမက
အာယတန ယမက	၊	ဓာတု ယမက
သစ္စ ယမက	၊	သင်္ခါရ ယမက
အနုသယ ယမက	၊	စိတ္တ ယမက
ဓမ္မ ယမက	၊	ဣန္ဒြိယ ယမက

(၁၀) ပါး။

ဥဒ္ဒေသ၊ နိဒ္ဒေသ (၂)ပါး
တိကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသ၊ ဒုကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသ (၂)ပါး
ကုသလတိက်, ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် (၂၂)ပါး

မူလဝါရ	၊	ဟေတုဝါရ၊
နိဒါနဝါရ	၊	သမ္ဘဝဝါရ၊
ပဘဝဝါရ	၊	သမုဋ္ဌာနဝါရ၊
အာဟာရဝါရ	၊	အာရမ္မဏဝါရ
ပစ္စယဝါရ	၊	သမုဒယဝါရ (၁၀)ပါး

မူလ ဝါရ၊ မူလ နယ

ကုသလ ပဒ၊ အကုသလ ပဒ၊ အဗျာကတ ပဒ၊ နာမ ပဒ (၄)ပါး
မူလ နယ၊ မူလမူလ နယ၊ မူလက နယ၊ မူလမူလက နယ (၄)ပါး
မူလ ယမက၊ ကေမူလ ယမက၊ အညမည မူလယမက (၃)ပါး

http://www.dhammadownload.com

အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာ (၂)ပါး

သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ (၂)ပါး

ဟောဟန်ကား - ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊	(သန္နိဋ္ဌာန်)	အနုလောမပုစ္ဆာ	မူလနယ မူလယမက
သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ၊	(သံသယ)။		
ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ။	(သန္နိဋ္ဌာန်)	ပဋိလောမပုစ္ဆာ	
သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ။	(သံသယ)။		

နိဒ္ဒေသ ဟောရိုးစဉ်

ဥဒ္ဒေသ - နိဒ္ဒေသ

တိကမာတိကာ နိဒ္ဒေသ၊ ဒုကမာတိကာ နိဒ္ဒေသ (၂)ပါး

ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိက်အစရှိသောအားဖြင့် (၂၂)ပါး

မူလဝါရ ။ ပ ။ သမုဒယဝါရအားဖြင့် (၁၀)ပါး

ကုသလ ပဒ၊ အကုသလ ပဒ၊ အဗျာကတ ပဒ၊ နာမ ပဒ(၄)ပါး

မူလ နယ၊ မူလမူလ နယ၊ မူလက နယ၊ မူလမူလက နယ(၄)ပါး

မူလ ယမက၊ ကေမူလ ယမက၊ အညမညမူလ ယမက(၃)ပါး

အနုလောမ၊ ပဋိလောမ (၂)ပါး

ပုစ္ဆာ၊ ပဲဿဇ္ဇနာ (၂)ပါး

သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ (၂)ပါး

ဟောဟန်ကား

ကုသလပဒ-မူလနယ

(က) မူလယမက ပုစ္ဆာပါဠိ

အနုလောမပုစ္ဆာ ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊
သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာတိ။

ပဋိလောမပုစ္ဆာ ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ၊
သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ကေမူလယမက ပုစ္ဆာပါဠိ

အနုလောမပုစ္ဆာ ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊
သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ။

ပဋိလောမပုစ္ဆာ ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန ကေမူလာ၊
သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။

(ဂ) အညမညမူလယမက ပုစ္ဆာပါဠိ

အနုလောမပုစ္ဆာ ယေ ကေစိ ကုသလမူလေန ကေမူလာဓမ္မာ၊
သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန အညမညမူလာတိ။

ပဋိလောမပုစ္ဆာ ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန အညမညမူလာ၊
သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။

'အစဉ်အတိုင်း ပုစ္ဆာပါဠိတို့၏ အနက်များ'

(က) ယေ ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးကို ပေးခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော။ (အရကောက်၌ 'တနည်းကား' ဟု ရှိသည်)။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။

ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။

(ခ) ယေ ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ)၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသော မူလရှိကုန်သလော။

ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ)၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။

(ဂ) ယေ ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ)၊ မူလ အားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလမည်ကုန်သလော။ (ဝါ)၊ မူလရှိကုန်သလော။

http://www.dhammadownload.com

ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအား ဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလမည်ကုန်သော။ (ဝါ၊ မူလရှိကုန်သော။) ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့ သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ် မည်ကုန်သလော။

ကုသလပဒ

၁	၂	၃
ကုသလမူ ၃-ခု	ကုသိုလ်စိတ် - ၂၁၊ ကုသလမူ ၃-ခု ကြဉ်သော စေ ၃၅-ခု	ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စိတ် ၂၁၊ စေ-၃၈ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော **စိတ္တဇရုပ် ၁၇၊**
ကုသလ ကုသလမူလ ကေမူလ အညမညမူလ	ကုသလ × ကေမူလ ×	× × ကေမူလ ×

ဝိဘင်း

၁။ - တီဏော (မူလယမက)

- မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကုသလမူလာနိ။ (အညမညမူလယမက)

၂။ အဝသေသာ။

၃။ ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။

၁+၂။ ကုသလံ။

၂+၃။ အဝသေသာ ကုသလမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ။

မှတ်ချက်။ ။ မူလယမက၊ အညမည မူလယမကတို့၌ နှစ်ဖက်ရမှ စ၍ ဝိဘင်းထုတ်ရသည်။ အရကောက်ရာ၌ကား ထုံးစံအတိုင်း တစ်ဖက်ရမှ စ၍ ကောက်ပါ။ ၁-နှင့် ၂-ကို ပေါင်းလျှင် ''ကုသိုလ်စိတ် ၂၁၊ စေတသိက် ၃၈'' ဖြစ်၏။ ၂-နှင့် ၃-ကို ပေါင်းလျှင် ဇယားအရှိအတိုင်း ဆိုရုံသာ။

"ဝိဘင်း"ဟူသည်။ ။ ''ဝိဘဇ္ဇိယတေ အနေနာတိ ဝိဘင်္ဂေါ''ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ အထူးသဖြင့် ခွဲဝေဖြေဆိုကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် အဖြေဝိဿဇ္ဇနာကိုပင် ''ဝိဘင်း''ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ (**ဝိဘင်း, ဝိသဇ်၊ သဘောစစ်၊ မှတ်လစ် သဒ္ဒိသာ။**)

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘင်း ၆–မျိုးနှင့် ထုတ်ပုံ ထုတ်နည်း

ထိုဝိဘင်းသည် "ပါ, အာ, တစ်, နှစ်၊ နော, နတ်–ဖြစ်၊ မှတ်လစ် ဝိဘင်း ခြောက်မျိုးတည်း" ဟူသည်နှင့်အညီ (၁) ပါဠိဂ္ဂဝိဘင်း (၂) အာမန္တာဝိဘင်း (၃) တစ်ဖက်ရဝိဘင်း (၄) နှစ်ဖက်ရဝိဘင်း (၅) နောဝိဘင်း (၆) နတ္ထိဝိဘင်း–ဟူ၍ ၆–မျိုးရှိ၏။

ထို ၆–မျိုးတို့တွင် –

၁။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရသာ ရှိ၍ သံသယပုဒ်၏အရ မရှိလျှင် အနုလုံ၌ 'နော' ဝိဘင်း ထုတ်ရသည်။ ပစ္စနိက်၌ 'ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ' စသည်ဖြင့် ဝါရအလိုက် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ 'ပါဠိဂတိ ဝိဘင်း' ထုတ်ရသည်။

၂။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရနှင့် သံသယပုဒ်၏ အရ မတူခဲ့လျှင်လည်း 'နော' ဝိဘင်းပင် ထုတ်ရသည်။

၃။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရ က နည်း၍ သံသယပုဒ်အရက များနေလျှင်လည်းကောင်း၊
သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရနှင့် သံသယပုဒ်အရ တူနေခဲ့လျှင်လည်းကောင်း 'အာမန္တာ' ဝိဘင်း ထုတ်ရသည်။

၄။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရ က များ၍ သံသယပုဒ်အရက နည်းနေလျှင် 'တစ်ဖက်ရ, နှစ်ဖက်ရ' ဝိဘင်း ထုတ်ရသည်။

၅။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရ မရှိလျှင် 'နတ္ထိ' ဝိဘင်း ထုတ်ရသည်။

(ဆောင်) – ဌာန်အရသာရှိ၊ သံ မရှိလျှင်၊ လုံ တွင် 'နော' သိ၊ နိက် 'ပါဠိ'၊ ထုတ်ဘိ မြဲသေချာ။
– ဌာန်+သံ နှစ်ဆူ၊ ရ မတူ၊ ဖြစ်မူ 'နော' တစ်ဖြာ။
– ဌာန်နည်း သံများ၊ ဖြစ်မူကား၊ ထုတ်ငြား 'အာမန္တာ'။
– ဌာန်+သံ နှစ်ဆူ၊ အရတူလဲ၊ 'အာမန်' ပဲ၊ မလွဲ ထုတ်ရမှာ။
– ဌာန်က များပြား၊ သံ နည်းပါး၊ ဖြစ်ငြား 'တစ်, နှစ်' ပါ။
– ဌာန်ပုဒ်အရ၊ မရှိက၊ ထုတ်ကြ 'နတ္ထိ' သာ။

ကောဋ္ဌာသ တင်ရာ၌ အသုံးပြုရန်
အမေး လေးထွေ၊ အဖြေ ငါးပါး၊ ဝိဘင်း ၆–မျိုး

အမေး လေးထွေ		အဖြေ ငါးပါး		ဝိဘင်း ၆–မျိုး	
၁	ပုရေ ပဉှာ	၁	ပါဠိဂတိ ဝိဿဇ္ဇနာ	၁	ဥပ္ပဇ္ဇတိ – စသည်
၂	ပစ္ဆာ ပဉှာ	၂	ပဋိဝစန ဝိဿဇ္ဇနာ	၂	အာမန္တာ
၃	ပရိပုဏ္ဏ ပဉှာ	၃	သရူပဒဿန ဝိဿဇ္ဇနာ	၃	တစ်ဖက်ရ
				၄	နှစ်ဖက်ရ
၄	မောဃ ပဉှာ	၄	ပဋိသေဓ ဝိဿဇ္ဇနာ	၅	နော
		၅	ပဋိက္ခေပ ဝိဿဇ္ဇနာ	၆	နတ္ထိ

http://www.dhammadownload.com

(ဆောင်) အမေး လေးထွေ၊ အဖြေ ငါးပါး၊ မြဲမှတ်သား၊ ပိုင်းခြား သိနိုင်စေ။
ဝိဘင်းခြောက်မျိုး၊ နှုတ်ရကျိုး၊ ဟောရိုး သိနိုင်စေ။ (ရှေးနိယံ)

(ဆောင်) ပုရေ = ပါဠိ = ဥပ္ပတ္တိ၊
ပစ္ဆာ = ပဋိ = အာမန်သိ။
ပရိ = သရူ = တစ်, နှစ်ယူ၊
မော = ပဋိသေ, ပဋိက္ခေ၊ နော နှင့် နတ္ထိ နေ။

အမေး လေးထွေ

၁။ ပုရိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့် တူသော ပဉှာသည် ''ပုရေပဉှာ'' မည်၏။
၂။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့် တူသော ပဉှာသည် ''ပစ္ဆာပဉှာ'' မည်၏။
၃။ ပုရေပဉှာ, ပစ္ဆာပဉှာ နှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ပဉှာသည် ''ပရိပုဏ္ဏပဉှာ'' မည်၏။
၄။ သံသယပုဒ် အရ မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံးအရ မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း အချည်းနှီးမေးအပ်သော ပဉှာသည် ''မောဃပဉှာ'' မည်၏။

အဖြေ ငါးပါး

၁။ ပုစ္ဆာပါဠိသို့ လိုက်၍ (ပုစ္ဆာပါဠိ၌ န–အက္ခရာကို ပယ်တော်မူ၍) ဖြေဆိုသော ဝိဿဇ္ဇနာသည် ''ပါဠိဂတိ ဝိဿဇ္ဇနာ'' မည်၏။
၂။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရကို ဝန်ခံသောအားဖြင့် ဖြေဆိုသော ဝိဿဇ္ဇနာသည် ''ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနာ'' မည်၏။
၃။ ပုရိမကောဋ္ဌာသ, ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ပြသောအားဖြင့် ဖြေဆိုသော ဝိဿဇ္ဇနာသည် ''သရူပဒဿန ဝိဿဇ္ဇနာ'' မည်၏။
၄။ သံသယပုဒ်၏ အရကို မြစ်သောအားဖြင့် ဖြေဆိုသော ဝိဿဇ္ဇနာသည် ''ပဋိသေဓ ဝိဿဇ္ဇနာ'' မည်၏။
၅။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကို ပယ်သောအားဖြင့် ဖြေဆိုသော ဝိဿဇ္ဇနာသည် ''ပဋိက္ခေပ ဝိဿဇ္ဇနာ'' မည်၏။

အထက် ဖော်ပြပါ အမေးလေးထွေ, အဖြေ ငါးပါးတို့ကို အာဂုံနှုတ်တက် ကျက်မှတ်ပြီးနောက် ကောဋ္ဌာသ တင်တတ်အောင် ကြိုးစားကြရပါမည်။ (ကောဋ္ဌာသတင်ပုံကို နောက်၌ သီးခြားပြထားပါသည်။)

http://www.dhammadownload.com

အထက်ပါ ကုသလပဒ ယော ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

တိကမာတိကာ ကုသလတိက်လာ ကုသလာဓမ္မာ–အရ ကုသိုလ်မည်သော ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဌတိံသတို့ကို (က) မူလမည်သော တရား၊ (ခ) မူလ မမည်သောတရားဟု နှစ်မျိုး နှစ်စား ခွဲခြားလိုက်လျှင် (၁) ကုသလမူ ၃–ခု၊ (၂) ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ၊ ကုသလမူ ၃–ခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ–ဟု တရား ၂–ပုံ ဖြစ်၏။

ဤယမိုက်ကျမ်း၌ "ကေမူလ=ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်တူသော မူလရှိသောတရား" ကိုလည်း ဟောရကား ကုသိုလ်မူလကြောင့် ကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက်များဖြစ်ရာ၌ ထိုကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက်တို့နှင့် အတူဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ္တဇရုပ်ကိုလည်း ကေမူလ–ဟုဆိုရပါသည်။ ၎င်းကို တရားတစ်ပုံ ပုံ၍ ကုသလပဒ၌ တရား ၃–ပုံ ဖြစ်ရသည်။

တစ်ဖက်ရ + နှစ်ဖက်ရရှာနည်း

ဝါရ၊ ပဒ၊ ယမကအလိုက် ရထိုက်သမျှ ခွဲခြားပုံထားသော တရားအပုံများမှ ရှေးဦးစွာ သန္နိဋ္ဌာန် ပုဒ်အရ တရားများကို ကောက်ယူမှတ်သား ဆုပ်ကိုင်ထားပါ။

ထို့နောက် သံသယပုဒ် လိုက်ကြည့်သောအခါ သံသယပုဒ်အရလည်း ဖြစ်နိုင်သော တရားသည် နှစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။ သံသယပုဒ်အရ မဖြစ်နိုင်သော တရားသည် တစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။

မူလယမက ဝိဘင်းထုတ်ပုံ အပြည့်အစုံ

- ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာတိ။ တီဏေဝ ကုသလမူလာနိ၊ (နှစ်ဖက်ရ)
  အဝသေသာ ကုသလာ ဓမ္မာ န ကုသလမူလာ။ (တစ်ဖက်ရ)
- ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ အာမန္တာ။

မူလယမက ဝိဘင်း (ပုစ္ဆာ+ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိ)ကို အနက်ပေးပုံ

ယေ ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလမည် ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးတော်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။

တီဏေဝ = တီဏိ ဧဝ၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟဟုဆိုအပ်သော ကုသလမူ သုံးခု တို့သည်သာလျှင်။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ကုသလ မူလ သုံးခုတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ကေဝီသ, စေတသိက် ပဉ္စတိံသတို့သည်။ န ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ် ဟုဆိုအပ်သော မူလ မမည်ကုန်။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည် ကုန်သော။

http://www.dhammadownload.com

ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ။ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။

အရကောက်ပုံ အပြည့်အစုံ

''ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ''ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ''ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ''ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက်၊ ကုသလမူ သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာတိသ ရ၏။ ကုသလမူ သုံးခုလည်း ရ၏။ ''သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလမူလာ''ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရကား** ကုသလမူ သုံးခုသာ ရ၏။

''ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ''ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ ''ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ''ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသလမူ သုံးခု ရ၏။ ''သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ'' ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရလည်း** ကုသမူသုံးခု ၄င်း ရ၏။

အလွယ်ကောက်ပုံ

အနုလောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက်၊ ကုသလမူ သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌာတိသ ရ၏။ ကုသလမူ သုံးခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသလမူ သုံးခု ရ၏။ **သံသယလည်း** ၄င်း ရ၏။

ကေမူလ ယမက ဝိဘင်းထုတ်ပုံ အပြည့်အစုံ

- ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ။ အာမန္တာ။
- ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန ကေမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။ ကုသလသမုဋ္ဌာန် ရုပ် ကုသလမူလေန ကေမူလံ န ကုသလံ၊ **(တစ်ဖက်ရ)**။ ကုသလံ ကုသလမူလေန ကေမူလဉ္စေဝ ကုသလဉ္စ။ **(နှစ်ဖက်ရ)**

ကေမူလ ယမက ဝိဘင်း (ပုစ္ဆာ+ဝိဿဇ္ဇနာပါဋ္ဌိ)ကို အနက်ပေးပုံ

ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ)၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလအားဖြင့်။ ကေ မူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလနှင့်။ (ဝါ)၊ မူလအားဖြင့် တူသောမူလရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယေ ဝါ ပန၊ ကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ)၊ အားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်

http://www.dhammadownload.com

မည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကုသလသမုဋ္ဌာန်၊ ကုသိုလ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရုပ်၊ စိတ္တဇရုပ် သံတ္တရသသည်။ ကုသလမူလေန၊ နှင့်။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ကေမူလံ၊ တူသောမူလရှိ၏။ န ကုသလံ၊ ကုသိုလ် မမည်။ ကုသလံ၊ သည်။ ကုသလမူလေန၊ နှင့်။ (ဝါ)၊ အားဖြင့်။ ကေမူလဥ္စေဝ၊ တူသောမူလလည်း ရှိ၏။ ကုသလဥ္စ၊ ကုသိုလ်လည်း မည်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။

အရကောက်။ ။ ဇယားကို ကြည့်၍ မူလယမကကောက်နည်းကို မှီပြီး ကောက်ကြပါလေ။

အညမညမူလ ယမက ဝိဘင်းထုတ်ပုံ အပြည့်အစုံ

– ယေ ကေစိ ကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန အညမညမူလာတိ။ မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကုသလမူလာနိ ကေမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိ စ။ **(နှစ်ဖက်ရ)** အဝသေသာ ကုသလမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာ န စ အညမညမူလာ။

(တစ်ဖက်ရ)

– ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန အညမညမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။ အာမန္တာ။

အညမညမူလ ယမက ဝိဘင်း (ပုစ္ဆာ+ဝိဿဇ္ဇနာ)ပါဌ်ကို အနက်ပေးပုံ

ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသော မူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။ (ဝါ)၊ မူလရှိကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသလမူလဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ယာနိ မူလာနိ၊ အကြောင်းမူလတို့သည်။ ကေတော၊ တကွနက်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ မူလာနိ၊ ထိုကုသလမူလ သုံးခုတို့သည်။ ကေမူလာနိ စေဝ၊ တူသောမူလလည်းရှိကုန်၏။ အညမညမူလာနိ စ၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလလည်း မည်ကုန်၏။ (ဝါ)၊ ရှိကုန်၏။

အဝသေသာ၊ ကုသလမူလသုံးခုမှ ကြွင်းကုန်သော။ ကုသလမူလသဟဇာတာ၊ ကုသလမူလ သုံးခုနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ကေစီသ, ကုသလမူလသုံးခုမှတစ်ပါး စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ်ကေစီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရုပ်ဟုပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့သည်၊ ကုသလ မူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သောမူလနှင့်။ (ဝါ)၊ အားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်၏။ န စ အညမညမူလာ၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလ မမည်ကုန်။ (ဝါ)၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလ မရှိကုန်။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။

ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလမည်ကုန်သော။ (ဝါ)၊ ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ သည်၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ် မည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။

အာမန္တာ၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့် တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ မူလမည်ကုန်သော တရားတို့ သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၏။

အရကောက်။ ။ ဇယားကို ကြည့်၍ မူလယမကကောက်နည်းကို မှီပြီး ကောက်ကြပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

မူလမူလ နယ

မူလနယအတိုင်း ဟောပါ။ ''မူလမူလာ''ဟု မူလသဒ္ဒါတစ်ခု ထပ်ထည့်ရသည်သာ ထူး၏။

မူလက နယ၊ မူလမူလက နယ

ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလကာတိ။ (ကုသလမူလမူလကာတိ)၊ အာမန္တာ။

ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလကာ (ကုသလမူလမူလကာ)၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။ ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကုသလမူလကံ (ကုသလမူလမူလကံ), န ကုသလံ၊ ကုသလံ ကုသလမူလကဉ္စေဝ (ကုသလမူလမူလကဉ္စေဝ) ကုသလဉ္စ။

ဤမူလကနယ၌ မူလက ယမက, ကေမူလက ယမက တို့သည် ကေမူလ ယမကနှင့် တူကြ၍၊ အညမည မူလက ယမကသည် အညမညမူလ ယမကနှင့် တူ၏။

အကုသလ ပဒ

၁	၂	၃	၄
မောဟမူဒွေး၌ မောဟ (အဟိတ် အကု)	မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသလမူ ၃–ခု (သဟိတ် အကု)	အကုသိုလ်–၁၂၊ အကုသလမူ ၃–ခု ကြဉ်သော စေ–၂၄ (သဟိတ် အကု)	ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကု–၁၂၊ စေ–၂၇ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်–၁၇
အကုသလ အကုသလမူလ × ×	အကုသလ အကုသလမူလ ကေမူလ အညမညမူလ	အကုသလ × ကေမူလ ×	× × ကေမူလ ×

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

၁။ အဟေတုကံ အကုသလံ။

၂။ မူလာနိ ယာနိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အကုသလမူလာနိ။

၃။ အဝသေသာ။

၄။ အကုသလသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။

http://www.dhammadownload.com

၁+၂။ တီဏောဝ အကုသလမူလာနိ။
၂+၃။ သဟေတုကံ အကုသလံ (ကေမူလယမက-အနု)၊ အကုသလံ (ဝှင်း-ပဋ္ဌိ)
၃+၄။ အဝသေသာ အကုသလမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ။

၁+၂။ ပေါင်းကောက်ပုံ = အကုသလမူ ၃-ခု။
၂+၃။ ပေါင်းကောက်ပုံ = အကုသိုလ်စိတ်-၁၂၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် စေ-၂၇။
၃+၄။ ပေါင်းကောက်ပုံ = ဇယားအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။

အဗျာကတ ပဒ

၁	၂	၃
အဗျာကတမူ ၃-ခု (သဟိတ် ဗျာ)	သဟိတ်ဝိပါက်-၂၁၊ သဟိတ်ကြိယာ ၁၇၊ အဗျာကတမူ ၃- ခုကြဉ်သော စေ-၃၅၊ ပဥ္စဝေါ...အခါ၊ အရူပ ဝိ ၄-ခု၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော သဟိတ် ဝိ၊ သဟိတ် ကြိ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ၁၃-တို့နှင့် ယထာရဟ အတူဉပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ (သဟိတ် ဗျာ)	အဟိတ်၁၈၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း စေ-၁၂၊ ပဥ္စဝေါ...အခါ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဟိတ်ဝိ၊ အဟိတ်ကြိ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၂-ခုနှင့် ယထာရဟ အတူဉပါဒ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ နိဗ္ဗာန် (အဟိတ် ဗျာ)
အဗျာကတ	အဗျာကတ	အဗျာကတ
အဗျာကတမူလ	×	×
ကေမူလ	ကေမူလ	×
အညမညမူလ	×	×

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

၁+၂။ သဟေတုကံ အဗျာကတံ။
၃။ အဟေတုကံ အဗျာကတံ။

၁+၂။ အရကောက် – သဟိတ်ဝိပါက် –၂၁၊ သဟိတ်ကြိယာ–၁၇၊ စေတသိက်–၃၈၊ ပဥ္စဝေါ....... သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊

၂+၃။ အရကောက် – ဝိပါက်စိတ်–၃၆၊ ကြိ–၂၀၊ အဗျာကတမူ ၃–ခုမှ တစ်ပါး စေ–၃၅၊ ရုပ်–၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

မူလယမကပါဠိ အနက် (၂)နည်းပေးပုံ

တီဏေဝ = တီဏိ ဧဝ၊ အဗျာကတမူလသုံးခုတို့သည်သာလျှင်။ အဗျာကတမူလာနိ၊ အဗျာကတဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်၏။

အဝသေသာ၊ အဗျာကတမူလသုံးခုမှ ကြွင်းကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, အဗျာကတမူလသုံးခုမှ တစ်ပါး စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ န အဗျာကတမူလာ၊ အဗျာကတဟုဆိုအပ်သော မူလ မမည်ကုန်။

(တစ်နည်းကား) အဝသေသာ၊ အဗျာကတမူလသုံးခုမှ ကြွင်းကုန်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, အဗျာကတမူလသုံးခုမှတစ်ပါး စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မ မည်ကုန်၏။ န အဗျာကတမူလာ၊ အဗျာကတဟု ဆိုအပ်သော မူလ မမည်ကုန်။

http://www.dhammadownload.com

နာမပဒ

၁	၂	၃	၄	၅
မောဟမူဒွေး မောဟ **(အဟိတ်)**	မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ် နာမမူ ၉–ခု **(သဟိတ်)**	သဟိတ်စိတ်–၇၁၊ နာမမူ ၉–ခု ကြဉ် စေ – ၄၆ **(သဟိတ်)**	အဟိတ်စိတ်–၁၈၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညစေ –၁၂၊ နိဗ္ဗာန် **(အဟိတ်)**	ပဋ္ဌဝေါ...ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိ ၄–ခု၊ ရဟန္တာ တို့၏ စုတိကြဉ်သော ကု, အကု, သဟိတ် ဝိ, သဟိတ်ကြိ နာမက္ခန္ဓာတို့ သည် ယထာရဟပြုအပ်သော **သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊** သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ၁၃–ခုတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော **သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်**
နာမ နာမမူလ × ×	နာမ နာမမူလ ကေမူလ အညမညမူလ	နာမ × ကေမူလ ×	နာမ × × ×	× × ကေမူလ ×

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

၂။	နဝေဝ နာမမူလာနိ။	(မူလယမက)
	မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမမူလာနိ။	(အညမညမူလ ယမက)
၁+၂။	နဝေဝ နာမမူလာနိ။	
၁+၄။	အဟေတုကံ နာမံ။	
၂+၃။	သဟေတုကံ နာမံ။	(ကေမူလယမက အနုလောမ)
	နာမံ	(ကေမူလယမက ပဋိလောမ)
၃+၄။	အဝသေသာ။	
၅။	နာမသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။	
၃+၅။	အဝသေသာ နာမမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ။	

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်ပုံ

၁ + ၂ = နာမမူ ၉-ခု။
၁ + ၄ = အဟိတ်-၁၈၊ ဆန္ဒကြဉ် အညစေ-၁၂၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ နိဗ္ဗာန်။
၂ + ၃ = သဟိတ်စိတ် ၇၁၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် စေ-၅၂။
၃ + ၄ = စိတ်-၈၉၊ နာမမူ ၉-ခုကြဉ် စေ-၄၆၊ နိဗ္ဗာန်။
၃ + ၅ = ဇယားအတိုင်းကောက်။

သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်
"မူလ၊ ကေမူလ၊ အညမညမူလ"မည်သောတရားများ

မူလမည်သောတရား	=	လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟဟူသော ဟိတ် ၆-ပါး။
ကေမူလမည်သောတရား	=	သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေ-၅၂၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။
အညမညမူလမည်သောတရား	=	မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ၆-ပါး။

မူလယမိုက် ပြီး၏။

============

http://www.dhammadownload.com

၂။ ခန္ဓယမိုက်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ – ဥဒ္ဒေသ ဟောရိုးစစ်

မူလယမိုက် – ခန္ဓယမိုက်
ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၊ ပဝတ္တိဝါရ၊ ပရိညာဝါရ (၃)ပါး။
ဥဒ္ဒေသ၊ နိဒ္ဒေသ(၂)ပါး။
ပရိစ္ဆေဒဝါရ၊ ပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရ၊ ဝိဘာဂဝါရ (၃)ပါး။
(တစ်နည်း) ခန္ဓုဒ္ဒေသ၊ နာမဝဝတ္ထာန်၊ နယဝါရ (၃)ပါး။

ခန္ဓုဒ္ဒေသ	–	ပဉ္စက္ခန္ဓာ။
နာမဝဝတ္ထာန်	–	ရူပက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊

(အနက် ၂–နည်း – ခန္ဓုဒ္ဒေသမှ စ၍ ပေး၊ တစ်နည်း–နာမဝဝတ္ထာန်မှ စ၍ ပေး)။

နာမဝဝတ္ထာန် – နယဝါရ၊
ပဒသောဓနဝါရ၊ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၊
သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ၊ သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ (၄)ပါး။
အနုလုံ၊ ပစ္စနိက် (၂)ပါး။
ရူပက္ခန္ဓယမက အစရှိသောအားဖြင့် (၅)ပါး။
အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာ (၂)ပါး။
သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ (၂)ပါး။

ဟောဟန်ကား	=	ရူပံ	သန္နိဋ္ဌာန်
		ရူပက္ခန္ဓော	သံသယ။
		ရူပက္ခန္ဓော	သန္နိဋ္ဌာန်
		ရူပံ	သံသယ။

http://www.dhammadownload.com

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ-ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ဟောရိုးစစ်

ပဒသောဓနဝါရ - ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ
အနုလုံ-ပစ္စနိက် (၂-ပါး)
ရူပက္ခန္ဓမူ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ အစရှိသောအားဖြင့် (၄)ပါး
ဝေဒနာက္ခမူလီ အစရှိသောအားဖြင့် (၄)ပါး
အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာ(၂)ပါး
သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ(၂)ပါး

ဟောဟာန်ကား - ရူပံ ခန္ဓော
ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ-နိဒ္ဒေသ ဟောရိုးစစ်

ဥဒ္ဒေသ-နိဒ္ဒေသ
ပဒသောဓနဝါရ၊ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ
သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ၊ သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ-၄ပါး
အနုလုံ-ပစ္စနိက်
ရူပက္ခန္ဓယမကအစရှိသောအားဖြင့် (၅)ပါး
<u>အနုလောမ၊ ပဋိလောမ</u>
<u>ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ</u>
သန္နိဋ္ဌာန်-သံသယ

ဟောဟာန်ကား -'ရူပံ' ဟူသည်တည်း။

http://www.dhammadownload.com

ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ ပါဠိတော်ဓယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	ရူပံ	ရူပက္ခန္ဓော	ရူပက္ခန္ဓော	ရူပံ
၂။	ဝေဒနာ	ဝေဒနာက္ခန္ဓော	ဝေဒနာက္ခန္ဓော	ဝေဒနာ
၃။	သညာ	သညာက္ခန္ဓော	သညာက္ခန္ဓော	သညာ
၄။	သင်္ခါရာ	သင်္ခါရက္ခန္ဓော	သင်္ခါရက္ခန္ဓော	သင်္ခါရာ
၅။	ဝိညာဏံ	ဝိညာဏက္ခန္ဓော	ဝိညာဏက္ခန္ဓော	ဝိညာဏံ

ပစ္စနိက်၌ (န)ထည့်၍ ဆိုရုံသာ။
နောက်ဝါရတို့၌လည်း နည်းတူ သိပါ။

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ အနုလုံ ရူပက္ခန္ဓမူ ပါဠိတော်ဓယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ (မူလီ)
၁။	ရူပံ	ရူပက္ခန္ဓော	ခန္ဓာ	ဝေဒနာက္ခန္ဓော
၂။	॥	॥	॥	သညာက္ခန္ဓော
၃။	॥	॥	॥	သင်္ခါရက္ခန္ဓော
၄။	॥	॥	॥	ဝိညာဏက္ခန္ဓော

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ၌ '**ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော**' စသည်ဖြင့် ဆို။
သညာက္ခန္ဓမူ စသည်တို့၌လည်း နည်းမှီ၍ ဆိုပါ။

မူ ၁–မူ၌ မူလီ ၄–ခုစီ ရှိ၍ မူ ၅–မူ၌ (၅ × ၄=) မူလီပေါင်း (ယမကပေါင်း) ၂၀–ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ - အနုလုံ
ပါဠိတော်ဇယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	ရူပံ	ခန္ဓော	ခန္ဓာ	ရူပံ (ရူပက္ခန္ဓော)
၂။	ဝေဒနာ	။	။	ဝေဒနာ (ဝေဒနာက္ခန္ဓော)
၃။	သညာ	။	။	သညာ (သညာက္ခန္ဓော)
၄။	သင်္ခါရာ	။	။	သင်္ခါရာ (သင်္ခါရက္ခန္ဓော)
၅။	ဝိညာဏံ	။	။	ဝိညာဏံ (ဝိညာဏက္ခန္ဓော)

ပဋိလောမ၌- ဥဒ္ဒေသဝယ် 'ခန္ဓာ ရူပံ၊ ခန္ဓာ ဝေဒနာ' စသည်ဖြင့်ဆိုပါ။
နိဒ္ဒေသဝယ် 'ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော၊ ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော' စသည်ဖြင့် ဆိုပါ။

'ခန္ဓာ ရူပံ' စသည်တို့ကို အနက်ပေးရာ၌- ''ရူပံ၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်သလော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်သလော''စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

သုဒ္ဓခန္ဓ မူလစက္ကဝါရ - အနုလုံ
ရူပက္ခန္ဓမူ ပါဠိတော်ဇယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	ရူပံ	ခန္ဓော	ခန္ဓာ	ဝေဒနာ (ဝေဒနာက္ခန္ဓော)
၂။	။	။	။	သညာ (သညာက္ခန္ဓော)
၃။	။	။	။	သင်္ခါရာ (သင်္ခါရက္ခန္ဓော)
၄။	။	။	။	ဝိညာဏံ (ဝိညာဏက္ခန္ဓော)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ၌ - 'ဝေဒနာ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာ ရူပံ (ရူပက္ခန္ဓော)' စသည်ဖြင့် ဆိုပါ။
သညာက္ခန္ဓမူ စသည်တို့၌လည်း နည်းမှီ၍ ဆိုပါ။

မူ ၁-မူ၌ မူလီ ၄-ခုစီ ရှိ၍ မူ ၅-မူ၌ မူလီပေါင်း (ယမကပေါင်း) (၅ × ၄=) ၂၀-ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ပဒသောဓနဝါရ

အုပ်စုခွဲပုံ

(ဆောင်) ရူ နှင့် သညာ၊ အတူလာ၊ သခါ တစ်မျိုးပါ။
ဝေ နှင့် ဝိညာ၊ အတူလာ၊ ခွဲပါ သုံးစုမျှ။

အုပ်စု(၁)

ရူပက္ခန္ဓယမက

၁	၂	၃
ပိယရုပ် သာတရုပ်	ရုပ်အဌ္ဌီသ = ရူပက္ခန္ဓာ	လောကုတ္တရာစိတ် ၈–ခု၊ စေ–၃၆၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ရူပ ×	ရူပ ရူပက္ခန္ဓာ	× ×
ပိယရူပံ သာတရူပံ ရူပံ န ရူပက္ခန္ဓော	ရူပက္ခန္ဓော ရူပဥ္စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စ	ရူပဥ္စ ရူပက္ခန္ဓဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ န စေဝ ရူပံ န စ ရူပက္ခန္ဓော

အနုလုံ ဝိဘင်းထုတ်ပုံ အပြည့်အစုံ

အနုလောမ – ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောတိ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ ရူပံ န ရူပက္ခန္ဓော။
ရူပက္ခန္ဓော ရူပဥ္စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စ။

ပဋိလောမ – ရူပက္ခန္ဓော ရူပန္တိ။ အာမန္တာ။

အရကောက်

၁။ တဏှာ၏ **အာရုံဖြစ်သော** ချစ်အပ် သာယာအပ်သော လောကီစိတ် ကောသီတိ။ စေ – ဒွေ ပညာသ၊ ရုပ် အဌ္ဌီသဟု ဆိုအပ်သော 'အပေါင်းဖြစ်သော' ပိယရုပ်, သာတရုပ်။

(တစ်နည်း) တဏှာ၏ **အာရုံဖြစ်ထိုက်သော** ချစ်အပ်သာယာအပ်သော လောကီစိတ် ကော–သီတိ၊ စေ–ဒွေပညာသဟု ဆိုအပ်သော ပိယရုပ် သာတရုပ်။

၂။ ရုပ္ပနလက္ခဏာရှိသော 'အစိတ်ဖြစ်သော' ရုပ်အဌ္ဌီသဟု ဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာ။

(တစ်နည်း) – ရုပ္ပနလက္ခဏာရှိသော ရုပ်အဌ္ဌီသဟု ဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာ။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စနိက် ဝိဘင်းထုတ်ပုံ အပြည့်အစုံ

အနုလောမ – န ရူပံ န ရူပက္ခန္ဓောတိ၊ အာမန္တာ။

ပဋိလောမ – န ရူပက္ခန္ဓော န ရူပန္တိ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ **န ရူပက္ခန္ဓော ရူပံ၊** ရူပဉ္စ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ **န စေဝ ရူပံ န စ ရူပက္ခန္ဓော။**

သတိ ။ ။ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုရာ၌ တစ်ဖက်ရကို ပုစ္ဆာအားလျော်စွာ ဖြေဆို၍၊ နှစ်ဖက်ရကို ပုစ္ဆာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြန်အားဖြင့် ဖြေဆိုထားသည်ကို သတိပြု။ နောက်ယမကတို့၌လည်း နည်းတူ သိပါ။

သညာက္ခန္ဓယမက

၁	၂	၃
ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဟုဆိုအပ်သော သညာ	သဥ္ဇာနနလက္ခဏာရှိသော သညာက္ခန္ဓာ	ဒိဋ္ဌိသညာ, သညာက္ခန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာ ၄–ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
သညာ ×	သညာ သညာက္ခန္ဓာ	× ×
ဒိဋ္ဌိသညာ	သညာက္ခန္ဓော	သညဉ္စ သညာက္ခန္ဓဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ

အုပ်စု(၂)
သင်္ခါရက္ခန္ဓ ယမက

၁	၂	၃
စိတ် ၈၉၊ ဝေဒနာ, သညာ၊ ရုပ်–၂၈	သင်္ခါရက္ခန္ဓာ–၅၀	နိဗ္ဗာန် ပညတ်
သင်္ခါရ ×	သင်္ခါရ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ	× ×
သင်္ခါရက္ခန္ဓံ ဌပေတွာ အဝသေသာ	သင်္ခါရက္ခန္ဓော	သင်္ခါရေ စ သင်္ခါရက္ခန္ဓဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ

http://www.dhammadownload.com

ဒုပ်စု (၃)

ဝေဒနာက္ခန္ဓယမက

၁	၂
ဝေဒနာစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	ဝေဒနာက္ခန္ဓာမှ တစ်ပါး ခန္ဓာ ၄–ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	× ×

အနုလုံ၊ ပစ္စနိက်– 'အာမန္တာ' ချည်း ထုတ်။

ဝိညာဏက္ခန္ဓယမက

၁	၂
စိတ်တစ်ခုယုတ်၊ ၉၀–ဟုဆိုအပ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊	ဝိညာဏက္ခန္ဓာမှ တစ်ပါး ခန္ဓာ ၄–ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်၊
ဝိညာဏ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	× ×

အနုလုံ၊ ပစ္စနိက် – 'အာမန္တာ' ချည်း ထုတ်။

၂။ ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ (ပဋိလောမ)

ရူပက္ခန္ဓမူ–ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ

၁	၂	၃
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ (မူလီခန္ဓာ)	–မှတစ်ပါး ခန္ဓာ ၄–ပါး	နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	ခန္ဓာ ×	× ×
ဝေဒနာက္ခန္ဓော ခန္ဓော စေဝ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ	အဝသေသာ ခန္ဓာ န ဝေဒနာက္ခန္ဓော	

http://www.dhammadownload.com

တရားပုံရ ပုံ – ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီဖြစ်၍ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို နံပါတ် ၁–တရားပုံ၌ ထားပြီး၊ ကြွင်း ခန္ဓာ ၄–ပါးကို နံပါတ်–၂ တရားပုံ၌ ထားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြွင်းမူလီတို့၌လည်း နည်းတူ သိပါ။

၃။ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ–အနုလောမ

အုပ်စုခွဲပုံ

(ဆောင်) – ရူ,ဝေ,သညာ၊ ဝိညာဏာ၊ လေးဖြာ တစ်စုပြု။
– သင်္ခါ ရမှာ၊ သူ့ချည်းသာ၊ ခွဲပါ နှစ်စုမျှ။

ရူပက္ခန္ဓယမက

၁	၂	၃
.....လောကီစိတ်–၈၁၊ စေ–၅၂၊ ရုပ်–၂၈၊	လောကုတ်–၈၊ စေ–၃၆၊	နိဗ္ဗာန် ပညတ်
ရူပ ခန္ဓာ	× ခန္ဓာ	× ×
	ရုပ် ၄ပေတွာ အဝသေသာ ခန္ဓာ န ရုပ် ခန္ဓာ	ရူပဥ္စ ခန္ဓေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ န စေဝ ရုပ် န စ ခန္ဓာ

တရားပုံ ရပုံ။ ။ ရူပက္ခန္ဓယမကဖြစ်၍ 'ရူပ=ရုပ်'မည်နိုင်သမျှ တရားအားလုံးကို ၁–ပုံ၊ ကြွင်းသော စိတ်, စေတသိက် တို့ကို ၁–ပုံ၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်တို့ကို ၁–ပုံ ပုံရကြောင်း သိပါ။ ကြွင်းသော ယမကတို့၌လည်း နည်းတူသိပါ။

အရကောက်။ ။ နံပါတ်(၁)ကို အရကောက်သောအခါ "**တဏှာ၏ အာရုံဖြစ်သော ချစ်အပ်သာယာအပ်သော**"ဟု ဝိသေသန မ,၍ ကောက်ပါ။

သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ ပဋိလောမ။ ။ဤသုဒ္ဓခန္ဓဝါရ ပဋိလောမသည် ပဒသောဓနမူလ စက္ကဝါရ ပဋိလောမနှင့် အလုံးစုံ တူ၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓယမက

၁	၂	၃
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	–မှ တစ်ပါး ခန္ဓာ ၄–ပါး	နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ဝေဒနာ ခန္ဓာ	× ခန္ဓာ	× ×

ရူပက္ခန္ဓယမက နည်းတူ ဝိဘင်းထုတ်ပါ။ သညာက္ခယမက၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓယမကတို့၌လည်း နည်းတူ။

သညာကန္ဓယမက

၁	၂	၃
ဒိဋ္ဌိသညာ သညာကန္ဓာ	–မှတစ်ပါး ခန္ဓာ ၄–ပါး	နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
သညာ ခန္ဓာ	× ခန္ဓာ	× ×

ဝိညာဏက္ခန္ဓယမက

၁	၂	၃
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	–မှတစ်ပါးခန္ဓာ ၄–ပါး	နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ဝိညာဏ ခန္ဓာ	× ခန္ဓာ	× ×

သင်္ခါရက္ခန္ဓယမက

၁	၂
စိတ်– ၈၉၊ စေ–၅၂၊ ရုပ်–၂၈၊	နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
သင်္ခါရ ခန္ဓာ	× ×

အနုလုံ–ပစ္စနိက် – 'အာမန္တာ'ချည်းထုတ်

တရားပုံရ ပုံ

ဤယမကဌ် သင်္ခါရမည်သောတရားတို့ကို ၁–ပုံ၊
သင်္ခါရမမည်သောတရားတို့ကို ၁–ပုံ ပုံရသည်ဟု သိပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ

ဤဝါရ၌ အနုလောမသည် သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ အနုလောမနှင့် တူ၍၊
ပဋိလောမသည် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ပဋိလောမနှင့် တူ၏။
(ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၊ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ၊ သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ ပဋိလောမတို့သည် အတူတူပင် ဖြစ်၏–ဟု မှတ်ပါ။)

ခန္ဓယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ၌ ဝါရ၊ နယ၊ ယမက၊ ပုစ္ဆာ၊ အတ္ထများ

ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ၌ – ယမက ၅–ပါး၊ ပုစ္ဆာ ၁၀–ပါး၊ အတ္ထ ၂၀–ဖြစ်၏။ **ပစ္စနိက်၌လည်း** ထို့အတူ ဖြစ်၏။ **အနုလုံ ပစ္စနိက် ၂–ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော်** ပဒသောဓနဝါရ၌– နယ ၂–ပါး၊ ယမက ၁၀–ပါး၊ ပုစ္ဆာ ၂၀၊ အတ္ထ ၄၀–ဖြစ်သတည်း။

ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ ရူပက္ခန္ဓမူ၌ ယမက ၄–ပါး၊ ပုစ္ဆာ ၈–ပါး၊ အတ္ထ ၁၆–ပါးဖြစ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ၊ သညာက္ခန္ဓမူ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမူ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမူ တို့၌လည်း ထို့အတူပင် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ၌ မူလ ၅–ပါး၊ ယမက–၂၀၊ ပုစ္ဆာ–၄၀၊ အတ္ထ–၈၀၊ ဖြစ်၏။ **ပစ္စနိက်၌ လည်း** ထို့အတူပင် ဖြစ်၏။ **အနုလုံ, ပစ္စနိက် ၂–ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော်** ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၌ နယ–၂ပါး၊ မူလ–၁၀–ပါး၊ ယမက–၄၀၊ ပုစ္ဆာ–၈၀၊ အတ္ထ–၁၆၀ ဖြစ်သတည်း။

သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ၌ ပဒသောဓနဝါရနည်းတူ နယ ၂–ပါး၊ ယမက ၁၀–ပါး၊ ပုစ္ဆာ–၂၀၊ အတ္ထ–၄၀ ဖြစ်၏။

သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ၌ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ နည်းတူ နယ ၂–ပါး၊ မူလ ၁၀–ပါး၊ ယမက –၄၀၊ ပုစ္ဆာ–၈၀၊ အတ္ထ–၁၆၀ ဖြစ်၏။

ခန္ဓယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၏ ဥဒ္ဒေသ၌ ဝါရ ၄–ပါး၊ နယ ၈–ပါး၊ ယမက–၁၀၀၊ ပုစ္ဆာ–၂၀၀၊ အတ္ထ–၄၀၀ ဖြစ်၏။

(ဆောင်) ဝါရလေးဖြာ၊ ရှစ်ဖြာနယ၊ ယမက၊ မှတ်ကြ တစ်ရာပေ။
ပုစ္ဆာနှစ်ရာ၊ လေးရာ အတ္ထ၊ ခန်ပဏ္ဏ၊ တွက်ပြ သောတုဆွေ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသ၌ ဟောသောတရား

ဤပဏ္ဏတ္တိဝါရနိဒ္ဒေသ၌ ပရမတ္ထတရား ၄–ပါး၊ ပညတ်တရားတို့ကို ဟောပါသည်။

(ဆောင်) ပရမတ်, ပညတ်၊ ဟောမိန့်အပ်၊ ပဏ္ဏတ် ဝါရမှာ။

ခန္ဓယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

(၃။ အာယတနယမိုက်)

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ ဟောရိုးစစ်

ခန္ဓယမိုက် – အာယတနယမိုက်
ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၊ ပဝတ္တိဝါရ၊ ပရိညာဝါရ ၃–ပါး
(တစ်နည်း) အာယတနုဒ္ဒေသ၊ နာမဝဝတ္ထာန်၊ နယဝါရ ၃–ပါး

အာယတနုဒ္ဒေသ = ဒွါဒသာယတနာနိ။

နာမဝဝတ္ထာန် = စက္ခာယတနံ၊ သောတာယတနံ
။ ပ ။
မနာယတနံ၊ ဓမ္မာယတနံ

အနက် ၂–နည်းပေး။
အကြွင်းကို ခန္ဓယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို နည်းမှီ၍ ဆိုပါ။

ပဒသောဓနဝါရ–အနုလုံ ပါဠိတော်ဖယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	စက္ခု	စက္ခာယတနံ	စက္ခာယတနံ	စက္ခု
၂။	သောတံ	သောတာယတနံ	သောတာယတနံ	သောတံ
၃–၁၀။	(ပ)	(ပ)	(ပ)	(ပ)
၁၁။	မနော	မနာယတနံ	မနာယတနံ	မနော
၁၂။	ဓမ္မော	ဓမ္မာယတနံ	ဓမ္မာယတနံ	ဓမ္မော

အနုလောမ သန္နိဋ္ဌာန်၊ ပဋိလောမ သံသယ ပေယျာလကို
''ဃာနံ၊ ဇိဝှါ၊ ကာယော၊ ရူပံ၊ သဒ္ဒေါ၊ ဂန္ဓော၊ ရသော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗော''ဟု ဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ-အနုလုံ ပါဠိတော်ဓယား

စက္ခာယတနမူ

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	စက္ခု	စက္ခာယတနံ	အာယတနာ	သောတာယတနံ
၂။	။	။	။	ဃာနာယတနံ
၃-၉။	။	။	။	။ ပ ။
၁၀။	။	။	။	မနာယတနံ
၁၁။	။	။	။	ဓမ္မာယတနံ

သောတာယတနမူ စသည်တို့၌လည်း စက္ခာယတနစသည်ကို မူလီသွတ်၍ ဆိုပါ။
မူ ၁၂-ခု၊ မူလီ ၁၁-ခုစီဖြစ်၍ ၁၂ × ၁၁ = ၁၃၂ ဖြစ်ကြောင်း သိပါ။
ပစ္စနိက်၌ "န စက္ခု န စက္ခာယတနံ။ **နာယတနာ** န သောတာယတနံ"စသည်ဖြင့် ဆိုပါ။

သုဒ္ဓါယတနဝါရ-အနုလုံ ပါဠိတော်ဓယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	စက္ခု	အာယတနံ	အာယတနာ	စက္ခု (စက္ခာယတနံ)
၂။	သောတံ	။	။	သောတံ (သောတာယတနံ)
၃-၁၀။	။ ပ ။	။	။	။ ပ ။
၁၁။	မနော	။	။	မနော (မနာယတနံ)
၁၂။	ဓမ္မော	။	။	ဓမ္မော (ဓမ္မာယတနံ)

http://www.dhammadownload.com

သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရ-အနုလုံ ပါဠိတော်ဓယား

စက္ခာယတနမူ

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	စက္ခု	အာယတနံ	အာယတနာ	သောတံ (သောတာယတနံ)
၂။	။	။	။	ဃာနံ (ဃာနာယတနံ)
၃-၉။	။	။	။	။ ပ ။
၁၀။	။	။	။	မနော (မနာယတနံ)
၁၁။	။	။	။	ဓမ္မော (ဓမ္မာယတနံ)

သောတာယတနမူ စသည်တို့၌လည်း ''သောတံ အာယတနံ၊ အာယတနာ စက္ခု (စက္ခာယတ နံ)'' စသည်ဖြင့် သိပါ။ မူ ၁၂-ခု၌ မူလီ ၁၁-ခုစီ ဖြစ်၍ ၁၂ × ၁၁ = ၁၃၂ ဖြစ်၏။

၁။ ပဒသောဓနဝါရ

အုပ်စုခွဲပုံ

၁။ စက္ခု, သောတ၊ ဂန္ဓ, ရသာ၊ ဤလေးဖြာ၊ ဟောပါ အလားတူ။
၂။ ကာယ, ရူပ၊ ဓမ္မ - သုံးပါး၊ သဘောသွား၊ မှတ်သား အလားတူ။
၃။ ဃာန, ဇိဝှါ၊ သဒ္ဒါ တစ်ဝ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့်၊ မန တစ်ဖြာ၊ ငါးမျိုးမှာ၊ ဟောပါ အလားတူ။
၄။ ပဒသောဓနေ၊ ထိုဝါရ၊ ဟောကြ စိတ်ဖြူဖြူ။

အုပ်စု-၁

စက္ခာယတနယမက

၁	၂	၃
ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု	စက္ခာယတန	စက္ခု ၃-ပါးမှ တစ်ပါး အာယတန ၁၁-ပါး၊ ပညတ်
စက္ခု ×	စက္ခု စက္ခာယတန	× ×
ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု စက္ခု န စက္ခာယတနံ	စက္ခာယတနံ စက္ခုစေဝ စက္ခာယတနဉ္စ	စက္ခုဉ္စ စက္ခာယတနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ န စေဝ စက္ခု န စ စက္ခာယတနံ

http://www.dhammadownload.com

(၁) အရကောက် – ဒိဗ္ဗစက္ခုဟုဆိုအပ်သော ဒုတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်,
ပညာစက္ခုဟုဆိုအပ်သော တတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်။

သိမှတ်ဖွယ်။ ။"စက္ခု ၃–ပါး၊ သောတ ၃–ပါး၊ ဂန္ဓ ၄–ပါး၊ ရသ ၄–ပါး ရှိသည်"ဟု သိပါ။

သောတာယတနယမက

၁	၂	၃
ဒိဗ္ဗသောတ တဏှာသောတ	သောတာယတန	သောတ ၃–ပါးမှ တစ်ပါး အာယတန ၁၁–ပါး၊ ပညတ်
သောတ ×	သောတ သောတာယတန	× ×
ဒိဗ္ဗသောတံ တဏှာသောတံ	သောတာယတနံ	သောတဥ္စ သောတာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ

(၁) အရကောက်– ဒိဗ္ဗသောတ ဟုဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်။
တဏှာသောတဟု ဆိုအပ်သော လောဘစေတသိက်။

ဂန္ဓာယတနယမက

၁	၂	၃
သီလဂန္ဓ သမာဓိဂန္ဓ ပညာဂန္ဓ	ဂန္ဓာယတန	ဂန္ဓ ၄–ပါးမှ တစ်ပါး အာယတန ၁၁–ပါး၊ ပညတ်
ဂန္ဓ ×	ဂန္ဓ ဂန္ဓာယတန	× ×
သီလဂန္ဓော သမာဓိဂန္ဓော ပညာဂန္ဓော။	ဂန္ဓာယတနံ	ဂန္ဓဥ္စ ဂန္ဓာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ

http://www.dhammadownload.com

အရကောက် – ၁။ သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ ဟု ဆိုအပ်သော သီလက္ခန္ဓ။
၂။ သမ္မာဝါယာမ, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော သမာဓိက္ခန္ဓ။
၃။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဟု ဆိုအပ်သော ပညာက္ခန္ဓ။

ရသာယတနယမက

၁	၂	၃
အတ္တရသ ဓမ္မရသ ဝိမုတ္တိရသ	ရသာယတန	ရသ ၄–ပါးမှ တစ်ပါး အာယတန ၁၁–ပါး၊ ပညတ်
ရသ ×	ရသ ရသာယတန	× ×
အတ္တရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော	ရသာယတနံ	ရသဥ္စ ရသာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ

အရကောက် – ဖိုလ် ၄–ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ဆိုအပ်သော **အတ္တရသ**။
– မဂ် ၄–ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟုဆိုအပ်သော **ဓမ္မရသ**။
– နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော **ဝိမုတ္တိရသ**။

(တစ်နည်း) – ကုသိုလ်, အကုသိုလ် အစရှိသော ပရမတ္ထဟုဆိုအပ်သော **အတ္တရသ**။
– 'ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ' အစရှိသော ဝဇီဘေဒသဒ္ဒဟု ဆိုအပ်သော **ဓမ္မရသ**။
– နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော **ဝိမုတ္တိရသ**။

ဒုပ်စု(၂)

ကာယာယတနယမက

၁	၂	၃
နာမကာယ ရူပကာယ ပညတ္တိကာယ	ကာယာယတန	တွင်း လိုဏ် အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ကောဋ္ဌာသပညတ်
ကာယ ×	ကာယ ကာယာယတန	× ×

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘင်း - ၁။ ကာယာယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသော။
၃။ ကာယဥ္စ ကာယာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ။

အနက်ပေး - ကာယာယတနံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ ကာယော၊ ကာယသည်။ န ကာယာယတနံ၊ ကာယာယတန မမည်။ **(တစ်နည်း)** အဝသေသော၊ သော တရားသည်။ န ကာယာယတနံ၊ မမည်။

(၁)အရကောက် - စိတ်-၈၉၊ စေ-၅၂၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော **နာမကာယ**။
- ကာယာယတနမှတစ်ပါး ရုပ်သတ္တဝီသဟုဆိုအပ်သော **ရူပကာယ**။
- ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်းအစရှိသော **ပညတ္တိကာယ**။

ရူပါယတနယမက

၁	၂	၃
.....လောကီ-၈၁ စေ-၅၂၊ ရုပ်-၂၇	ရူပါယတန	လောကုတ်-၈၊ စေ-၃၆၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ရူပ ×	ရူပ ရူပါယတန	× ×

(၁) ဝိဘင်း - ရူပါယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသံ၊
(၁)အရကောက် - **တဏှာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သော ချစ်အပ်သာယာအပ်သော** လောကီစိတ် ကောသီတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါယတနမှ တစ်ပါး ရုပ်သတ္တဝီသ။

ဓမ္မာယတန ယမက

၁	၂	၃
ပရမတ္ထဓမ္မ ပညတ္တိ ဓမ္မ	ဓမ္မာယတန	တွင်းလိုဏ်အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ကေဒေသပညတ်
ဓမ္မ ×	ဓမ္မ ဓမ္မာယတန	× ×

http://www.dhammadownload.com

(၁) ဝိဘင်း – ဓမ္မာယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသော။
(၁) ဝိဘင်း – ဓမ္မဥ္စ ဓမ္မာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ။
(၁)အရကောက် – ဓမ္မာယတနမှတစ်ပါး စိတ်–ရုပ်၊
သြဠာရိကရုပ် ဒွါဒသဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ၊
– အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိဓမ္မ။

အုပ်စု (၃)

ဃာနာ–၊ ဇိဝှါ–၊ သဒ္ဒါ–၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ–၊ မနာယတနယမက။

၁	၂
ဃာနာယတန	–မှ တစ်ပါး အာယတန(၁၁)ပါး ပညတ်
ဃာန ဃာနာယတန	× ×

ဇိဝှါယတနယမက စသည်တို့၌ ယမကအားလျော်စွာ နံပါတ်(၁)အကွက်တွင် ''ဇိဝှါယတန'' စသည် ပြောင်းလဲ၍ ထည့်ပါ။ ''ဃာနံ ဃာနာယတနံ၊ ဇိဝှါ ဇိဝှါယတနံ၊ သဒ္ဒေါ သဒ္ဒါယတနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ မနော မနာယတနံ'' စသည်ဖြင့် ဆိုကြပါလေ။

၂။ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ၃။ သုဒ္ဓါယတနဝါရ
၄။ သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရ – (ပဋိလောမ)များ အတွက်
စက္ခာယတနမူ – သောတာယတနမူလီ စသည်။

၁	၂	၃
သောတာယတန (မူလီအာယတနများ)	–မှတစ်ပါး အာယတန ၁၁–ပါး	ပညတ်
အာယတန သောတာယတန	အာယတန ×	× ×
သောတာယတနံ အာယတနဉ္စေဝ သောတာယတနဥ္စ။	အဝသေသာ အာယတနာ န သောတာယတနံ။	

မှတ်ချက် – နှစ်ဖက်ရမှ စ၍ ဝိဘင်းထုတ်ရကြောင်း သိပါ။
အနုလောမကို ပဒသောဓနဝါရအတိုင်း ဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

သုဒ္ဓါယတန [အနုလောမ]

အုပ်စုခွဲပုံ

(ဆောင်) ကာယ, ဓမ္မ၊ ထိုနှစ်ဝ ချန်၊ ကြွင်း ဆယ်တန်၊ ဟောရန် အတူသာ။
ကာယ, ဓမ္မ၊ ထိုနှစ်ဝ၊ ဟောကြ အတူသာ။
သုဒ္ဓါယတန၊ ထိုဝါရ၊ ဟောကြ လွယ်ကူစွာ။

အုပ်စု (၁)

စက္ခာယတနယမက စသည်

၁	၂	၃
စက္ခု သုံးပါး	– မှ တစ်ပါး အာယတန ၁၁–ပါး	ပဉ္စတ်
စက္ခု အာယတန	× အာယတန	× ×
	စက္ခုံ ဌပေတွာ အဝသေသာ အာယတနာ န စက္ခု အာယတနာ	စက္ခုံ စ အာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ န စေဝ စက္ခု န စ အာယတနာ

မှတ်ချက် – ပဋိလောမသည် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ပဋိလောမနှင့် တူ၏။

သောတာယတန ယမက၌ နံပါတ်(၁)အကွက်တွင်		သောတသုံးပါ။
ဃာနာယတန ယမက၌	။	ဃာနလေးပါး
ရသာယတန ယမက၌	။	ရသလေးပါး။
ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ သဒ္ဒ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ		
မနာယတနယမကတို့၌	။	ဃာနာယတန – စသည် ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ရူပါယတနယမက

၁	၂	၃
တဏှာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သော ချစ်အပ် သာယာအပ်သော လောကီစိတ်-၈၁၊ စေ-၅၂၊ ရုပ်-၂၈။	လောကုတ္တရာ ၈-ခု စေ-၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။	ပညတ်
ရူပ အာယတန	× အာယတန	× ×

အုပ်စု(၂)

ကာယာယတနယမက

၁	၂
နာမကာယ ရူပကာယ	ပညတ်
ကာယ အာယတန	× ×

အရကောက်

၁။ - အာယတနထိုက်သော စိတ်-၈၉၊ စေ-၅၂၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော **နာမကာယ**။
- ရုပ်အဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော **ရူပကာယ** ရှ၏။

သတိ။ ။ နာမကာယ, ရူပကာယ အရကောက်ပုံ ပဒသောဓနဝါရနှင့် မတူကြောင်းသတိပြု။

ဓမ္မာယတနယမက

၁	၂
ပရမတ္ထဓမ္မ	ပညတ်
ဓမ္မ အာယတန	× ×

http://www.dhammadownload.com

သတိပြု ။ ။ သုဒ္ဓါယတနဝါရ အနုလုံ၌ အာယတနထိုက်သော ပရမတ္ထတရားသက်သက်ကိုသာ ဟောတော်မူသောကြောင့် ကာယ နှင့် ဓမ္မတို့အရ ပညတ္တိကာယနှင့် ပညတ္တိဓမ္မတို့ကို မကောက် ရကြောင်း သတိပြု။ ပဒသောဓနဝါရ၌ကား ပညတ္တိကာယ, ပညတ္တိဓမ္မတို့လည်း ကာယ, ဓမ္မတို့ အရ ဖြစ်နိုင်၏။

(ဆောင်) - သုဒ္ဓါယတန၊ နုလောမမှာ၊ အာယတနထိုက်လတ်၊ ပရမတ်၊ ဟောအပ်ပါသလေ။
- ထို့ကြောင့် ကာယ၊ ဓမ္မ အရတွင်၊ ပညတ်လျှင်၊ မပါဝင်တော့ပေ။

၄။ သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရ

အနုလောမသည် သုဒ္ဓါယတနဝါရ အနုလောမနှင့် တူ၏။
ပဋိလောမသည် ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ ပဋိလောမနှင့် တူ၏။

သုဒ္ဓါယတနဝါရ အနုလောမ	=	သုဒ္ဓါယတန မူလစက္ကဝါရ အနုလောမ
ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ပဋိလောမ	=	သုဒ္ဓါယတနဝါရ ပဋိလောမ, သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရ ပဋိလောမ

အာယတနယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

၄။ ဓာတုယမိုက်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ - ဥဒ္ဒေသ ဟောရိုးစစ်

ဓာတုဒ္ဒေသ = အဋ္ဌာရသဓာတုယော
နာမဝတ္ထာန် = စက္ခုဓာတု ။ပ။ ကာယဓာတု၊
ရူပဓာတု ။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု၊
စက္ခုဝိညာဏဓာတု ။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊
ဓမ္မဓာတု

ပဒသောဓနဝါရ၌-

"စက္ခု စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတု စက္ခု" စသည်ဖြင့် ဟောပါ။

http://www.dhammadownload.com

သုဒ္ဓဓာတုဝါရ၌–

"စက္ခုံ ဓာတု၊ ဓာတူ စက္ခု(စက္ခုဓာတု)" စသည်ဖြင့် ဟောပါ။

သုဒ္ဓဓာတုမူလစက္ကဝါရ၌ –

"စက္ခုံ ဓာတု၊ ဓာတူ သောတံ (သောတဓာတု)" စသည်ဖြင့် ဟောပါ။

ဝါရစသည်ရေတွက်ပုံ

ပဒသောဓနဝါရ, သုဒ္ဓဓာတုဝါရတို့၌ အနုလုံဝယ်(၁၈)ယမက၊ ပစ္စနိက်ဝယ် (၁၈)ယမက ဖြစ်၍ နယ ၂–ပါး၊ ယမက ၃၆–ပါး ဖြစ်၏။ ပုစ္ဆာ ၇၂–ပါး၊ အတ္ထ ၁၄၄–ပါးစီ ဖြစ်၏။

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓဓာတု မူလစက္ကဝါရ တို့၌ အနုလုံဝယ် (၁၈)မူ၌ မူလီ ၁၇–ခုစီဖြစ်၍ ၃၀၆–ယမက၊ ပစ္စနိက်၌လည်း ထို့အတူ ၃၀၆–ယမက ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နယ ၂–ပါး၊ မူ ၃၆–ပါး၊ ယမက ၆၁၂–ပါး၊ ပုစ္ဆာ ၁၂၂၄–ပါး၊ အတ္ထ ၂၄၄၈–ပါးစီ ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် ဓာတုယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ၌ ဝါရ ၄–ပါး၊ နယ ၈–ပါး၊ မူလ ၇၂–ပါး၊ ယမက ၁၂၉၆–ပါး၊ ပုစ္ဆာ ၂၉၂၉၂–ပါး၊ အတ္ထ ၅၁၈၄–ပါး ဖြစ်သတည်း။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ – နိဒ္ဒေသ

ပဒသောဓနဝါရ

အုပ်စုခွဲပုံ

(ဆောင်) – စက္ခု, သောတ၊ ဃာန, ရသာ၊ ဤလေးဖြာ၊ ဟောပါ အလားတူ။
– ကာယ, ရူပ၊ မန, ဓမ္မာ၊ ဤလေးဖြာ၊ ဟောပါ အလားတူ။
– ဃာန, ဇိဝှာ၊ သဒ္ဒါ, ဖောဋ္ဌဗ်၊ ခြောက်ရပ် ဝိညာ၊ ပေါင်း ဆယ်ဖြာ။
ဟောပါ အလားတူ။

http://www.dhammadownload.com

မနောဓာတုယမက

၁	၂	၃
မနောဓာတ် ၃-ခု	မနောဓာတ် ၃-ခု မှတစ်ပါး စိတ်-၈၆	စေ-၅၂၊ ရုပ်-၂၈ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
မနော မနောဓာတ်	မနော ×	× ×
မနောဓာတု မနော စေဝ မနောဓာတု စ	မနောဓာတုံ ဌပေတွာ အဝသေသော မနော န မနောဓာတု၊	မနဉ္စ မနောဓာတုဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသော န စေဝ မနော န စ မနောဓာတု

သုဒ္ဓဓာတုဝါရ

- ကာယဓာတု ယမကဉ်၌ ''အာယတနထိုက်သော' နေရာဝယ် 'ဓာတ်ထိုက်သော' ဟု ပြောင်းဆိုရုံသာ။

ဓာတုယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

=============

http://www.dhammadownload.com

၅။ သစ္စယမိုက်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ-ဥဒ္ဒေသ

ဓာတုယမိုက်-သစ္စယမိုက်

(ခန္ဓယမိုက်ကို နည်းမှီ၍ ဆို)

(တစ်နည်းကား) သစ္စုဒ္ဒေသ၊ နာမဝဝတ္ထာန်၊ နယဝါရ ၃-ပါး

သစ္စုဒ္ဒေသ – စတ္တာရိ သစ္စာနိ

နာမဝဝတ္ထာန် – ဒုက္ခသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စံ။

(အနက် ၂-နည်းပေး)

ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ ပါဠိတော်ဇယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
၁။	ဒုက္ခံ	ဒုက္ခသစ္စံ	ဒုက္ခသစ္စံ	ဒုက္ခံ
၂။	သမုဒယော	သမုဒယသစ္စံ	သမုဒယသစ္စံ	သမုဒယော
၃။	နိရောဓော	နိရောဓသစ္စံ	နိရောဓသစ္စံ	နိရောဓော
၄။	မဂ္ဂေါ	မဂ္ဂသစ္စံ	မဂ္ဂသစ္စံ	မဂ္ဂေါ

ပစ္စနိက်၌ 'န' ထည့်ဆိုရုံသာ။

ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ ပါဠိတော်ဇယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
၁။	ဒုက္ခံ	ဒုက္ခသစ္စံ	သစ္စာ	သမုဒယသစ္စံ
၂။	။	။	။	နိရောဓသစ္စံ
၃။	။	။	။	မဂ္ဂသစ္စံ

မူ ၃-ခု၊ မူလီ ၃-ခုစီဖြစ်၍ (၃ × ၃) = ၉ ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

သုဒ္ဓသစ္စဝါရ - အနုလုံ ပါဠိတော်ဖြေယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	ဒုက္ခံ	သစ္စံ	သစ္စာ	ဒုက္ခံ (ဒုက္ခသစ္စံ)
၂။	သမုဒယော	॥	॥	သမုဒယော (သမုဒယသစ္စံ)
၃။	နိရောဓော	॥	॥	နိရောဓော (နိရောဓသစ္စံ)
၄။	မဂ္ဂေါ	॥	॥	မဂ္ဂေါ (မဂ္ဂသစ္စံ)

သုဒ္ဓသစ္စမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ
ဒုက္ခသစ္စာမူ ပါဠိတော်ဖြေယား

စဉ်	အနုလောမ		ပဋိလောမ	
	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ	သန္နိဋ္ဌာန်	သံသယ
၁။	ဒုက္ခံ	သစ္စံ	သစ္စာ	သမုဒယော (သမုဒယသစ္စံ)
၂။	॥	॥	॥	နိရောဓော (နိရောဓသစ္စံ)
၃။	॥	॥	॥	မဂ္ဂေါ (မဂ္ဂသစ္စံ)

မူ ၃-ခု၊ မူလီ ၃-ခုစီဖြစ်၍ ၃ × ၃ = ၉ ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသ

ပဒသောဓနဝါရ

အုပ်စု ခွဲပုံ

(ဆောင်) ဒုက္ခသစ္စာ၊ တစ်စုပါ၊ ကြွင်းမှာ တစ်စုပြ။

ဒုက္ခသစ္စယမက

၁	၂	၃
ကာယိက ဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခ	လောကီ-၈၁၊ တဏှာ, ကာယိကဒုက္ခ, စေတသိကဒုက္ခမှ တစ်ပါး စေ-၅၁၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ် ၂၈-ခု	ကာယိဒုက္ခ, စေတသိကဒုက္ခ, ဒုက္ခသစ္စာမှ တစ်ပါး သစ္စာ ၃-ပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ် ကလာပ် ၂-ခု၊ ပညတ်
ဒုက္ခ ဒုက္ခသစ္စာ	× ဒုက္ခသစ္စာ	× ×

၁။ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ (ဒုက္ခဥ္စေဝ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ)။

၂။ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ အဝသေသံ (ဒုက္ခသံစ္စံ န ဒုက္ခံ) ။ (အနုလုံ) ။

〃 〃 (န ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စံ) ။ (ပစ္စနိက်) ။

၃။ ဒုက္ခဥ္စ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ (န စေဝ ဒုက္ခံ န စ ဒုက္ခသစ္စံ)။

(၁) အရကောက် - ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော **ကာယိကဒုက္ခ**။
ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော **စေတသိကဒုက္ခ**။

သမုဒယသစ္စ ယမက

၁	၂	၃
သမုဒယသာမည	တဏှာဟုဆိုအပ်သော သမုဒယသစ္စာ	သမုဒယသာမည, သမုဒယသစ္စာ မှ တစ်ပါး သစ္စာ ၃-ပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် ၂-ခု၊ ပညတ်။
သမုဒယ ×	သမုဒယ သမုဒယသစ္စာ	× ×

http://www.dhammadownload.com

၁။ သမုဒယသစ္စံ ဌပေတွာ အဝသေသော။
၂။ သမုဒယသစ္စံ။
၃။ သမုဒယဥ္စ သမုဒယသစ္စဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသော။

(၁)အရကောက်

– တဏှာမှတစ်ပါး ကိလေသာ ၉–ပါး၊ – ထိုကိလေသာ ၉–ပါးနှင့် တကွဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသစိတ္တုပ္ပါဒ်၊ – ထိုအကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဟု ဆိုအပ်သော **သမုဒယသာမည**။

အမှာ။ ။နောက်ယမကတို့၌လည်း သမုဒယသစ္စ ယမက နည်းတူ ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ကြပါလေ။

နိရောဓသစ္စ ယမက

၁	၂	၃
နိရောဓသာမည	နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော နိရောဓသစ္စာ၊	နိရောဓသာမည၊ နိရောဓသစ္စာမှတစ်ပါး သစ္စာ ၃–ပါး၊ ဉာဏ်စ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉–ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇–ခု၊ အနိဒ္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် ၂–ခု၊ ပညတ်။
နိရောဓ ×	နိရောဓ နိရောဓသစ္စာ	× ×

(၁) အရကောက်

ကာမကုသိုလ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ၏ အဘာဝဟုဆိုအပ်သော **တဒင်္ဂနိရောဓ**။
မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်သည် ပယ်အပ်သော နီဝရဏ၏ အဘာဝဟုဆိုအပ်သော **ဝိက္ခမ္ဘန နိရောဓ**။
မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ၏ အဘာဝဟုဆိုအပ်သော **သမုစ္ဆေဒ နိရောဓ**။
ဖိုလ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ၏ အဘာဝဟုဆိုအပ်သော **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ နိရောဓ**။
စိတ်, စေတသိက်တို့၏ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော **ခဏနိရောဓ** အစရှိသော **'နိရောဓသာမည'**။

http://www.dhammadownload.com

မဂ္ဂသစ္စ ယမက်

၁	၂	၃
မဂ္ဂသာမည	မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာ	မဂ္ဂသာမည၊ မဂ္ဂသစ္စာမှတစ်ပါး သစ္စာ ၃-ပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် ၂-ခု၊ ပညတ်
မဂ္ဂ	မဂ္ဂ	×
×	မဂ္ဂသစ္စာ	×

(၁) အရကောက်

သဟိတ်ကာမာဝစရ ဝိပါက်, ကြိယာ, မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ရှိသော **ပဉ္စင်္ဂိကမဂ်၊**
မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခု၌ရှိသော **အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၊**
ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော **အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၊**
မိစ္ဆာမဂ်၊ ဈာန်မဂ်၊ သကဋ္ဌမဂ်အစရှိသော 'မဂ္ဂသာမည'။

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ၊
သုဒ္ဓသစ္စဝါရ-သုဒ္ဓသစ္စ မူလစက္ကဝါရ
ပဋိလောမများအတွက်

၁	၂	၃
သမုဒယသစ္စာ (မူလီသစ္စာ)	-မှတစ်ပါး သစ္စာ ၃ပါး	သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် ၂-ခု၊ ပညတ်
သစ္စာ	သစ္စာ	×
သမုဒယသစ္စာ	×	×

http://www.dhammadownload.com

သစ္စာ သမုဒယသစ္စန္တိ။ သမုဒယသစ္စံ သစ္စဥ္စေဝ သမုဒယသစ္စဥ္စ၊
အဝသေသာ သစ္စာ န သမုဒယသစ္စံ။

သုဒ္ဓသစ္စဝါရ

ဒုက္ခသစ္စယမက-အနုလောမ

၁	၂	၃
ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခ	-မှတစ်ပါး သစ္စာ ၄-ပါး	သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော... ...ပညတ်
ဒုက္ခ သစ္စာ	× သစ္စာ	× ×

ပစ္စနိက် - န ဒုက္ခံ န သစ္စန္တိ။ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ အဝသေသာ သစ္စာ န ဒုက္ခံ သစ္စာ။
ဒုက္ခဥ္စ သစ္စဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ (ပါဠိတော်)၊ အဝသေသာ (အရကောက်)
န စေဝ ဒုက္ခံ န စ သစ္စာ။

သမုဒယသစ္စယမက-အနုလောမ

၁	၂	၃
သမုဒယသာမည့, သမုဒယသစ္စာ	-မှတစ်ပါး သစ္စာ ၃-ပါး	သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော... ...ပညတ်
သမုဒယ သစ္စာ	× သစ္စာ	× ×

ပစ္စနိက် - န သမုဒယော န သစ္စန္တိ။ သမုဒယံ ဌပေတွာ အဝသေသာ သစ္စာ န သမုဒယော သစ္စာ။
သမုဒယဥ္စ သစ္စဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ န စေဝ သမုဒယော န စ သစ္စာ။
(နိရောဓသစ္စယမက၊ မဂ္ဂသစ္စယမကတို့၌ နည်းတူ)။

http://www.dhammadownload.com

နိရောဓသစ္စယမက–အနုလောမ

၁	၂	၃
သစ္စာထိုက်သော နိရောဓသာမည်, နိရောဓသစ္စာ	–မှတစ်ပါး သစ္စာ ၃–ပါး	သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော... ...ပညတ်
နိရောဓ သစ္စာ	× သစ္စာ	× ×

သုဒ္ဓသစ္စဝါရ၌ သစ္စာထိုက်သော ပရမတ္ထတရားတို့ကိုသာ ဟောၡ်။ သစ္စာမထိုက်သော နိရောဓ သာမည ၄–ပါးသည် နံပါတ် ၃–အကွက်ရှိ ပညတ်၌ ပါဝင်သွားသည်ဟု သိပါ။

မဂ္ဂသစ္စယမက–အနုလောမ

၁	၂	၃
သစ္စာထိုက်သော မဂ္ဂသာမည, မဂ္ဂသစ္စာ	–မှတစ်ပါး သစ္စာ ၃–ပါး	သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော... ...ပညတ်
မဂ္ဂ သစ္စာ	× သစ္စာ	× ×

ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အင်္ဂါကာမဂ်နှင့် မိစ္ဆာမဂ်, ဈာန်မဂ်, သကဋမဂ်စသော မဂ္ဂသာမညတို့ကို မဟောဟု မှတ်ပါ။ ၎င်းတို့တွင် ဖိုလ် ၄–ခု၌ရှိသော အင်္ဂါကာမဂ်သည် နံပါတ် ၃–အကွက် ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌လည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာမဂ်, ဈာန်မဂ်, သကဋမဂ်စသည်တို့သည် နံပါတ် ၃–အကွက် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ် သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် ၂–ခု၌လည်းကောင်း ပါဝင်သွားသည်ဟု သိပါ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဌာန (၂၅)ပါး

ဒုက္ခသစ္စာ ၇–ဌာန၊ သမုဒယသစ္စာ ၆–ဌာန၊ နိရောဓသစ္စာ ၆–ဌာန၊ မဂ္ဂသစ္စာ ၆–ဌာန၊ ပေါင်း ၂၅–ဌာနဖြစ်၏။

(ဆောင်) ဒုက္ခ–ခုနစ်ချက်၊ သ, နိ, မဂ်၊ ခြောက်ချက် သီးသီးသာ။
နှစ်ဆယ့်ငါးပါး၊ ဌာနများ၊ မှတ်သား သစ်ပဏ်မှာ။

သစ္စယမိုက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ခန္ဓယမိုက်

ပဝတ္တိဝါရ ကျမ်းတက်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ – ပဝတ္တိဝါရ၌

ဥပ္ပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရ (၃)ပါး။

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၊ အတီတဝါရ၊ အနာဂတဝါရ၊

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာဂတဝါရ၊ အတီတာနာဂတဝါရ (၆)ပါး

အနုလုံ ပစ္စနိက် (၂)ပါး

ပုဂ္ဂလဝါရ၊ ဩကာသဝါရ၊ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ (၃)ပါး

ထိုပုဂ္ဂလဝါရ၌တုံသော်လည်း–

ရူပက္ခန္ဓမူ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ၊ သညာက္ခန္ဓမူ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမူ (၄)ပါး

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီအစရှိသောအားဖြင့် (၄)ပါး

အနုလောမ၊ ပဋိလောမ (၂)ပါး

ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ (၂)ပါး

သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ (၂)ပါး

ဟောဟန်ကား – ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊

တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ၊ နိရောဓ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓ

ပစ္စုပ္ပန္န
ပုဂ္ဂလ၊ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

(ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလဝါရ)

(၁) ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ အောက်ဖ–၃၊ စတု–၄၊ ပဉ္စ–၅၊ အသညသတ်ဘုံ။

(၂) ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ ဖ–၄၊ စတု–၄၊ ပဉ္စ–၅၊ အသညသတ်ဘုံ။

ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ
ပု–၄၊ အောက်ဖ–၃၊
စတု–၄၊ ပဉ္စ–၂၆၊ အသညသတ်ဘုံ

၁	၂	၃
(က) ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ပု–၄၊ အောက်ဖ–၃၊ ၂၆–ဘုံ	(ခ) အရူပ (စတုဝေါ) ဥပပဇ္ဇန္တ တိ–ပု၊ အောက်ဖ–၃၊ ၄–ဘုံ	(ဂ) အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ သု–ပု၊ အသညသတ်ဘုံ
↑ ဖြစ်ဆဲ ခန္ဓာ ၅-ပါး ချုပ်ဆဲ ↓	↑ ဖြစ်ဆဲ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး ချုပ်ဆဲ ↓	↑ ဖြစ်ဆဲ ရူပက္ခန္ဓာ ချုပ်ဆဲ ↓
(ဃ) ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ ပု–၄၊ ဖ–၄၊ ၂၆–ဘုံ	(င) အရူပ (စတုဝေါ) စဝန္တ တိ–ပု၊ ဖ–၄၊ ၄–ဘုံ	(စ) အသညသတ် စဝန္တ သု–ပု၊ အသညသတ်ဘုံ

ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ
ပု–၄၊ ဖ–၄၊
စတု–၄၊ ပဉ္စ–၂၆၊ အသညသတ်ဘုံ

http://www.dhammadownload.com

သရုပ်ခွဲပုံ

ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ	–	(က)၊ (ဂ)	= ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။
ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဆဲ	–	(ခ)၊ (ဃ)၊ (င)၊ (စ)	= ခပ်သိမ်း စဝန္တ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ	–	(ဃ)၊ (စ)	= ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။ (စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ)။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဆဲ	–	(ဂ)၊ (ဃ)၊ (င)၊ (စ)	= ခပ်သိမ်း စဝန္တ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။
ရူပက္ခန္ဓာ ချုပ်ဆဲ	–	(ဃ)၊ (စ)	= ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ၊ အသညသတ် စဝန္တ။
ရူပက္ခန္ဓာ မချုပ်ဆဲ	–	(က)၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ (င)	= ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အရူပ စဝန္တ။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်ဆဲ	–	(ဃ)၊ (င)	= ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ၊ အရူပ စဝန္တ။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မချုပ်ဆဲ	–	(က)၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ (စ)	= ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ် စဝန္တ။

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ (ပုဂ္ဂလ၊ ပုဂ္ဂလောကာသ)

အပေါ် =	(က)	ပဉ္စဝေါကာရံ	ဥပပဇ္ဇန္တာနံ	တေသံ (တတ္ထ)
	(ခ)	အရူပံ	။	။
	(ဂ)	အသညသတ္တံ	။	။
	(က)+(ခ)	စတုဝေါကာရံ, ပဉ္စဝေါကာရံ	။	။
	(က)+(ခ)+(ဂ)	သဗ္ဗေသံ	။	။
အောက် =	(ဃ)	ပဉ္စဝေါကာရာ	စဝန္တာနံ	တေသံ (တတ္ထ)
	(င)	အရူပါ	။	။
	(စ)	အသညသတ္တာ	။	။
	(ဃ)+(င)	စတုဝေါကာရာ, ပဉ္စဝေါကာရာ	။	။
	(ဃ)+(င)+(စ)	သဗ္ဗေသံ	။	။

မှတ်ချက်။ ။ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တ နှစ်မျိုးလုံး ရလျှင် "ပဉ္စဝေါကာရာနံ၊ အရူပါနံ၊ အသညသတ္တာနံ"ဟု ဝိဘင်း ထုတ်ရသည်။

http://www.dhammadownload.com

ရူပက္ခန္ဓမူ-ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ အနုလုံ အနုလောမ
ဝိဘင်းအပြည့်အစုံ ထုတ်ပုံနှင့် အနက်ပေးပုံ

ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ) ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ) ရူပက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ၊ တဿ။ ထိုရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ **အသညသတ္တံ=အသညသတ္တဘဝေ၊** အသညသတ်ဘုံ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ တေသံ၊ တို့အား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်။ **ပဉ္စဝေါကာရံ=ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ရူပက္ခန္ဓော စ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။

ရူပက္ခန္ဓမူ-ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ ပစ္စနိက် အနုလောမ
ဝိဘင်းအပြည့်အစုံ ထုတ်ပုံနှင့် အနက်ပေးပုံ

ယဿ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတီတိ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ) ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ (တတ္ထ) ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ) ရူပက္ခန္ဓော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ။

အရူပံ=အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ တေသံ၊ တို့အား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ နော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ (တစ်နည်းကား) နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သည်။ နော၊ မဟုတ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧဝ၊ ဖြစ်ဆဲဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အနက်ပေးနှင့်စပ် သိမှတ်ဖွယ်

- နစ်ခု ပဋိသေ၊ ခွဲဝေ မရှိ၊ နက်ပေးဘိမူ၊ ပကတိအနက် ထွက်အောင် သမွန်မြဲ။
- မပေါင်း ရောဘဲ၊ ခွဲ၍ တစ်ခါ၊ သမွန်ပါမူ၊ ကြိယာနောင်၊ ဧဝ ဆောင်မြဲ။
- ဒွိပဋိသေဓော ပကတျတ္ထော။ (ပရိဘာသာ)။
- ပဋိသေဓ၊ နှစ်ပါးပြုမူ၊ ဧဝ သဒ္ဒါ ယှဉ်မြဲရာ။ ဟူသော နိယံများနှင့်အညီ အနက် ၂-နည်း ပေးရကြောင်း သိပါ။

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်ပုံများ

အပေါ် – (က) ပဉ္စဝေါကာရ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃–စည်း၊ ၇–စည်း၊ ၄–စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက် (တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ) ရ၏။

(ခ) အရူပ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

အရူပ ပဋိသန္ဓေ ၄–ခု၊ စေတသိက်တိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်–အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက် (တို့အား အရူပ ၄–ဘုံ)ရ၏။

(ဂ) အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

အစစွာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် (တို့အား– အသညသတ်ဘုံ) ရ၏။

(က)+(ခ) စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃– စည်း၊ ၇–စည်း၊ ၄–စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက် (တို့အား စတုဝေါကာရ၊ ၄–ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ) ရ၏။

(က)+(ခ)+(ဂ) သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ်ကလာပ် ၃–စည်း၊ ၇–စည်း၊ ၄–စည်း၊ အစစွာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက် (တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ) ရ၏။

အောက် – (ဃ) ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

ပဉ္စဝေါကာရစုတိ ပန္နရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ အဆုံးစွန်သောကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက် (တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆)ဘုံ ရ၏။

(င) အရူပါ စဝန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

အရူပစုတိ ၄–ခု၊ စေတသိက် တိံသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက် (တို့အား အရူပ ၄–ဘုံ)ရ၏။

(စ) အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ)။

အဆုံးစွန်သော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အသညသတ်စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် (တို့အား အသညသတ်ဘုံ)ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

(ဃ)+(င) စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

စုတိစိတ်ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ ဟုဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက် (တို့အား စတု ဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ) ရ၏။

(ဃ)+(င)+(စ) သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ တေသံ (တတ္ထ)။

စုတိစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ ဖလ ဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက် (တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ) ရ၏။

ခန္ဓယမက

ဩကာသဝါရအားလုံးအတွက်

၁	၂	၃
ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ	အရူပ ၄–ဘုံ	အသညသတ်ဘုံ
ခန္ဓာ ၅-ပါး ဖြစ်ဆဲ/ချုပ်ဆဲ	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်ဆဲ/ချုပ်ဆဲ	ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ/ချုပ်ဆဲ

၁။ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။ ၂။ အရူပေ တတ္ထ။ ၃။ အသညသတ္တေ တတ္ထ။

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ **တတ္ထ** ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ အသညသတ္တေ တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အနက်ပေးပုံ

၁။ ပဉ္စဝေါကာရေ = ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌။ တတ္ထ၊ ထိုပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌။

၂။ အရူပေ = အရူပဘဝေ၊ အရူပဘုံ၌၊ တတ္ထ၊ ထိုအရူပဘုံ၌။

၃။ အသညသတ္တေ = အသညသတ္တဘဝေ၊ အသညသတ်ဘုံ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။

အရကောက်

ဥပ္ပါဒဝါရ၌ ၁။ ခန္ဓာ ၅–ပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ ရ၏။

၂။ နာမက္ခန္ဓာ ၄–ပါး၏သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အရူပ ၄–ဘုံ ရ၏။

၃။ ရူပက္ခန္ဓာ၏သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အသညသတ်ဘုံ၊ ရ၏။

နိရောဓဝါရ၌ ''ဖြစ်ရာ'' အစား ''ချုပ်ရာ''ဟု ပြင်ဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စနိက်၌
"ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၊ "နိရုဇ္ဈတိ"ဟု ပါဠိဂတိဝိဘင်း ထုတ်ပါ။
=========

ဥပ္ပါဒ၊ နိရောဓ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓ
အတီတ-ပုဂ္ဂလဝါရ

ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ၊ စဝန္တဖြစ်သော
ပုထုဇဉ် ၄-ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက်

ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံး ဖြစ်ဖူး/ ချုပ်ဖူး

ဝိဘင်း - ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊ အာမန္တာ။
- ယဿ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊ နတ္ထိ။

အနက် - ယဿ၊ အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ မဖြစ်ဘူးလော။ ...
နတ္ထိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် မရှိ။

အမှာ။ ။ အနုလုံ၌"အာမန္တာ"။ ပစ္စနိက်၌"နတ္ထိ"ချည်း ထုတ်လေ။
=============

အတီတ (ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ)
ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ၊ စဝန္တ

↓

၁	၂	၃	၄
သုဒ္ဓါဝါသ ဥ+စ နာ-ဖ၊ ရ-ဖ	သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဥ္စဝေါ-ဥ+စ ပု-၄၊ ဖ-၄	အရူပ (စတုဝေါ) ဥ+စ တိ-ပု၊ ဖ-၄	အသညာ ဥ+စ သု-ပု၊
×	ခန္ဓာ-၅ပါး ဖြစ်ဖူး/ ချုပ်ဖူး	နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်ဖူး/ ချုပ်ဖူး	ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဖူး/ ချုပ်ဖူး

(ဆောင်) သုဒ္ဓါဝါသ၊ ပုဂ္ဂလ၊ မရ 'ဖူး = ဘူး' နှစ်ဖြာ။ (ဖြစ်ဖူး၊ ချုပ်ဖူး မရ)။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ–အတီတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ဝိဘင်းများ

၁။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။
၂။ ပဉ္စဝေါကာရာနံ ။
၃။ အရူပါနံ ။
၄။ အသညသတ္တာနံ ။

အရကောက်များ

၁။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅–ဘုံ။ (ယထာလာဘနည်းတည်း။ အရကောက်–၇၄)။

တစ်နည်း – သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅–ဘုံ။

၂။ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၁–ဘုံ။

၃။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက်တို့အား အရူပ ၄–ဘုံ။

၄။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။

၂+၃။ စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၁–ဘုံ။

=========

ဥပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ဤပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလဝါရကို **ပစ္စုပ္ပန္န ပုဂ္ဂလဝါရဇယား**ကို ကြည့်၍ ဆိုပါ။

– ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ (အပေါ် ၃–ကွက်)။
– ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ (အောက် ၃–ကွက်)။

၄င်း ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တ အားလုံး (၆–ကွက်လုံး)ကို 'ဖြစ်ဖူး၊ ချုပ်ဖူး'ဟု မှတ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယကို ရှာပြီး ဆိုပါ။

ဥပမာ – ရူပက္ခန္ဓမူ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ အနုလုံ အနုလောမ၌ ''ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ = ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်''ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရ ''(၁) (၃) အကွက်များရှိ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တတို့ကို ရ၏။ ''တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ = ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဖူးလား''ဟု မေးသောအခါ ဖြစ်ဖူးသောကြောင့် ''အာမန္တာ''ဟု ဝိဘင်းထုတ်ရ၏။

ပဋိလောမ၌ ''ယဿ ဝါ ပန ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ = ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဖူးပုဂ္ဂိုလ်''ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရ ၆–ကွက်လုံး (ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ, ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ)ကို ရ၏။ ''တဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ = ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲလား''ဟု မေးသောအခါ (၁) (၃)အကွက်များရှိ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ

http://www.dhammadownload.com

တို့သည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဖက်ရတို့ ဖြစ်ကြ၏။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တတို့ကား ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သောကြောင့် တစ်ဖက်ရများ ဖြစ်ကြ၏။ ကြွင်းသော မူလ+မူလီတို့၌ လည်း နည်းတူ တရားရှာ၍ ဟောကြပါလေ။

ပစ္စနိက် အနုလောမ–ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ပဋိလောမ–နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

=========

ဥပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဤဝါရကို **အတီတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရယောဉ်**ကို ကြည့်၍ သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယ တရားများ ရှာဖွေပြီး ဟောပါ။

ဥပမာ – ရူပက္ခန္ဓမူ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ အနုလုံ အနုလောမ၌ "ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ = ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ" အရ (၁) (၂) (၄) အကွက်များရှိ 'သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ ကြွင်းပဉ္စဝေါကာ ရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ'တို့ကို ရ၏။ "တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ = ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဘုံ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဖူးလား" ဟု မေးသောအခါ 'ကြွင်းပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ'သည် ဖြစ်ဖူးသောကြောင့် နှစ်ဖက်ရဖြစ်၏။ 'သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တနှင့် အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ'တို့သည် မဖြစ်ဖူးသောကြောင့် တစ်ဖက်ရ ဖြစ်ကြ၏။ (ပဋိလောမ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ ရှာပြီး ဟောကြပါလေ)။

အထူးသတိပြုရန် – တစ်ဖက်ရ၌ သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တ၊ သို့မဟုတ်–စဝန္တကို ထုတ်ထားလျှင် နှစ်ဖက်ရ၌ 'ဣတရေသံ' ခံ၍ ဝိဘင်းထုတ်ရကြောင်း အထူးသတိပြုပါ။

ရူပက္ခန္ဓမူ+ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ ဝိဘင်း အပြည့်အစုံ

- သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
- ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
- (ဣတရေသံ) ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိက်–နှစ်ဖက်ရ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ+သညာက္ခန္ဓမူလီ

- သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
- စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
- (ဣတရေသံ) စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံတတ္ထ။ (နိက်–နှစ်ဖက်ရ)

အနက်ပေးပုံများ

- သုဒ္ဓါဝါသံ = သုဒ္ဓါဝါသဘဝေ = သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။
  အသညသတ္တံ = အသညသတ္တဘဝေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။

http://www.dhammadownload.com

- ပဥ္စဝေါကာရ၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံမှ။ စဝန္တာနံ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လည်းကောင်း။ အရူပါနံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။
- ဣတရေသံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တမှ တစ်ပါးကုန်သော။ ပဥ္စဝေါကာရံ=ပဥ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ တို့အား။

သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ နှင့် ပရိနိဗ္ဗန္တ အရကောက်

ရူပါဝစရပဥ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေ ၁-ခု၊ စေတသိက် တိဘ်၊ ကမ္မဇကလာပ် ၄-စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ။

ရူပါဝစရပဥ္စမစျာန် စုတိ ၁-ခု၊ စေတသိက် တိဘ်၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် တို့ အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ။

(ဤနည်းသည် အစစ်+အတု ပေါင်း၍ ကောက်ထားသောနည်း ဖြစ်၏။ အာယတနယမိုက် အရကောက်၊ ၁၄၄-၅။)

အစစ်+အတု ခွဲကောက်ပုံ

ရူပါဝစရပဥ္စမစျာန်စုတိ ၁-ခု၊ စေတသိက်တိဘ်၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ။ (အစစ်)

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရပဥ္စမစျာန်စုတိ ၁-ခု၊ စေတသိက် တိဘ်၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား သုဒဿီတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ ၄-ဘုံ။ (အတု) (အာယတနယမိုက် အရကောက်၊ ၁၄၄-၅။)

=========

ဥပ္ပါဒ အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာဂတ၊ အတီတာနာဂတ) ပုဂ္ဂလဝါရ

၁	၂	၃
ပစ္ဆိမဘဝိက	အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့	ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း
- ပဥ္စဝေါကာရ ဥ+စ - အရူပ(စတုဝေါ) ဥ+စ	- ပဥ္စဝေါကာရ ဥ ဥ+စ - အရူပ အချင်းချင်း... ဥ+စ	- ပဥ္စဝေါကာရ ဥ+စ - အရူပ ဥ+စ - အသညသတ် ဥ+စ
ဖြစ်လတ္တံ့ မရ	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်လတ္တံ့	ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံး ဖြစ်လတ္တံ့

http://www.dhammadownload.com

ဇယားရှင်းချက်

ဤဥပ္ပါဒ အနာဂတဝါရ၌–ပဉ္စဝေါကာရကို (၁) ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်၊ (၂) အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်၊ (၃) ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်–ဟု သုံးမျိုးသုံးစား ခွဲခြားရ၏။

အရူပ(စတုဝေါကာရ)ကိုလည်း (၁) ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ–ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်။ (၂) အရူပဘုံ အချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ အရူပ–ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်။ (၃) ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း အရူပ–ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်–ဟု သုံးမျိုး သုံးစားပင် ခွဲခြားရ၏။

အသညတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း တစ်မျိုးသာဖြစ်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို (၁) ခန္ဓာ ၅–ပါး ဖြစ်လတ္တံ့မရ၊ (၂) နာမက္ခန္ဓာ ၄–ပါးဖြစ်လတ္တံ့၊ (၃) ခန္ဓာ ၅–ပါးလုံး ဖြစ်လတ္တံ့–ဟု သဘောတူရာ ပေါင်းလိုက်သောအခါ အထက်ပါဇယားအတိုင်း ဖြစ်သွားရပါသည်။

(ဆောင်) ဖြစ်လတ္တံ့ကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် ပစ္ဆိမာ။

ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့ –(၃) = ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ၊ အသညသတ်, အရူပ ဥ+စ။

ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့–(၁) = ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ

(၂) = အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ၊ အရူပဘုံအချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ အရူပ ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြစ်လတ္တံ့–(၂) (၃) = ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး ခပ်သိမ်း ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့–(၁) = ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ။

စိဘင်း – ၁။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ

၂။ ယေ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။

၃။ ဣတရေသံ တေသံ။

၂+၃။ ဣတရေသံ တေသံ။

အနက် – ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရူပံ–အရူပဘဝေ၊ ၌။ (တစ်နည်းကား) အရူပံ–အရူပဘဝံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ တို့အား။

ဣတရေသံ၊ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။

အရကောက်ပုံများ

၁။ ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

၂။ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၉–ဘုံမှအောက်မဂ်ကို ရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

http://www.dhammadownload.com

– အရူပဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

၃။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊

အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။

၂+၃။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

=========

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ရူပက္ခန္ဓမူ + ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလိ

ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲသည် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ, အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တတို့ ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည် ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ဇယားကို ကြည့်လျှင် (၁) ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စ ဝေါ ဥ၊ (၂) အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါ ဥ၊ (၃) ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ ဥ၊ (၄) အသည ဥ–ဟူ၍ ကွဲပြားသွားသည်ကို တွေ့ရပေမည်။ ၎င်းတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့လားဟု မေးသောအခါ (၂) (၃) (၄)တို့သည် ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဖက်ရဖြစ်၏။ (၁)ကား ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်သောကြောင့် တစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။

ဝိဘင်း – ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ (လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
– သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
– (ဣတရေသံ) ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
– ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ (နိက်–နှစ်ဖက်ရ)

အရကောက် –ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၉–ခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃–စည်း၊ ၇–စည်း၊ ၄–စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။
– စုတိစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ.....ခပ်သိမ်းသောစဝန္တဖြစ်သော ပု ၄ **အောက်ဖ ၃**။
ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး အရူပ ပဋိသန္ဓေ ၄–ခု၊ စေတသိက် တိံသတို့၏ .....အရူပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။
– **ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ .....ပဉ္စဝါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။ – အစဖွဲ့သော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ..... သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။

အမှာ။ ။ ပဋိလောမစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ တစ်ဖက်ရ, နှစ်ဖက်ရရှာပြီး ဟောကြပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

– ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ်စုတိ ၉–ခု၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗုန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အောက်ဖဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊ **စဝန္တ**ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

__ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ + သညာက္ခန္ဓမူလီစသည်–__

ဝိဘင်း	–ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။	(လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
	–သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ၊	(လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
	–(ဣတရေသံ)စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။	(လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
	–ပရိနိဗ္ဗုန္တာနံ တေသံ။	(နိက်–နှစ်ဖက်ရ)

အရကောက်– တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃–စည်း၊ ၇–စည်း၊ ၄–စည်း တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

– စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ် တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သောပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

အစစွာသော ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်။

– **ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး** ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃–စည်း၊ ၇–စည်း၊ ၄–စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃– ယောက်။

– တိဟိတ်စုတိ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ ဟုဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗုန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

=========

အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ရူပက္ခန္ဓမူ+ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီစသည်–

ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဖူးသည် (၁) (၂) (၃) ၃–ကွက်လုံးဖြစ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့သည် (၂) (၃) ၂–ကွက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အောက်ပါအတိုင်း ဝိဘင်းထုတ်, အရကောက်ရသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘင်း – ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ (လုံ–အနု တစ်ဖက်ရ)
– ဣတရေသံ တေသံ။ (လုံ– အနု နှစ်ဖက်ရ)

အရကောက် – ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဉပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖဠာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။
– ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဉပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သောပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

ပစ္စနိက် အနုလောမ၌ 'နုတ္ထိ'၊
ပဋိလောမ၌ 'ဉပ္ပဇ္ဇိတ္ထ'ဟု ထုတ်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဝါရ၌ မူအားလုံး ဝိဘင်းထုတ်ပုံ, အရကောက်ပုံ အတူတူသာ ဖြစ်သည်။

=========

နိရောဓ
အနာဂတ
(ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ၊ အတီတာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလဝါရ

၁	၂	၃
ပရိနိဗ္ဗန္တ	အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့.	ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း
ပဉ္စဝေါ စ အရူပ စ	ပဉ္စဝေါကာရ စ အရူပအချင်းချင်း ဉ+စ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဉ	ပဉ္စဝေါ ဉ+စ အရူပ ဉ+စ အသညာ ဉ+စ
ခန္ဓာ ၅–ပါး၊ မချုပ်လတ္တံ့.	နာမ်ခန္ဓာ ၄–ပါး ချုပ်လတ္တံ့.	ခန္ဓာ ၅–ပါး ချုပ်လတ္တံ့.

ဖယားရှင်းချက်

ဤနိရောဓ အနာဂတဝါရ၌ ပဉ္စဝေါကာရ, အရူပ (စတုဝေါကာရ), အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဉပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္န အနာဂတဝါရ အတိုင်း ခွဲခြားရမည်။

ထိုတွင် ပစ္ဆိမဘဝိကပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တနှင့် အရူပ စဝန္တတို့သည် ခန္ဓာ ၅–ပါးလုံးချုပ်လတ္တံ့ မရသောကြောင့်

http://www.dhammadownload.com

၎င်းတို့ကို နံပါတ် ၁–အကွက်၌ ထားရ၏။ ('ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ' ဟု ဝိဘင်းထုတ်ရမည်။)

အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ၊ အရူပဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့ အရူပ ဥ+စ၊ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ–ဉပပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နာမ်ခန္ဓာ–၄ပါးချုပ်လတ္တံ့ဖြစ် သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို နံပါတ် ၂–အကွက်၌ ထားရ၏။

ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ၊ အရူပ ဥ+စ၊ အသညသတ် ဥ+စ တို့သည် ခန္ဓာ ၅–ပါးလုံး ချုပ်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို နံပါတ် ၃–အကွက်၌ ထားရ၏။

ယောနှင့်စပ် သိမှတ်ဖွယ်

ယင်းတရား ၃–ပုံ (၃–ကွက်)ကို ပေါင်းကြည့်လိုက်လျှင် ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ် ၂–မျိုး ကျန်နေသည်ဟု ထင်လိမ့်မည်။ မကျန်ပါ။ ၎င်းတို့သည် စုတိကို မျှော်က ခန္ဓာ ၅–ပါးလုံး ချုပ်လတ္တံ့ဖြစ်၍ နံပါတ် ၃–အကွက်၌ ပါဝင်နေကြောင်း သိပါ။

၎င်းတို့အတွက် ဝိဘင်း သီးခြား မရှိ။ အရကောက်လည်း သီးခြား မကောက်ရဟု သိပါ။

သရုပ်ခွဲ

ရူပက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့ = (၃) = ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ၊ အသညသတ်၊ အရူပ ဥ+စ။

ရူပက္ခန္ဓာ မချုပ်လတ္တံ့ = (၁၊ ၂) = ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ(ပရိနိဗ္ဗန္တ)၊ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥ+စ၊ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါကာရစဝန္တ၊ အရူပအချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ အရူပ ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့ = (၂+၃) = ပရိနိဗ္ဗန္တမှတစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မချုပ်လတ္တံ့ = (၁) ပရိနိဗ္ဗန္တ။

၁။ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။

၂။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ.....။

၃။ ဣတရေသံ တေသံ။

http://www.dhammadownload.com

အနက်ပေးပုံ

၁။ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။

၂။ အရူပံ=အရူပဘဝေ၊ အရူပဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အရူပံ= အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဥပ ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ တို့အားလည်းကောင်း၊ စဝန္တာနံ၊ စုတေဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။

၃။ ဣတရေသံ၊ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါးကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။

=========

ဥပ္ပါဒနိရောဓ
အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ-အတီတာနာဂတ) ပုဂ္ဂလဝါရ

၁	၂	၃	၄
ပရိနိဗ္ဗန္တ	ပစ္ဆိမဘဝိက	အရူပဘုံသို့	ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း
ပဉ္စဝေါ စ အရူပ စ	ပဉ္စဝေါ ဥ အရူပ ဥ	ပဉ္စဝေါ စ အရူပ ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ အသည ဥ+စ
ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံး မဖြစ်လတ္တံ့ /မချုပ်လတ္တံ့	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး မဖြစ်လတ္တံ့ /ချုပ်လတ္တံ့	နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်လတ္တံ့ /ချုပ်လတ္တံ့	ခန္ဓာ၅-ပါး ဖြစ်လတ္တံ့ /ချုပ်လတ္တံ့

မှတ်ချက်။ ။ နံပါတ်(၂)အကွက်၌ ပစ္ဆိမဘဝိကပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တသည် စုတိကို မျှော်က ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံး (ရူပက္ခန္ဓာပါ)ချုပ်လတ္တံ့ဖြစ်သော်လည်း ဤဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရ၌ ရူပက္ခန္ဓာက ဖြစ်လတ္တံ့ဘက်မှ ဖြစ်သောကြောင့် ''နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး မဖြစ်လတ္တံ့/ ချုပ်လတ္တံ့''ဟု ရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

(၃) အကွက်၌ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တသည်လည်း စုတိကိုမျှော်က ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံး ချုပ်လတ္တံ့ဖြစ်၏။ သို့သော် ရူပက္ခန္ဓာက ဖြစ်လတ္တံ့ဘက်မှ ဖြစ်သောကြောင့် ''နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး ဖြစ်လတ္တံ့၊ ချုပ်လတ္တံ့''ဟု ရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

သရုပ်ခွဲ

ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့ = နံပါတ် (၄)။
ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့ = နံပါတ် (၁–၂–၃)။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့ = နံပါတ် (၂–၃–၄)။
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မချုပ်လတ္တံ့ = နံပါတ် (၁)။

နံပါတ် ၄–အရကောက်။ ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ် သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ (ဤ၌ တစ်မျိုးကောက်ထားသော် လည်း ကောက်နေကျ နည်းနှင့် မထူးပါ)

၃+၄ အရကောက်။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတစ်ပါး ခပ်သိမ်း ဥ+စ ပု–၄၊ ယောက် အောက်ဖ ၃–ယောက်။

အထူး– ဤဝါရကို ထောက်၍ ဥပ္ပန္နိသသတိ–၌ ပစ္ဆိမဘဝိက မရ၊ နိရုဇ္ဈိသသတိ–၌ ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္တကို ရ၏ ဟု သိပါ။

=========

ဥပ္ပါဒ
အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ) ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃
ပစ္ဆိမဘဝိက		
(အစစ်)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်း
ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ အသည ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ (၅) အရူပ ဥ+စ (၄) အသည ဥ+စ (၁)
ခန္ဓာ ၅–ပါး မဖြစ်လတ္တံ့	**ခန္ဓာ ၅–ပါး မဖြစ်လတ္တံ့**	**ဆိုင်ရာခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့**

၂–နံပါတ် 'ပစ္ဆိမဘဝိက အတု' အတွက် ဝိဘင်းသီးခြား မရှိ။

(ဆောင်) ဘုံသုံးဆယ့်တစ်၊ ပြန် မဖြစ်၊ **အစစ် ပစ္ဆိမာ**။
ဖြစ်ဆဲ ဘဝ၊ မဖြစ်က၊ မှတ်ကြ **အတုသာ**။
ဖြစ်လတ္တံ့ကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် ပစ္ဆိမာ။

http://www.dhammadownload.com

သရုပ်ခွဲ

ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့ = ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ၊ ဥ+စ၊ အသညာ ဥ+စ။ (၃)

ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့. = ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်+အတု (၁+၂)
ဖြစ်ပြန်ကောင်း အရူပ ဥ+စ (၃)

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့. = ဖြစ်ပြန်ကောင်း အရူပ(စတုဝေါ), ပဉ္စဝေါ ဥ+စ (၃)။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့. = ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်+အတု၊ (၁+၂)၊
ဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညာ ဥ–စ။ (၃)

(၂–ပါ မဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် နှင့် ၃–ပါ ဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ်ကို ပေါင်းကောက်)။

ရူပက္ခန္ဓမူ–ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ ဝိဘင်းများ

- အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
- အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
- ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)။
- ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ သတ္ထ။ (နိက်–နှစ်ဖက်ရ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ–သညာက္ခန္ဓမူလီ

အနုလုံ, ပစ္စနိက် – အာမန္တာချည်း ထုတ်ရသည်။

အရကောက်များ

၁+၂။ – ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ <u>**အပါယ်ကြဉ်သော**</u> ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂–ဘုံ။ **(အစစ်) [အပါယိက စစ်မရ]**

– မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား စတုဝေါ ကာရ ၄–ဘုံ၊ <u>**အကနိဋ္ဌကြဉ်သော**</u> ပဉ္စဝေါကာရ ၂၅–ဘုံ။

– အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညတ်သတ်ဘုံ။ **(အတု) [အကနိဋ္ဌ တုမရ]**

၃။ **ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ** = မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၁–ဘုံ၊ **[ဖြစ်ပြန်ကောင်းကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါ]**။

ဖြစ်ပြန်ကောင်း အရူပ = မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား အရူပ ၄–ဘုံ။

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် = အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။

ဖြစ်ပြန်ကောင်းစတု + ပဉ္စ = မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၁–ဘုံ။

မဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် + ဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် = အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။

=========

ဥပ္ပါဒ
ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

အနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ဇယား ကို ကြည့်၍ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ရှာပြခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ စသည်တို့ကို ရှာ၍ တစ်ဖက်ရ, နှစ်ဖက်ရ ခွဲပြီး ဟောကြပါလေ။

ဥပမာ– ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲသည် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ဤ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ ဇယားအတိုင်း "**ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ အစစ်+အတု၊ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စ ဥ၊ အသည ဥ**"ဟူ၍ ကွဲပြားသွားကြ၏။ ၎င်းတို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့လားဟု မေးသောအခါ 'ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စ ဥ'သည် ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်၍ နှစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။ 'ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စ ဥ အစစ်+အတု နှစ်မျိုးလုံးနှင့် အသည ဥ' တို့ကား ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်သောကြောင့် တစ်ဖက်ရ ဖြစ်ကြ၏။

ရူပက္ခန္ဓမူ–ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ ဝိဘင်းများ

- ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ (လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ)
- ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိုက်–အနု)
- (ဣတရေသံ) ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ – နှစ်ဖက်ရ)
- ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ပစ္စနိက် – နှစ်ဖက်ရ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ–သညာက္ခန္ဓမူလီ ဝိဘင်းများ

- ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ (လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ)
- စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိုက်–အနု)
- (ဣတရေသံ) စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိုက်–နှစ်ဖက်ရ)

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ
အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃	၄
	ပစ္ဆိမဘဝိက		မိမိ.....ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်း
	(အစစ်)	မိမိ.....ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်း (အတု)	
သုဒ္ဓါဝါသ ဥ+စ	ကြွင်း ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ အသညဉ ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ အသညဉ ဥ+စ

အနာဂတပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ဇယားနှင့် "သုဒ္ဓါဝါသ ဥ+စ" တစ်ကွက်ပိုသည်သာ ထူး၏။

ယင်းသို့ သုဒ္ဓါဝါသ ဥ+စ ကို သီးခြားခွဲထုတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ၌ "ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀–ဘုံ" ဟု ဘုံသတ်ရကြောင်း သိပါ။

ရူပက္ခန္ဓမူ–ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ ဝိဘင်းများ

- ပဉ္စဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ (လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
- အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
- (ဣတရေသံ) ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ – နှစ်ဖက်ရ)
- သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ပစ္စနိက် – နှစ်ဖက်ရ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ–သညာက္ခန္ဓမူလီ ဝိဘင်းများ

- ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ (လုံ–အနု၊ နိက်–ပဋိ)
- အာမန္တာ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိက်–အနု)
- (ဣတရေသံ) စတုဝေါကာရာနံ, ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိက် ပဋိ – နှစ်ဖက်ရ)

http://www.dhammadownload.com

နိရောဓ - အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ)
(ဥပ္ပါဒနိရောဓ - ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃
ပရိနိဗ္ဗုတ္တ		
(အစစ်)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မချုပ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်း
ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ အသညသ ဥ+စ	ပဉ္စဝေါ ဥ+စ (၅) အရူပ ဥ+စ (၄) အသညသ ဥ+စ (၁)
မချုပ်လတ္တံ့	**မချုပ်လတ္တံ့**	**ဆိုင်ရာခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့**
အပါယိက စစ်မရ	**အကနိဋ္ဌ တုမရ**	

ယောဘးသရုပ်ခွဲ

ရူပက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့. = ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ ဥ+စ၊ အသညသ ဥ+စ။

ရူပက္ခန္ဓာ မချုပ်လတ္တံ့. = ပရိနိဗ္ဗုတ္တ အစစ်+အတု၊ ချုပ်ပြန်ကောင်း အရူ ဥ+စ။

သတိ - ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ ဥ+စ ကို ကောက်ရာ၌ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တသည် ချုပ်လတ္တံ့ရသောကြောင့် 'ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံကို ကောက်ရမည်။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့. = (၂+၃) = ပရိနိဗ္ဗုတ္တမှတစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မချုပ်လတ္တံ့. = ပရိနိဗ္ဗုတ္တ အစစ်+အတု၊ အသညသ ဥ+စ။

=========

http://www.dhammadownload.com

နိရောဓ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓ
အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃
ပရိနိဗ္ဗုတ္တ		
(အစစ်)	မိမိ ..... ဘုံ၌ နောင် မချုပ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိ ..... ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း
သုဒ္ဓါဝါသ – စ ကြွင်း ပဉ္စဝေါ် – စ အရူပ (စတု) – စ	သုဒ္ဓါဝါသ – ဉ (ချုပ်လတ္တံ့) ကြွင်း ပဉ္စဝေါ် – စ အရူပ (စတု) – စ အသညာ – စ	ကြွင်း ပဉ္စဝေါ် – ဉ+စ (၅) အရူပ – ဉ+စ (၄) အသညာ – ဉ+စ (၁)
မချုပ်လတ္တံ့	မချုပ်လတ္တံ့	ဆိုင်ရာခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့

ရူပက္ခန္ဓာ ချုပ်ဖူး = ကြွင်း ပဉ္စဝေါ်ကာရ ပရိနိဗ္ဗုတ္တ အစစ်+အတု၊
ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ် ဉ+စ၊ အသညာ ဉ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့ = သုဒ္ဓါဝါသ ဉ၊ ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ် ဉ+စ၊ အရူပ ဉ+စ။

နှစ်မျိုးလုံးမရ = သုဒ္ဓါဝါသ စဝန္တ (ပရိနိဗ္ဗုတ္တ)၊ အရူပ စဝန္တ (ပရိနိဗ္ဗုတ္တ)။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်ဖူး = ပရိနိဗ္ဗုတ္တ (စတု၊ ပဉ္စဝေါ် ဉ+စ)
ချုပ်ပြန်ကောင်း စတု၊ ပဉ္စဝေါ် ဉ+စ။

သညာက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့ = သုဒ္ဓါဝါသ ဉပပဇ္ဇန္တ။
ချုပ်ပြန်ကောင်း စတု၊ ပဉ္စဝေါ် ဉ+စ။

နှစ်မျိုးလုံးမရ = သုဒ္ဓါဝါသ စဝန္တ၊ အသညာ – ဉ+စ။

(ဆောင်) သုဒ္ဓါဝါသ၊ ပုဂ္ဂလ၊ မရ 'ဖူး (ဘူး)' နှစ်ဖြာ။
ဖြစ်လတ္တံ့ကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါသာ။

=========

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒနိရောဓ

အနာဂတ–ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁		၂		၃
ပရိနိဗ္ဗုတ္တ		ပဃ္ဆိမဘဝိက		
အစစ်	မချုပ်ပြုန် အတု	အစစ်	မဖြစ်ပြုန် အတု	ချုပ်ပြုန်ကောင်း
ပဉ္စ စ အရူပ စ	ပဉ္စ စ အရူပ စ အသည စ	ပဉ္စ ဥ အရူပ ဥ	ပဉ္စ ဥ (၅) အရူပ ဥ (၄) အသညဥ (၁)	ပဉ္စ ဥ+စ (၅) အရူပ ဥ+စ (၄) အသည ဥ+စ (၁)
မဖြစ်လတ္တံ့	မချုပ်လတ္တံ့	မဖြစ်လတ္တံ့	ဆိုင်ရာခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့	ဆိုင်ရာခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့/ချုပ်လတ္တံ့

ဇယားသရုပ်ခွဲ

ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်လတ္တံ့ = (၃)ရှိ ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ၊ အသည ဥ+စ။

ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့ = (၁) ပရိနိဗ္ဗုတ္တ အစစ်+အတု၊ ပဃ္ဆိမဘဝိက အစစ်+အတု။
(၃) အရူပ ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့ = (၂) ရှိ ပဃ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါ ဥ၊ အရူ–ဥ။
(၃)ရှိ ချုပ်ပြုန်ကောင်း ပဉ္စဝေါ ဥ+စ၊ အရူပ ဥ+စ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မချုပ်လတ္တံ့ = (၁) ပရိနိဗ္ဗုတ္တ အစစ်+အတု၊ (၂) အသည–ဥ၊ (၃) အသည ဥ+စ။

==========

ဥပ္ပါဒနိရောဓ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ဤပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလဝါရကို ပစ္စုပ္ပန္န ပုဂ္ဂလဝါရဇယားကို ကြည့်၍ ဆိုပါ။

- ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ (အပေါ် ၃–ကွက်)။
- ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ (အောက် ၃–ကွက်)။

အားလုံးကို ဖြစ်ဖူး၊ ချုပ်ဖူး–ဟု မှတ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယရှာပြီး ဆိုပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

ရူပက္ခန္ဓမူ–ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလိ ဝိဘင်းများ

- အာမန္တာ။ (လုံ–အနု)
- သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ၊ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ (လုံ–ပဋိ)
- ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (နိုက်–အနု)
- နတ္ထိ (နိုက်–ပဋိ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ သညာက္ခန္ဓမူလိ ဝိဘင်းများ

- အာမန္တာ။ (လုံ–အနု)
- သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ၊ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ (လုံ–ပဋိ။
- စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- ပစ္စနိက် ''ရူပက္ခန္ဓာမူ'' နှင့် တူ။

=========

ဥပ္ပါဒနိရောဓ
ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဤဝါရကို အတီတပုဂ္ဂလော်ကာသဝါရ ဖယား ကြည့်၍ ဆိုပါ။

ရူပက္ခန္ဓမူ–ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလိ ဝိဘင်းများ

- သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ)
- ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ၊ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိုက် အနု)
    - (က္လတာရေသံ) ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
    - သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိုက်–နှစ်ဖက်ရ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ သညာက္ခန္ဓမူလိ ဝိဘင်းများ

- သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ)
- စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–ပဋိ၊ နိုက်–အနု)။
- က္လတာရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (လုံ–နှစ်ဖက်ရ)
- သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိုက်–နှစ်ဖက်ရ)

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒနိရောဓ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ဤဝါရကို ဥပ္ပါဒနိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရဇယားကို ကြည့်၍ ဆိုပါ။

ဥပ္ပါဒနိရောဓ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဤဝါရကို နိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဇယားကို ကြည့်၍ ဆိုပါ။

ဥပ္ပါဒနိရောဓ အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ဤဝါရကို ဥပ္ပါဒနိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရဇယားကို ကြည့်၍ ဆိုပါ။

ဥပ္ပါဒနိရောဓ အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဤဝါရကို နိရောဓ အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဇယားကို ကြည့်၍ ဆိုပါ။

=========

ပရိညာဝါရ

ကျမ်းတက်

ပဝတ္တိဝါရပရိညာဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ, အတီတဝါရ, အနာဂတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ, အတီတာနာဂတဝါရ (၆)ပါး၊

အနုလုံ, ပစ္စနိက်

ရူပက္ခန္ဓမူ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ အစရှိသောအားဖြင့် (၄)ပါး၊

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ အစရှိသောအားဖြင့် (၄)ပါး၊

အနုလောမ, ပဋိလောမ (၂)ပါး၊

ပုစ္ဆာ, ဝိသဇ္ဇနာ (၂)ပါး၊

သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယ (၂)ပါး။

ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ။

ယော ဝါ ပန ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ။

http://www.dhammadownload.com

၁	၂	၃	၄
ပရိဇာနာတိ ပိုင်းခြား၍ သိဆဲ	ပရိဇာနိတ္ထ ...သိပြီး	ပရိဇာနိဿတိ ...သိလတ္တံ့	...မသိလတ္တံ့
အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်	အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်	ကျွတ်ထိုက်သော ပု အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃	မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်
အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ	အရဟာ	ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ	ယေ (စ) ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေ

– ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ။
– ။ ပရိဇာနိတ္ထ၊ ။ ပရိဇာနိတ္ထ။
– ။ ပရိဇာနိဿတိ၊ ။ ပရိဇာနိဿတိ။

အနက် – ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိဆဲ။ သော၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိဆဲလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိဆဲ။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိဘင်း – ၃+၄။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိဥ္စ အရဟန္တဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ (ရူပက္ခန္ဓဥ္စ န ပရိဇာနန္တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဥ္စ န ပရိဇာနိတ္ထ)။ (ပွန်+တိတ် နိုက် နှစ်ဖက်ရ)။

၂+၄။ အရဟာ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေ (ရူပက္ခန္ဓဥ္စ န ပရိဇာနန္တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဥ္စ န ပရိဇာနိဿန္တိ။) (ပွန်+နာ နိုက်နှစ်ဖက်ရ)

၁+၄။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေ (ရူပက္ခန္ဓဥ္စ န ပရိဇာနိတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓဥ္စ န ပရိဇာနိဿန္တိ။) (တိတ်+နာ နိုက်နှစ်ဖက်ရ)

အရကောက်

၃+၄ – ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ၆–ယောက်။
၂+၄ – မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။
၁+၄ – မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။
၁+၂+၄ – မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။
၁+၃+၄ – ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ၇–ယောက်။
၂+၃+၄ – ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ၇–ယောက်။

=========

http://www.dhammadownload.com

(၃။ အာယတနယမက)

ပဝတ္တိဝါရ
ဟောရိုးစစ်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ–ပဝတ္တိဝါရ
ဥပ္ပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရ (၃)ပါး
ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၊ အတီတဝါရ၊ အနာဂတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၊
ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၊ အတီတာနာဂတဝါရ (၆)ပါး
အနုလုံ၊ ပစ္စနိက် (၂)ပါး
ပုဂ္ဂလဝါရ၊ ဩကာသဝါရ၊ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ (၃)ပါး
စက္ခာယတနမူ၊ သောတာယတနမူ အစရှိသောအားဖြင့် (၁၀)ပါး
သောတာယတနမူလီ–အစရှိသောအားဖြင့် (၁၀)ပါး
အနုလောမ၊ ပဋိလောမ (၂)ပါး
ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ (၂)ပါး
သီဒ္ဓိမြှာန်၊ သံသယ(၂)ပါး

ဟောဟန်ကား – ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
– တဿ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သဒ္ဒါယတနကို မဟော – ဤအာယတနယမက ပဝတ္တိဝါရဝယ် ပဋိသန္ဓေခဏ၌ သဒ္ဒါ ယတနကို မရသော ကြောင့် (ပဋိသန္ဓေခဏ၌ သဒ္ဒါယတန မဖြစ်သောကြောင့်) သဒ္ဒါယတနကို မဟောပါ။

* သဒ္ဒါယတနဿ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အနုပ္ပတ္တိတော တေန သဒ္ဒံ ယမကဿ ဝိဿဇ္ဇနမေဝ နတ္ထိ။ (ယမကဋ္ဌကထာ)

* သန္ဓိကာလ၊ ရုပ်သဒ္ဒ၊ မရကောန်သာ။ (ယမိုက်နိုယ်)

* သဒ္ဒကြဉ်ကာ၊ အာယတန၊ ဆယ့်တစ်မျှ ဟောပြ ပဝတ္တိ။
သန္ဓေအခါ၊ မဖြစ်ပါ၍၊ သဒ္ဒါယတန၊ မဟောပြ မှတ်ကြ လေကုန်ဘိ။

http://www.dhammadownload.com

ပဋိသန္ဓေခဏ၌ သဒ္ဒါယတနကို မရအပ်ခြင်းအကြောင်း

"သဒ္ဒေါစိတ္တောတုဇော" ဟူသော သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာနှင့်အညီ သဒ္ဒါယတနသည် စိတ်, ဥတု ကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်လည်း ဒုဗ္ဗလဖြစ်သောကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေခဏ၌ သဒ္ဒါယတနကို မရအပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သဒ္ဒါယတနကို ပဝတ္တိကာလ၌ ရအပ်ပါသော်လည်း အာယတနယမိုက် ပဝတ္တိဝါရကို ပဝတ္တိကာလ အားဖြင့် မပိုင်းခြား။ ပဋိသန္ဓေ, စုတိတို့ဖြင့်သာ ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် ပဝတ္တိဝါရ၌ သဒ္ဒါယ တနကို မဟောပါ။

အာယတနမှနေ၍ ဘုံကိုမှတ်ပုံ

– ယာ, ဇိ, ကာယ၊ ဂန္ဓရသာ၊
ဖောဋ္ဌဗ္ဗဟု၊ ခြောက်ခု သချာ၊
ကာမဘုံ၌၊ ဖြစ်ထိုက်မှန်စွာ၊
စက်, သောတ၊ ပဉ္စ ဝေါကာရာ။
– ရူပါယတန၊ ပဥ္စ, ကော၊
မနတစ်ခု၊ စတု, ပဥ္စာ၊
ထို့နောက် ဓမ္မ – အာယ တနာ။
သုံးဆဲ့တစ်၊ မဖြစ် မရှိပါ။

ဘုံမှနေ၍ အာယတနကိုမှတ်ပုံ

– ကာမဘုံဖြစ်၊ ဆယ့်တစ်စုံစွာ၊
အသညကြဉ်ထ၊ ရူပဘုံမှာ။
စက်, သော, ရူပ၊ မန, ဓမ္မာ၊
အသည၊ ရူပ, ဓမ္မသာ၊
အရူပ၊ မန, ဓမ္မပါ။

ချို့ကောင်းသောအာယတန

စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန။

ချို့ကောင်းသောဘုံ

အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိကအသုရာ ဟုဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ (၆)ဘုံ။

http://www.dhammadownload.com

ချို့ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်

ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်။

(ဆောင်) ချို့အာ, တြိ ရ၊ ဘူမိ-ဆ၊ ဒွယ ပုဂ္ဂလာ။

ဃာန မချို့ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်

ကာမ ဩပပါတိက ပုဂ္ဂိုလ်။

– ကာမဓာတုယံ ပန အဃာနကော ဩပပါတိကော နတ္ထိ။

(ဆောင်) ကာမဘုံမှာ၊ အဃာနက၊ ဩပပ၊ လုံးဝ မရှိနိုင်။

အာယတနတို့၏ ပဝတ္တိက္ကမ

ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့အား ပဋိသန္ဓေခဏ၌ "ကာယ၊ ရူပ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ မန၊ ဓမ္မ" တို့ တပြိုင်နက်ဖြစ်ကြသည်။

ထို့နောင်မှ "စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ" တို့ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ကြသည်။

(ဆောင်) – ကာယ, ရူပ၊ ဂန္ဓ, ရသာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနှင့်၊ မနာ, ဓမ္မ၊ ခုနစ်ဝတို့၊ တကွဆိုင်လျက်၊ တပြိုင်နက်၊ ဆက်ဆက် ဖြစ်ကြသည်။

– နောက်မှ ဆက်ကာ၊ စက္ခု, သောတ၊ ဃာန, ဇိဝှါ၊ ဤလေးဖြာ၊ မှန်စွာ ဖြစ်ကြသည်။

ယောနိ

* အန်, ဇ, သံ, ဩ၊ လေးပါးနှော၊ မှတ်လော 'ယောနိ' သာ။

ပုဂ္ဂိုလ် နှင့် ယောနိ

* – ဘုမ္မာ ပယ်ချ၊ ကြွင်းဒေဝနှင့်၊ နိဗ္ဗာမပေတော၊ နိရယော ဖြစ်ပေ ဩပပါ။

– နိဗ္ဗာ ကြဉ်ထ၊ ကြွင်း ပေတနှင့်၊ ဘုမ္မဒေဝါ၊ မနုဿာ, တိရိစ္ဆာန်၊ ဖြစ်ကြောင်းမှန်၊ လေးတန် ယောနိလာ။

* – ဘုမ္မဗိုင်းဖြတ်၊ ကြွင်းနတ်–နိဗ္ဗာ၊ ငရဲရွာ၊ တစ်သာ ဥပပါတ်။

– အကြွင်းဂတိ၊ လေးယောနိ၊ ရဘိ ပုံသေမှတ်။ (ပရမတ္ထသရူပဘေဒနီ)

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ– ပစ္စုပ္ပန္န
ပုဂ္ဂလ – ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရ

<table>
<tr><td colspan="5">ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ</td><td>ဧကဝေါကာရဘုံ</td><td>စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ</td></tr>
<tr><td colspan="4">ကာမ ၁၁–ဘုံ</td><td>– ကြွင်းရူပ ၁၅–ဘုံ</td><td>အသညသတ်ဘုံ</td><td>အရူပ ၄–ဘုံ</td></tr>
<tr><td colspan="3">ချို့ကာမ
၆–ဘုံ</td><td rowspan="2">မချို့ကာမ</td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>(က)</td><td>(ခ)</td><td>(ဂ)</td></tr>
<tr><td>ဥ</td><td>ဥ</td><td>ဥ</td><td>ဥ</td><td>ဥ</td><td>ဥ</td><td>ဥ</td></tr>
<tr><td>စ</td><td>စ</td><td>စ</td><td>စ</td><td>စ</td><td>စ</td><td>စ</td></tr>
<tr><td>စက်
သော</td><td>စက်
သော
ဃာန</td><td>စက်
သော
ဃာန
ဇိဝှါ</td><td>စက်၊ သော
ဃာ၊ ဇိ၊ ကာ
ဂန်၊ ရ၊ ဖော
ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ</td><td>စက်၊ သော
×
×
ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ</td><td>×
×
×
ရူပ၊ ဓမ္မ</td><td>×
×
×
မန၊ ဓမ္မ</td></tr>
<tr><td colspan="3">၁</td><td>၂</td><td>၃</td><td>၄</td><td>၅</td></tr>
</table>

၁–ဝိကလ (၃) ချက်

(က) အပါယ် ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်။ (စက္ခု၊ သောတ –၂–ပါး ချို့ကောင်း၏။)

(ခ) သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန ၃–ပါး ချို့ကောင်း၏။)

(ဂ) မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့ရ၏။)

(ဆောင်) အပါယ် ဩ သိ၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ ချို့ဘိ စက်, သောတာ။
သံသေ, ဂဗ္ဘ၊ ဒု, သု ကာ၊ ချို့ထ စက်, သော, ဃာ။
မဖြစ်မီ စု၊ ဂဗ္ဘ ရှု၊ ဒု, သု ပုဂ္ဂလာ၊ (စက်, သော, ဃာ, ဇိဝှါ)။

http://www.dhammadownload.com

ဘုံသတ်ပုံ

က+ခ+ဂ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ် ၄–ဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိက အသုရာဟုဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ (၆)ဘုံ။

က+ခ။ အထက်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်၏။

ခ+ဂ။ နိရယကြဉ်သော အပါယ် ၃–ဘုံ၊ ..... စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ (၅)ဘုံ။

ဂ။ ။

၄–မူမျှသာ သင်္ဂါယနာတင်ခဲ့

ပါဠိတော်၌ စက္ခုမူ၊ ဃာနမူ၊ ရူပမူ၊ မနမူ–ဟူသော (၄)မူကိုသာ သင်္ဂါယနာတင်ထားတော်မူကြသည်။
ထိုတွင်–

စက္ခုမူ၌ – သောတမူလီ၊ ဃာနမူလီ၊ ရူပမူလီ၊ မနမူလီ၊ ဓမ္မမူလီ ဟူသော မူလီ(၅)ခု။

ဃာနမူ၌ – ရူပမူလီ၊ မနမူလီ၊ ဓမ္မမူလီ–ဟူသော မူလီ(၃)ခု။

ရူပမူ၌ – မနမူလီ၊ ဓမ္မမူလီ ဟူသော မူလီ(၂)ခု။

မနမူ၌ – ဓမ္မမူလီတစ်ခု တို့ကိုသာ သင်္ဂါယနာ တင်ထားတော်မူခဲ့ကြသည်။

(ဆောင်) စက္ခု၊ ဃာန၊ ရူပ၊ မနာ၊ လေး မူသာ၊ သင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့သည်။

ပို့ချရာတွင် ဤသို့သင်

ပို့ချရာတွင်–

စက္ခုမူ၌ မူလီ (၁၀)ခုလုံးကို ပို့ချသင့်ပြပါ။
ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလီ (၃)ခုတို့မှာ ကာယမူလီနှင့် ပါဠိသာကွဲ၍ အရကောက် မကွဲကြောင်း ညွှန်ပြပါ။

သောတမူသည် စက္ခုမူနှင့် တူကြောင်း ညွှန်ပြပါ။

ဃာနမူ၌ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ မူလီတို့ကို ပို့ချသင့်ပြပါ။
ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလီ (၃)ခု တို့ ကာယမူလီနှင့် တူကြောင်း ညွှန်းပါ။

ဇိဝှါမူ၌ ကာယ၊ ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မမူလီ (၄)ခုတို့ကို ပို့ချပါ။

ကာယမူ၌ ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မမူလီ (၃)ခု၊ ရူပမူ၌ ဂန္ဓ၊ မန၊ ဓမ္မမူလီ (၃)ခုတို့ကို ပို့ချပါ။

ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူ တို့သည် ကာယမူနှင့်တူကြောင်း ညွှန်းပါ။

မနမူ၌ ဓမ္မမူလီ (၁)ခုသာရှိ၍ ၎င်းကို ပို့ချသင့်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ–ပစ္စုပ္ပန္န
ပုဂ္ဂလ–ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ
ဖေယားကြည့်၍ တရားရှာပုံ

စက္ခု + သောတ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစက္ခုကပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊
↓
သစက္ခုက သသောတက ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊
သစက္ခုက အသောတက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊ (ဝိကလ ၃–ချက်)

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သသောတက ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊
↓
သသောတက သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊
သသောတက အစက္ခုက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊ (က၊ ခ ဝိကလ ၂–ချက်)

မှတ်ချက်။ ။ ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခု၊ သောတ နှစ်ပါးတွင် စက္ခု အလျှင်ဖြစ်၍ သတ္တာဟလွန်မှ သောတဖြစ်သောကြောင့် အနုလောမကဲ့သို့ ၃–ချက် မရ၊ (က၊ ခ) ၂–ချက်သာ ရ၏။ (အာယတနတို့၏ ပဝတ္တိက္ကမကို သတိပြု)။

ပစ္စနိက်၊ အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ၊
အစက္ခုက သသောတက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊ (ဝိကလ ၂–ချက်)
အစက္ခုက အသောတက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ဝိကလ ၃–ချက်)
။ ။ အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊

ပစ္စနိက်၊ ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ၊
အသောတက သစက္ခုက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊ (ဝိကလ ၃–ချက်)
အသောတက အစက္ခုက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ဝိကလ ၃–ချက်)
။ ။ အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ၊

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ
စက္ခုမူ + သောတမူလီ

လုံ အနု တစ်ဖက်ရ –	သစက္ခုကာနံ	အသောတကာနံ	တေသံ	(တတ္ထ)။
လုံ အနု နှစ်ဖက်ရ –	သစက္ခုကာနံ	သသောတကာနံ	တေသံ	(တတ္ထ)။
လုံ ပဋိ တစ်ဖက်ရ –	သသောတကာနံ	အစက္ခုကာနံ	တေသံ	(တတ္ထ)။
လုံ ပဋိ နှစ်ဖက်ရ –	သသောတကာနံ	သစက္ခုကာနံ	တေသံ	(တတ္ထ)။

http://www.dhammadownload.com

နိုက် အနု တစ်ဖက်ရ -		အစက္ခုကာနံ သသောတကာနံ	တေသံ	(တတ္တ)။
နိုက် အနု နှစ်ဖက်ရ	- သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ	အစက္ခုကာနံ အသောတကာနံ	တေသံ	(တတ္တ)။
နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ -		အသောတကာနံ သစက္ခုကာနံ	တေသံ	(တတ္တ)။
နိုက် ပဋိ နှစ်ဖက်ရ	- သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ	အသောတကာနံ အစက္ခုကာနံ	တေသံ	(တတ္တ)။

ကြွင်းသော မူလ+မူလီတို့၌လည်း မူလ+မူလီအားလျော်စွာ ဃာန, ဇိဝှါစသော သူ့နာမည်အတိုင်း သ-သဒ္ဒါ, အ-သဒ္ဒါများ ကူလျက် (သဃာနကာနံ၊ အဃာနကာနံ။ သဇိဝှကာနံ၊ အဇိဝှကာနံ-စသည် ဖြင့် ဝိဘင်းထုတ်ရသည်။

မနာယတနမူ၌ကား မန-သဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော 'စိတ္တ' သဒ္ဒါဖြင့် 'သစိတ္တကာနံ၊ အစိတ္တကာနံ' ဟု ဝိဘင်း ထုတ် ရသည်။ ဓမ္မာယတနမူ၌ သ, အ-သဒ္ဒါများ ကူဖွယ် မလို။

ဃာနမူ ကာယမူလီဝယ် ကာမ၌ ကာယချို့သူ မရှိပါဘဲလျက် ''သကာယကာနံ'' ဟု ဆိုသည်ကား ရူပ, အရူပ ကို စင်စေလိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ (အရကောက်၊ ၁၂၅။)

(ဆောင်) ရှေ့ ကိုးပါးမှာ၊ သူ့တိုင်းသာ၊ ကူပါ သ-နှင့် အ။
မန ပရိယာ၊ စိတ္တ လာ၊ ဓမ္မာ မကူရ။

အနက် - သစက္ခုကာနံ၊ ရထိုက်သော စက္ခုရှိကုန်သော။ အသောတကာနံ၊ ရထိုက်သော သောတ မရှိကုန် သော။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ တေသံ၊ တို့အား။ သောတာယတနံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်။

ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ် ၄-မျိုး

၁။ သစက္ခုက သသောတက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ (ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၌ ပါ)
၂။ ။ အသောတက ။
၃။ အစက္ခုက သသောတက ။
၄။ ။ အသောတက ။
မှတ်ချက်။ ။ စက္ခုမူ+ဃာနမူလီကို ကြည့်လျှင် သာ၍ ရှင်း၏။
အမှာ။ ။ '**အစက္ခုက**' '**အသောတက**' ဆိုလျှင် ဝိကလ-ကို ဆိုလိုကြောင်း သိပါ။

အရကောက်ရာ၌
ဖြစ်ကောင်းသော, မဖြစ်ကောင်းသော-ဟု ဝိသေသန မ-ရပုံ

စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ-ဟူသော အာယတန ၄-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် မူလ+မူလီ ဖြစ်၍ ဝိကလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်လည်း ဖြစ်ခဲ့လျှင် -

အနုလုံ အနုလောမ တစ်ဖက်ရ၌ ''စက္ခာယတနသာ ဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်ကောင်းသော''၊
အနုလုံ ပဋိလောမတစ်ဖက်ရ၌ ''သောတာယတနသာ ဖြစ်၍ စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော''၊

http://www.dhammadownload.com

အနုလုံ နှစ်ဖက်ရှိ "စက္ခာယတန, သောတာယတန နှစ်ပါး ဖြစ်ကောင်းသော"၊

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရှိ "စက္ခာယတန, သောတာယတန နှစ်ပါး မဖြစ်ကောင်းသော" စသည်ဖြင့် ဝိသေသန မ–ရသည်။

သစက္ခုက စသည် ဝိသေသန မ–ရပုံ

စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ–ဟူသော အာယတန ၄–ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် မူလ+မူလီ ဖြစ်၍ ဝိကလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တစ်ယောက်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ ရူပဘုံစသည်ကို စင်စေလိုသော်လည်းကောင်း "သစက္ခုက" စသည်ဖြင့် ဝိသေသန မ–ရသည်။

စက္ခု + ဃာန

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ

↓

သစက္ခုက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (ပု ၄၊ အောက်ဖ ၂၊ ကာမ ၁၁–ဘုံ)

သစက္ခုက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (ခ၊ ဂ ဝိကလ ၂–ချက်)

〃 〃 ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

ရှင်းချက်။ 〃 "ကာမဓာတုယံ ပန အဃာနကော ဩပပါတိကော နာမ နတ္ထိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ကာမဘုံ၌ ဃာနချို့သော ဥပပတ်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသောကြောင့် (ခ၊ ဂ) ဝိကလ ၂–ချက်ကိုသာ ရသည်ဟု သိပါ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ

↓

သဃာနက သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (ကာမ ၁၁–ဘုံ)

သဃာနက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (က၊ ခ ဝိကလ ၂–ချက်)

ပစ္စနိက်၊ အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ

အစက္ခုက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (က၊ ခ ဝိကလ ၂–ချက်)

အစက္ခုက အဃာနက ကာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ခ၊ ဂ ဝိကလ ၂–ချက်။)

〃 〃 အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

ပစ္စနိက်၊ ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ

အဃာနက သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (ခ၊ ဂ ဝိကလ ၂–ချက်။)

အဃာနက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ (ခ၊ဂ၊ ဝိကလ–၂ချက်။)

〃 သစက္ခုက ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ

〃 အစက္ခုက အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

http://www.dhammadownload.com

စက္ခု + ဃာန

အနုလုံ၊ အနုလောမ - သစက္ခုကပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
↓
သစက္ခုက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ကာမ ၁၁-ဘုံ)
သစက္ခုက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ဂ၊ ဝိကလ ၁-ချက်)
" " ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
↓
သဃာနက သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ကာမ ၁၁-ဘုံ)
သဃာနက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (က၊ခ၊ဝိကလ ၂-ချက်)

ပစ္စနိက်၊ အနုလောမ - ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ
အစက္ခုက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (က၊ ခ၊ ဝိကလ ၂-ချက်)
အစက္ခုက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ဂ၊ ဝိကလ ၁-ချက်)
" " အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

ပစ္စနိက်၊ ပဋိလောမ - ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ။
အဃာနက သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
" " ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
အဃာနက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ဂ၊ ဝိကလ ၁-ချက်)
" " အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

စက္ခု + ကာယ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - သစက္ခုကပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
↓
သစက္ခုက သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
သစက္ခုက အကာယက ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။

သတိပြု- ကာယ မချို့ကောင်းသောကြောင့် 'သစက္ခုက အကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ' မရှိကြောင်း သတိပြု။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
↓
သကာယက သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။
သကာယက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ္တ။ (ဝိကလ ၃-ချက်)

ပစ္စနိက်၊ အနုလောမ - ခပ်သိမ်းစဝန္တ္တ။

http://www.dhammadownload.com

အစက္ခုကဿ အာယတန ကာမာဝစရဉပပဇ္ဇန္တဿ။
" အကာယက အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။

ပစ္စနိက်–ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တဿ။
အကာယက သစက္ခုက ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ
" အစက္ခုက အသညသတ်၊ အရူပဥပပဇ္ဇန္တဿ။

စက္ခု + ရူပ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။ (အာမန္တာ)

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သရူပက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဿ။
↓
သရူပက သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ
သရူပက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ (ဝိဂါလ ၃–ချက်)
" " အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဿ။

ပစ္စနိက်၊ အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တဿ။
အစက္ခုက သရူပက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။
" " အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဿ။
အစက္ခုက အရူပက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။

ပစ္စနိက်၊ ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တဿ။
အရူပက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။

မှတ်ချက်။ ။စက္ခုမူ ရူပမူလီ အနုလုံ ပဋိလောမ နှစ်ဖက်ရကို ဝိဘင်းထုတ်ရာ၌ စက္ခု ဖြစ်ဆဲက ရူပ ဖြစ်ဆဲ ကေန်ဖြစ်သောကြောင့် "သရူပကာနံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ"ဟု ဝိဘင်း မထုတ်ဘဲ "သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ"ဟုသာ ဝိဘင်းထုတ်ရသည်။ အရကောက်ရာ၌လည်း ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ရူပချို့သောသူ မရှိသောကြောင့် "ရူပါယတန ဖြစ်ကောင်းသော"ဟု ဝိသေသန မလောင်း (မထည့်)ရ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ၌လည်း ရူပ မဖြစ်ဆဲက စက္ခု မဖြစ်ဆဲ ကေန်ဖြစ်သောကြောင့် "အစက္ခုကာနံ"ဟု မထုတ်ဘဲ "အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ"ဟုသာ ထုတ်ရသည်။
မနမူလီ, ဓမ္မမူလီ တို့၌လည်း နည်းတူ သိပါ။

စက္ခု + ဂန္ဓ၊ စက္ခု + ရသ၊ စက္ခု + ဖောဋ္ဌဗ္ဗ

သစက္ခုကာနံ အဂန္ဓကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ သစက္ခုကာနံ သဂန္ဓကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ–စသည်ဖြင့် ဝိဘင်း ထုတ်ပါ။

စက္ခု + မန

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဿ။ (အာမန္တာ)

http://www.dhammadownload.com

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သစိတ္တက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ အရူပဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊
↓
သစိတ္တက သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊
သစိတ္တက အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (ဝိကလ ၃-ချက်)
။ ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊

ပစ္စနီက်၊ အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ။
အစက္ခုက သစိတ္တက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊
။ ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊
အစက္ခုက အစိတ္တက အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။

ပစ္စနီက်၊ ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ။
အစိတ္တက အစက္ခုက အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (အာမန္တာ)

မှတ်ချက်။ ။ ဤမနမူလ၌ "သစိတ္တကာနံ၊ အစိတ္တကာနံ" ဟု မနသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော စိတ္တ–သဒ္ဒါဖြင့် ဝိဘင်းထုတ်ရကြောင်း ရှေ့၌ ရေးပြခဲ့ပြီ။

စက္ခု + ဓမ္မ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။
↓
သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။
အစက္ခုက ကာမာဝစရ၊ အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။

ပစ္စနီက်၊ အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ။
အစက္ခုက ကာမာဝစရ၊ အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။
ပစ္စနီက်၊ ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ။

သောတာယတနမူ

သောတာယတနမူသည် စက္ခာယတနမူနှင့် ဝိဘင်းထုတ် အရကောက် အလုံးစုံတူ၏။
'သစက္ခုကာနံ၊ အစက္ခုကာနံ' အစား 'သသောတကာနံ၊ အသောတကာနံ' ဟု ဆိုရသည်သာ ထူး၏။

ဃာန + ဇိဝှါ

အနုလုံ–အနုလောမ – သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။
↓
သဃာနက သဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (ကာမ ၁၁–ဘုံ)
သဃာနက အဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (ဝိကလ ဂ–တစ်ချက်သာ)။

http://www.dhammadownload.com

အနုလုံ–ပဋိလောမ – သဖဿက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

↓

သဖဿက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ကာမ ၁၁–ဘုံ)

သဖဿက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ဝိကလ ၁–တစ်ချက်သာ)

ပစ္စနိက်–အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ။

အဃာနက သဖဿက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ဝိကလ ၁–တစ်ချက်သာ)

အဃာနက အဖဿက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

" ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

ပစ္စနိက်–ပဋိလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ။

အဖဿက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ဝိကလ ၈–တစ်ချက်သာ)။

အဖဿက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

" ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

ဃာန + ကာယ

အနုလုံ–အနုလောမ – သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (အာမန္တာ။)

အနုလုံ–ပဋိလောမ – သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

↓

သကာယက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

သကာယက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ဝိကလ ၁၊ ၈။)

ပစ္စနိက်–အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ

အဃာနက သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ဝိကလ ၁၊၈။)

အဃာနက အကာယက ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

ဃာန + ရူပ

အနုလုံ–အနုလောမ – သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (အာမန္တာ)

အနုလုံ–ပဋိလောမ – သရူပက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာ။

↓

သရူပက သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

သရူပက အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

" ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (၁၆–ဘုံ)

ပစ္စနိက်–အနုလောမ – ခပ်သိမ်းစဝန္တာ

အဃာနက သရူပက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ဝိကလ ၁၊၈)

အဃာနက အရူပက အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။

အမှာ။ ။ကြွင်းသော မူလ+မူလီတို့၌ နည်းမှီ၍ သရုပ်ခွဲပြီး ဟောကြ ရွတ်ကြပါလေ။

=========

http://www.dhammadownload.com

ဩကာသဝါရ

ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ		ဧကဝေါကာရဘုံ	စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ
၁	၂	၃	၄
ကာမ ၁၁–ဘုံ	ရူပ ၁၅–ဘုံ	အသညသတ်ဘုံ	အရူပ ၄–ဘုံ
စက်၊ သော	စက်၊ သော	×	×
ဃာနဒိ ၆-ပါး၊	×	×	×
ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ	ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ	ရူပ၊ ဓမ္မ	မန၊ ဓမ္မ

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

၁။ ကာမာဝစရေ တတ္ထ။
၂။ ရူပါဝစရေ တတ္ထ။
၃။ အသညသတ္တေ တတ္ထ။
၄။ အရူပေ တတ္ထ။
၁+၂။ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။
၂+၃။ ရူပါဝစရေ တတ္ထ။
၂+၄။ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ တတ္ထ။ (အသညသတ် မပါ)
၂+၃+၄။ ။ (အသညသတ် ပါ)
၁+၂+၃ ပဉ္စဝေါကာရေ အသညသတ္တေ တတ္ထ။
၁+၂+၄။ စတုဝေါကာရေ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။

စက္ခုမှ ဓမ္မမှုလီ	ပစ္စနိက်	အနုလောမ၌	ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
		ပဋိလောမ၌	နုပ္ပဇ္ဇိ။
ရူပမှ မနမှုလီ	ပစ္စနိက်	အနုလောမ, ပဋိလောမတို့၌	ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

==========

အတီတ–ပုဂ္ဂလဝါရ

ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ ဖ–၄။

အာယတန ၁၁-ပါးလုံး ဖြစ်ပွား၊ ချုပ်ပွား

အနုလုံ၌	'အာမန္တာ' ချည်း ထုတ်။
ပစ္စနိက်၌	'နုပ္ပဇ္ဇိ' ချည်း ထုတ်။

----

http://www.dhammadownload.com

အတီတ–ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဉ္စဝေါကာရ(၂၆) ဥ+စ		သုဒ္ဓါဝါသ	အသညသတ်	စတုဝေါကာရ ဥ+စ
၁	၂	၃	၄	၅
ကာမာဝစရ ဥ+စ	ဝေ–တိုင် ရူပါဝစရ ဥ+စ	သုဒ္ဓါဝါသ ဥ+စ	အသညသတ် ဥ+စ	အရူပ ဥ+စ
စက်၊ သော **ဃာနာဒိ ၆-ပါး** **ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ**	**စက်၊ သော** × **ရူပ၊ မန၊ ဓမ္မ**	× × ×	× × **ရူပ၊ ဓမ္မ**	× × **မန၊ ဓမ္မ**

သိမှတ်ဖွယ်။ ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ဖူး, ချုပ်ဖူး မရသောကြောင့် အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ (၁၅)ဘုံကို ၂–မျိုးခွဲပြီး (၂+၃)အဖြစ် တရားပုံထားကြောင်း သိပါ။

ဝိဘင်း

၁။ ကာမာဝစရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။
၂။ ရူပါဝစရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။

၃။ သုဒ္ဓါဝါသာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။
၄။ အသညသတ္တာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။
၅။ အရူပါနဲ့ တေသံ တတ္ထ။

၁+၂။ ပဉ္စဝေါကာရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။
၂+၄။ ရူပါဝစရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။ (သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ရူပ ၁၁–ဘုံ။)
၂+၅။ ရူပါဝစရာနဲ့ အရူပါဝစရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။ (ဝေ–တိုင် ရူပ ၁၀–ဘုံ၊ အရူပ ၄–ဘုံ။)
၂+၄+၅။ ရူပါဝစရာနဲ့ အရူပါဝစရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။ (သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ရူပ ၁၁–ဘုံ၊ အရူပ ၄–ဘုံ။)
၁+၂+၅။ စတုဝေါကာရာနဲ့ ပဉ္စဝေါကာရာနဲ့ တေသံ တတ္ထ။

၁–အရကောက် – ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ ဖ–၄ တို့အား ကာမ ၁၁–ဘုံရ၏။
၃–အရကောက် – သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅–ဘုံ ရ၏။

=========

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္န ပုဂ္ဂလဝါရ ဇယားကို ကြည့်၍ အောက်ပါအတိုင်း သရုပ်ခွဲပြီး ဆိုပါ။

စက္ခု + သောတ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - စက္ခာယတန ဖြစ်ဆဲ = သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ (အာမန္တာ။)

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - သောတာယတနဖြစ်ဖူး=

ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။

↓

သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

" အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။

ဝိဘင်း – သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ၊ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။

သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။

ဃာနမူလီမှ ဓမ္မမူလီ အထိ ဤနည်းပင်။

ပစ္စနိက်၌ 'ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ' နှင့် 'နုတ္တိ' ချည်းသာ။

ဃာန + ဇိဝှါ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - ဃာနာယတနဖြစ်ဆဲ = သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - ဇိဝှါယတန ဖြစ်ဖူး =

ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။

↓

သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

" ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

ကာယ + ရူပ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - ကာယာယတနဖြစ်ဆဲ = သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - ရူပါယတနဖြစ်ဖူး =

ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။

↓

သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အကာယက ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

http://www.dhammadownload.com

ရူပ + ဂန္ဓ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – ရူပါယတနဖြစ်ဆဲ = သရူပက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊
အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ဂန္ဓာယတနဖြစ်ဖူး =
ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။
↓
သရူပက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တ၊
အရူပက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။

မန + ဓမ္မ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – မနာယတနဖြစ်ဆဲ = သစိတ္တက စတုဝေါကာရ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ဓမ္မာယတနဖြစ်ဖူး =
ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။
↓
သစိတ္တက စတုဝေါကာရ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊
အစိတ္တက အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ–ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

အတီတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဇယားကို ကြည့်၍ သန္နိဋ္ဌာန်+သံသယ တရားရှာပြီး ဟောကြပါလေ။

စက္ခု + သောတ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – စက္ခုဖြစ်ဆဲ=
သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ (ဇယား ၁၊ ၂၊ ၃ ဥပပတ္တိ ၃-မျိုး)
↓
သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ။

ဝိဘင်း – သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။
ကတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သောတဖြစ်ဖူး =

သုဒ္ဓါဝါသကြည် ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။

↓

သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

ဝိဘင်း – ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ၊ အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓဝါသ ပရိနိဗ္ဗုတ္တ (၃ - ၀)

အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။ (၄၊ ၅ - ၃+၀)

အမှာ။ ။ အရကောက် (စာ၊ ၁၄၄–၅)၊ ဤကျမ်းစာ (စာ၊ ၅၃) ပြန်ကြည့်ပါ။

စက္ခု + ဃာန

အနုလုံ၊ အနုလောမ – စက္ခုဖြစ်ဆဲ =

သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

↓

သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ (၂၊ ၃ - ၃)

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ဃာနဖြစ်ဖူး =

ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။

↓

သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – ရူပါဝစရ စဝန္တ။ (၂၊ ၃ - ၀)

အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။ (၄၊ ၅ - ၃+၀)

အမှာ။ ။ ဇိဝှါ, ကာယ, ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလီတို့၌လည်း နည်းတူ။

စက္ခု + ရူပ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

↓

သုဒ္ဓါဝါသကြည် သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သုဒ္ဓါဝါသကြည် ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ+

↓ စဝန္တ။

http://www.dhammadownload.com

သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တာ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာ+စဝန္တာ။

စက္ခု + မန

ရူပ မူလီနှင့်တူ၏။ အသညသတ်နှင့် အရူပ ပြောင်းလဲ၍ ဆိုရုံသာ။

စက္ခု + ဓမ္မ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – ရူပမူလီနှင့် တူ၏။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တာ / စဝန္တာ
↓
သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
〃 အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တာ။

ဃာန + ဇိဝှါ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ / စဝန္တာ။
↓
သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
ပစ္စနိက် – 〃 ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ+စဝန္တာ။
အမှာ။ ။ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ မူလီများ ဇိဝှါမူလီနှင့် တူပြီ။

ဃာန + ရူပ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – တူပြီ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာ / စဝန္တာ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာ+စဝန္တာ။
↓
သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။
〃 ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ။ (ရူ ဥ–စ + အသည ဥ–စ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ရူပ ၁၁–ဘုံကောက်။)

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ၊ အရူပဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။

ဃာန + မန

အနုလုံ၊ အနုလောမ - တူပြီ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - ရူပမူလီနှင့်တူ၊ အသညသတ်နှင့် အရူပ လဲ၍ ဆိုရုံသာ။ (ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ)
ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ+ စဝန္တ။

ဃာန + ဓမ္မ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - တူပြီ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။
↓
သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
အဃာနက ကာမာဝစရ၊ ရူပ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။ (<u>**အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ**</u>)။
ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။

ဇိဝှါ + ကာယ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - သဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။
↓
သဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
အဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ - ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ၊ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။

ကာယ + ရူပ

အနုလုံ၊ အနုလောမ - ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
အနုလုံ၊ ပဋိလောမ - ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။ ဝေ-တိုင် ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ
အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ+ စဝန္တ။
(သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပ ၁၁-ဘုံ-ကောက်ပါ။)
ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။

ကာယ + မန

ရူပမူလီ ပဋိလောမ၌ အသညသတ်နှင့် အရူပ လဲ၍ ဆိုရုံသာ။ ကြွင်းအားလုံး တူပြီ။

http://www.dhammadownload.com

ကာယ + ဝတ္ထု

အနုလုံ၊ အနုလောမ – တူပြီ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ဝါသကြဉ် ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ
↓
သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
အကာယက ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ (အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ)

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ + စဝန္တ။

ရူပ + ဂန္ဓ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။
↓
ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ + စဝန္တ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – ရူပါဝစရ စဝန္တ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။

ရူပ + မန

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သရူပက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။
↓
သရူပက သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊
သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဉ္စဝါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ + စဝန္တ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ၊ အသညသတ် စဝန္တ။

ရူပ + ဝတ္ထု

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သရူပက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။
↓
သရူပက သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊
သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ။
↓
သရူပက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။
〃 အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။
အရူပက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ။

http://www.dhammadownload.com

မန + ဓမ္မ

အနုလုံ၊ အနုလောမ – သစိတ္တက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ / အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။

↓

သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အနုလုံ၊ ပဋိလောမ – သုဒ္ဓါဝါသကြဉ် ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ / စဝန္တ

↓

သစိတ္တက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။

" အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။

အစိတ္တက အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ။

=========

ဥပ္ပါဒ–အနာဂတ
(ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ၊ အတီတာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလဝါရ

		ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း	
၁	၂	၃	၄
ပစ္ဆိမဘဝိက	အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့	ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့	ကာမာဝစရဘုံ၌ ဖြစ်ပြန်ကောင်း
ကာမ ဥ+စ] ပဉ္စ ရူပ ဥ+စ] အရူပ ဥ+စ=စတု	ကာမ] ပဉ္စ ဥ ရူပ] ဥ+စ အရူပချင်း အရူ ဥ+စ	ကာမ ဥ+စ ရူပချင်း ရူ ဥ+စ	ကာမ ဥ+စ ရူပ] ရူ ဥ+စ အရူပ] အရူ ဥ+စ အသည] ဥ+စ
× × ×	× × မန၊ ဓမ္မ	စက်၊ သော၊ ရူပ × မန၊ ဓမ္မ	စက်၊ သော၊ ရူပ ဃာနဒိ ၆-ပါး မန၊ ဓမ္မ

http://www.dhammadownload.com

အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

၁။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။
၂။ ယေ (စ) အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။
၃။ ယေ (စ) ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။
၄။ ဣတရေသံ တေသံ။
၂+၃။ ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။
၃+၄။ ဣတရေသံ တေသံ။

အရကောက်

၁၊၂။ ခန္ဓယမိုက်အတိုင်း။

၃။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။
ရူပါဝစရဘုံ အချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

၄။ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၂–ယောက်။
ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ (ရူပဘုံ, အရူပ ဘုံမှ အရိယာတို့ ကာမဘုံသို့ မပြန်ပြီ။)

၃+၄။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄– ယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။
အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်။

၂+၃+၄။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှ တစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်, အောက် ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်–၃ယောက်။

“၁+၂+၃” ကို အရကောက်ရာ၌ ရူ+အရူ အစဉ်ကျအောင် “၁+၃+၂” ဟု ကောက်ပါ။

=========

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

စက္ခုမူ+သောတမူလီ

စက္ခုဖြစ်ဆဲ – ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ အကွက်များရှိ သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်၏။
ထိုတွင် – ၃+၄ သည် သောတဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဖက်ရ၊ ၁+၂ တို့သည် တစ်ဖက်ရ။

ဝိဘင်း

ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ –ဟု ဝိဘင်းထုတ်ပါ။

သောတဖြစ်လတ္တံ့ – ၃, ၄–အကွက်များရှိ 'ခပ်သိမ်း ဥပပဇ္ဇန္တ,ပဝတ္တ' ဖြစ်၏။
ထိုတွင် သစက္ခုက ဥပပဇ္ဇန္တ သည် စက္ခုဖြစ်ဆဲ,ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။
ခပ်သိမ်းပဝတ္တ၊ အစက္ခုက ဥပပဇ္ဇန္တ သည် တစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။

အမှာ။ ။ စက္ခုမူ၌ ''ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော''ဟု ဝိသေသန မ ၍ ကောက်ပါ။
ဃာ နမူ, မူလီတို့၌ ''ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော'' ဟု ဝိသေသန မ ၍ ကောက်ပါ။

ပစ္စနိက်အကြွင်းကား – ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊
ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ပဝတ္တာနံ တေသံ ဖြစ်၏။

အထူးသတိပြုရန်။ ။ ဤပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ''သဗ္ဗေသံ ပဝတ္တာနံ''ဟု 'သဗ္ဗ' သဒ္ဒါနှင့် ဟောတော်မူသော်လည်း ထိုသဗ္ဗ သဒ္ဒါသည် သဗ္ဗဒေသ သဗ္ဗ, နိပ္ပဒေသ သဗ္ဗ နှစ်မျိုးတို့တွင် 'သဗ္ဗဒေသသဗ္ဗ' ဖြစ်သောကြောင့် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကို ကြဉ်၍ ကောက်ရကြောင်း အထူးသတိပြုပါ။

အမှာ။ ။ ကြွင်းသော မူလီများကို နည်းမှီ၍ တစ်ဖက်ရ, နှစ်ဖက်ရ တရားရှာပြီး ဟောပါလေ။

ဃာနမူ + ဇိဝှါမူလီ

ဃာနဖြစ်ဆဲ – ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ အကွက်များရှိ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်၏။ ထိုတွင် ၄–သည် ဇိဝှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဖက်ရဖြစ်၏။ ၁+၂+၃ တို့ကား တစ်ဖက်ရ ဖြစ်၏။

အနုလုံ တစ်ဖက်ရ၌ ''ယေ စ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ''ကို တွဲကောက်လို့ ရသဖြင့် တွဲကောက်ရသည်။ ပစ္စနိက်နှစ်ဖက်ရ၌ကား ၄င်းကို တွဲကောက်၍ မရသဖြင့် ခွဲကောက်ရသည်။ ထိုသို့ ခွဲကောက်ရာ၌ ''ရူပါဝစရသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ကို ကောက်မြဲ။ အရူပါဝစရသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ကို ကောက်ရာ၌ ''ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ အရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့. ကာမာဝစရ ပဝတ္တ၊ သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့. ရူပါဝစရ ဥ–တိ၊ ဥ စ အောက်ဖ ၃၊ အရူပဘုံအချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိ နိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့.''ဟု ခွဲခြားပြီး ကောက်ပါ။

မနမူလီ, ဓမ္မမူလီတို့၌ ''ပစ္ဆိမဘဝိကမှ တစ်ပါး''ဟု ဆို၍ ကောက်ပါ။

– **အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ**ကိုလည်း ဤဇယားကိုပင် ကြည့်၍ တရားရှာပြီး ဟောကြပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

နိရောဓ–အနာဂတ
(ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ၊ အတီတာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလဝါရ

		ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း	
၁	၂	၃	၄
ပရိနိဗ္ဗုတ်	အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့	ရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့	ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း
ကာမ စ]ပဥ ရူပ စ	ကာမ စ ရူပ စ	ကာမ စ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပ ဉ ရူပချင်း ဉ+စ *အရူပသို့ ရူပ ဉ	ကာမ ဉ+စ ရူပ ဉ+စ
အရူပ စ = စတု	ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဉ အရူပချင်း ဉ+စ	×	အရူပ ဉ+စ အသညာ ဉ+စ
× × ×	× × မနာ ဝမ္မ	စက်၊ သော၊ ရူပ × မနာ ဝမ္မ	စက်၊ သော၊ရူပ ဃာနာဒိ ၆-ပါး မနာ ဝမ္မ

အထက်ပါဇယားကိုကြည့်လျှင်– ကာမပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့ ကာမ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ ရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ကာမ ဥပပဇ္ဇန္တ (၃)မျိုးကျန်နေသည်ဟု ထင်မြင် ယူဆဖွယ်ရှိ၏။ စင်စစ် မကျန်ပါ။ ၎င်းတို့သည် စုတိကို မျှော်က သဒ္ဒကြည် အာယတန ၁၁–ပါးလုံး ချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်၍ နံပါတ်–၄ အကွက်၌ ပါဝင်နေကြောင်း သိပါ။

ဝိဘင်းထုတ်ပုံ

၁။ ပရိနိဗ္ဗုတ္တာနံတေသံ။

၂။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ။ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။

၃။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ယေ စ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ။ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ကြတ်ရေသံ တေသံ။

၁+၂။ ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။

၂+၃။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ယေ စ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။

၁+၂+၃။ ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ယေ စ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။

အရကောက်

၁။ ကောက်ရှာမြဲ။ (ခန္ဓယမိုက်အတိုင်း)

၂။ - ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အောက်ဖ ၃-ယောက်၊

- ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ .....ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖ ၃-ယောက်၊

- အရူပဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ .....အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖ ၃-ယောက်။

၃။ - ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-ပု၊ အောက်ဖ-၃။

- ကာမသုဂတိ-၇ ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ .....ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-ပု၊ အောက်ဖ-၃။

- ရူပါဝစရ ဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ .....ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ+စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-ပု၊ အောက်ဖ-၃၊

* သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု လတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-ပု၊ အောက်ဖ-၃၊ (ဝိဘင်းသီးခြား မရှိ။ ရသင့်၍ ကောက်သည်။ အရကောက် စာ-၁၆၈၊ ၁၉၆-ကြည့်။)

၄။ ကောက်မြဲ။

၁+၂။ ပဥ္စ ပရိနိဗ္ဗန္တ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်၊

- ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥ အောက်ဖ-၃၊ စဝန္တ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်၊

- ကာမ သုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှာ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုး ဘုံမှ .....

(စက္ခုမူ+သောတမူလီ ပစ္စနိက်)

၁+၂+၃။ ကာမပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်။

- ပစ္ဆိမဘဝိက ရူ, အရူ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-ပု, အောက်ဖ ၃၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်။

- ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပ, အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော တိ-ပု၊ အောက်ဖ-၃၊

http://www.dhammadownload.com

- သုဘာကိဏှာ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပ ဥ တိ–ပု၊ ဥ+စ အောက်ဖ–၃။ (၂+၃)
- ရူပါဝစရဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ရူပ ဥ+စ တိပု၊ အောက်ဖ–၃။(၃)
- အရူပဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ အရူပ ဥ+စ အောက်ဖ ၃ ။ (၂) (ဃာနမူ+ဇိဝှါမူလီ ပစ္စနီက်)

၂+၃။ – ပစ္ဆိမဘဝိက ရူ, အရူ ဥပပဇ္ဇန္တ တိ–ပု၊ အောက်ဖ–၃။
- ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ ဘုံသို့ ဖြစ်ဖြစ်၍.....
- ရူပါဝစရ ဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ရူပ ဥ+စ တိ–ပု၊ အောက်ဖ–၃၊
- ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ကာမ စဝန္တ အောက်ဖ–၃။
- သုဘာကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ရူပ ဥ–တိ–ပု၊ ဥ+စ အောက်ဖ–၃။
- အရူပဘုံအချင်းချင်းဖြစ်၍ .....။ (ဃာနမူ+မနမူလီ ပဋိလောမ တစ်ဖက်ရ။)

၂+၃+၄ – ပရိနိဗ္ဗန္တမှ တစ်ပါး ခပ်သိမ်း ဥ+စ၊ ပု–၄၊ အောက်ဖ–၃။

နိရောဓ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

အနုလုံ – စက္ခုမူ+မနမူလီ ပဋိလောမ အရကောက်

(၂+၃+၄, သစက္ခုက ပဉ္စဝေါ စဝန္တ)= ပရိနိဗ္ဗန္တမှတစ်ပါး သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ အောက်ဖ –၃ရ၏။

ဥပပ္ပါဒနိရောဓ အတီတာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရကိုလည်း နိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရဖွယ်ား ကိုပင် ကြည့်၍ဆိုပါ။

=========

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒနိရောဓ
အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလဝါရ

					ပဋိသန္ဓေကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း		
	၁		၂		၃		၄
	ပဋိသန္ဓိဘဝိက		အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့		ရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့		ကာမဘုံ၌နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်း
ပုဂ္ဂိုလ်	(က)	(ခ)	(က)	(ခ)	(က)	(ခ)	
ကာမ	၈	၇ ၁၁	၂ ၈ ၂	၂ ၇ ၁၁	၅ ၈ ၅	၅ ၇ ၁၁	၁၁ ၇+၈ ၁၁
ရူပ	၈	၇ ၅	၂ ၈ ၂	၂ ၇ ၅	၅ ၇+၈ ၅	×	၁၁ ၇+၈ ၁၁
အရူပ	၈	၇ ၂	၂၇+ ၈ ၂	×	×	×	၁၁ ၇+၈ ၁၁
အသညာ							၁၁ ၇+၈ ၁၁
	မဖြစ်လတ္တံ့ မချုပ်လတ္တံ့	ချုပ်လတ္တံ့	ဖြစ်လတ္တံ့	ချုပ်လတ္တံ့	ဖြစ်လတ္တံ့	ချုပ်လတ္တံ့	ဖြစ်လတ္တံ့၊ ချုပ်လတ္တံ့

စက္ခာယတနဖြစ်လတ္တံ့ – ၃+၄ = ပဋိသန္ဓေကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဋိသန္ဓေ ၇+၈၊ အသညာ, အရူပ ၇+၈။

သောတာယတနဖြစ်လတ္တံ့ – တူ။

သောတာယတန ချုပ်လတ္တံ့ – ၁ (ခ) + ၂ (ခ) + ၃ + ၄ = ပဋိသန္ဓိဘဝိက ပဋိသန္ဓေ ၇၊
ကာမ, ရူပမှ အရူပသို့ ပဋိသန္ဓေ – ၇၊
ပဋိသန္ဓေကာရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဋိသန္ဓေ ၇+၈၊ အသညာ, အရူပ –၇+၈။

ဃာနာယတနဖြစ်လတ္တံ့ – ၄ = ကာမဝစရ ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း ကာမ ၇+၈၊ ရူ, အရူ–၇+၈။

ဃာနာယတန ချုပ်လတ္တံ့ – ၁ (ခ) + ၂ (ခ) + ၃ (ခ) = ပဋိသန္ဓိဘဝိက ကာမ ၇၊
ရူ မှ အရူသို့ ကာမ ၇၊
ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ကာမ ၇+၈၊ ရူ, အရူ ၇+၈။

ရူပါယတနဖြစ်လတ္တံ့ – စက္ခာယတန ဖြစ်လတ္တံ့နှင့် တူ၏။

ရူပါယတနချုပ်လတ္တံ့ – ၁ (ခ) + ၂ (ခ) + ၃ + ၄ = သောတာယတန ချုပ်လတ္တံ့နှင့် တူ။

http://www.dhammadownload.com

မနာယတနဖြစ်လတ္တံ့. – ၂+၃+၄ = ပစ္ဆိမဘဝိက မှတစ်ပါး ခပ်သိမ်း ဥ+စ (ပဉ္စဝေါ်၌ ဖြစ်ပြီး ပဉ္စ ဥ+စ၊ အသည အရူပ ဥ+စ၊ အရူပ သို့ ပဉ္စ ဥ+စ၊ အရူပချင်း ဥ+စ)

မနာယတနချုပ်လတ္တံ့. – ၁(ခ) + ၂ + ၃ + ၄ = ပရိနိဗ္ဗုတ္တမှ တစ်ပါး ခပ်သိမ်း ဥ+စ။

==========

ဥပ္ပါဒ
အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃
ပစ္ဆိမဘဝိက (အစစ်)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း
ကာမ ဥ+စ ရူပ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ	ကာမ ဥ+စ ရူပ ဥ+စ အရူပ ဥ+စ အသည ဥ+စ	ကာမ ဥ+စ –(၁၁) ရူပ ဥ+စ – (၅) အရူပ ဥ+စ – (၂) အသည ဥ+စ –(၂)
×	×	ဆိုင်ရာအာယတန ဖြစ်လတ္တံ့.
အပါယိက စစ်မရ	**အကနိဋ္ဌ တုမရ**	**ဖြစ်ပြန်ကောင်းကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါ**

အရကောက်

၁+၂ = ပစ္ဆိမဘဝိကအစစ်+အတု တို့ကို ခန္ဓယမိုက် အတိုင်းကောက်။

၃ = **ကာမ ဥ+စ** = မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် (စက္ခာယတန၊ ဃာနာယတန) နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥ+စ ပု–၄၊ အောက်ဖ ၂– တို့အား ကာမ ၁၁ ဘုံ။

အမှာ။ ။ ချို့ကောင်းသော အာယတနတို့၌ မူလ + မူလီအားလျော်စွာ ( ) အတွင်းမှ အာယတနတို့ကို ပြောင်းဆိုပါ။

၃ = **ရူပ ဥ+စ** = မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်( ) ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥ+စ တိ–ပု၊ အောက်ဖ ၃–တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀–ဘုံ။

http://www.dhammadownload.com

၃ = **ကာမ ဥ+စ နှင့် ရူပ ဥ+စ** = မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌နောင်(စက္ခာယတန၊ သောတာယတန) နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါ ဥ+စ ပု–၄၊ အောက်ဖ ၃–တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၁–ဘုံ။

၃ = အရူပ ဥ+စ = မိမိ .....။

၃ = အသညဥ+စ= အသညသတ်ဘုံ၌ .....။

စက္ခု+သောတ ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။

စက္ခု+သောတ မဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ–(အစစ်၊အတု)၊ အသညသတ်၊ အရူပ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။

ဃာန ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ကာမာဝစရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။

ဃာန ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥ+စ (စစ်၊ တု)၊ ရူပ၊ အရူပ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။ (ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ အောက်ဖ–၂၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ မိမိ...နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တဖြစ်သော ပု–၄၊ အောက်ဖ–၃ တို့အား ကာမ ၁၁–ဘုံ။)

ရူပ ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ ဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

ရူပ မဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ ရူပ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

မန ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပဉ္စဝေါကာရ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ အရူပ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

မန မဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိက စတု, ပဉ္စ ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ အသညသတ် ဥ+စ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသ အရကောက်ရာ၌ အထူးသတိပြုရန်။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ပစ္စနိက်ဝယ် ချို့ကောင်းသော အာယတနတို့၏ မူလ, မူလီတို၌ ''မဖြစ်ပြန်ကောင်း အစက္ခုက, အဃာနက'' စသည် ကြွင်းကျန်နေသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ, ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တတို့၏ နောက်တွင် ထည့်သွင်းကောက်ရကြောင်း အထူးသတိပြုပါ။ (အရကောက် ၁၅၆–စသည်။)

=========

http://www.dhammadownload.com

နိရောဓ
အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရ

၁	၂	၃
ပရိနိဗ္ဗန္တ (အစစ်)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း
ကာမ စ ရူပ စ အရူပ စ	ကာမ စ ရူပ စ အရူပ စ အသည စ	ကာမ ဥ+စ –(၁၁) ရူပ ဥ+စ –(၅) အရူပ ဥ+စ –(၂) အသည ဥ+စ –(၂)
×	×	**ဆိုင်ရာအာယတန ချုပ်လတ္တံ့**
အပါယိက စစ် မရ	**အကနိဋ္ဌ တု မရ**	

စက္ခု, သောတချုပ်လတ္တံ့	–	မိမိ.....ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဥ္စဝေါ ဥ+စ။
စက္ခု, သောတ မချုပ်လတ္တံ့	–	ပဥ္စဝေါ ပရိနိဗ္ဗန္တ(စစ်+တု)၊ အသညသတ်, အရူပ ဥ+စ။
ဃာနစသော ၆–ပါး ချုပ်လတ္တံ့	–	မိမိ.....ချုပ်ပြန်ကောင်း ကာမ ဥ+စ။
ဃာနစသော ၆–ပါး မချုပ်လတ္တံ့	–	ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဥ+စ။
ရူပ ချုပ်လတ္တံ့	–	မိမိ.....နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း ပဥ္စဝေါ ဥ+စ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် ဥ+စ။
ရူပ မချုပ်လတ္တံ့	–	ပဥ္စဝေါ ပရိနိဗ္ဗန္တ(စစ်+တု)၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန် ကောင်း အသညသတ် စဝန္တ၊ အရူပ ဥ+စ။
မနချုပ်လတ္တံ့	–	မိမိ.....ချုပ်ပြန်ကောင်း စတု, ပဥ္စ ဥ+စ။
မနမချုပ်လတ္တံ့	–	ပရိနိဗ္ဗန္တ(စစ်+တု)၊ အသညသတ် ဥ+စ။
ဓမ္မ ချုပ်လတ္တံ့	–	ချုပ်ပြန်ကောင်း ခပ်သိမ်း ဥ+စ။
ဓမ္မ မချုပ်လတ္တံ့	–	ပရိနိဗ္ဗန္တ(စစ်+တု)၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် မချုပ်ပြန်ကောင်း အသညသတ် စဝန္တ။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ နိရောဓ
အနာဂတ (ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ)
ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁		၂		၃
ပဋိနိယမ္ဗတ္တ		ပဋ္ဌိမဘဝိက		ဖြစ်ပြန်ကောင်း
အစစ်	အတု	အစစ်	အတု	
ကာမ ၈ ရူပ ၈ အရူပ ၈ ×	ကာမ ၈ ရူပ ၈ အရူပ ၈ အသညာ ၈	ကာမ ဥ ရူပ ဥ အရူပ ဥ ×	ကာမ ဥ ရူပ ဥ အရူပ ဥ အသညာ ဥ	ကာမ ဥ + ၈ ရူပ ဥ + ၈ အရူပ ဥ + ၈ အသညာ ဥ + ၈
ဖြစ်, ချုပ် မရ	ဖြစ်, ချုပ် မရ	ချုပ်ရ	ချုပ်ရ	ဖြစ်, ချုပ်ရ

အနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသ၊ စက္ခု+သောတ၊

လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ – အာမန္တာ။
လုံ–ပဋိ၊ နိုက်–အနု တစ်ဖက်ရ – ပဋ္ဌိမဘဝိကာနံ ပဉ္စဝေါကာရဲ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။
လုံ–ပဋိ နှစ်ဖက်ရ – ဣတရေသံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။
နိုက်၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသ၊ စက္ခု+သောတ၊

လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ – အာမန္တာ။
လုံ–ပဋိ၊ နိုက်–အနု တစ်ဖက်ရ – ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။
လုံ–ပဋိ နှစ်ဖက်ရ – သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။
နိုက်၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။

အမှာ။ ။ ကြွင်းသော မူလ+မူလီတို့ကို နည်းမှီ၍ ဟောကြပါလေ။
ပုဂ္ဂလောကာသဖြစ်၍ ဆိုင်ရာ အာယတနသာ ဖြစ်လတ္တံ့, ချုပ်လတ္တံ့ရကြောင်း သတိပြုပါ။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ

အတီတာနာဂတ
ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃	၄
	ပစ္ဆိမဘဝိက (အစစ်)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်း
သုဒ္ဓါဝါသ ဥ + စ	ကာမ ဥ + စ]ပဥ္စ ရူပ ဥ + စ အရူပ ဥ + စ = စတု	ကာမ ဥ + စ ရူပ ဥ + စ အရူပ ဥ + စ အသညာ ဥ + စ	ကာမ ဥ + စ – (၁၁) ရူပ ဥ + စ – (၅) အရူပ ဥ + စ – (၂) အသညာ ဥ + စ – (၂)
မဖြစ်ဖူး မဖြစ်လတ္တံ့	မဖြစ်လတ္တံ့	မဖြစ်လတ္တံ့	ဆိုင်ရာအာယတန ဖြစ်လတ္တံ့

(ဆောင်) သုဒ္ဓါဝါသ၊ ပုဂ္ဂလ၊ မရဖူး (ဘူး) နှစ်ဖြာ။
ဖြစ်ပြန်ကောင်းကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါ။

သိမှတ်ရန်။ ။ အနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ဇယားနှင့် 'သုဒ္ဓါဝါသ' ကို ခွဲထုတ်လိုက်ခြင်းသာ ထူးကြောင်း သိပါ။

စက္ခုမူ + သောတမူလီ

လုံ–အနု၊ နိုက်–ပဋိ – ပဥ္စဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။
လုံ–ပဋိ၊ နိုက်–အနု – အာမန္တာ။
လုံ နှစ်ဖက်ရ – ဣတရေသံ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။
နိုက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။

အမှာ။ ။ ကြွင်းသော မူလ+မူလီတို့ကို နည်းမှီ၍ ဟောကြပါလေ။
ပုဂ္ဂလောကာသဖြစ်၍ ဆိုင်ရာ အာယတနသာ ဖြစ်ဖူး, ဖြစ်လတ္တံ့ ရကြောင်း သတိပြုပါ။

အထူးသတိပြုရန်။ ။ စက္ခာယတနမူ + ရူပမူလီ ပစ္စနိုက် နှစ်ဖက်ရ၌ ''မဖြစ်ပြန်ကောင်း အသညသတ်' ကြွင်းကျန်နေသောကြောင့် ၄င်းကို သုဒ္ဓါဝါသနောက်တွင် ထည့်ကောက်ရသည်။ ကြွင်းသော မူလ+မူလီတို့၌လည်း ၄င်းကို အထူးသတိပြု၍ ကောက်ကြပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

နိရောဓ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓ
အတီတာနာဂတ
ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

၁	၂	၃
ပရိနိဗ္ဗန္တ (အစစ်)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်း (အတု)	မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း
သုဒ္ဓါဝါသ စ ကာမ စ ရူပ စ အရူပ စ	ကာမ စ ရူပ စ အရူပ စ အသညာ စ	သုဒ္ဓါဝါသ ဥ (၅-ချုပ်လတ္တံ့) ကာမ ဥ + စ (၁) ရူပ ဥ + စ (၅) အရူပ ဥ + စ (၂) အသညာ ဥ + စ (၂)
မချုပ်လတ္တံ့ .	မချုပ်လတ္တံ့.	ဆိုင်ရာအာယတန ချုပ်လတ္တံ့.

ပရိညာဝါရ
ခန္ဓယမကနှင့် တူပြီ။

အာယတနယမိုက် ပြီး၏။

၄။ ဓာတုယမိုက်

ပဝတ္တိဝါရ၌ – သဒ္ဒဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ် ကြဉ်သော ဆဝိညာဏဓာတ် တို့ကို မဟောပါ။ အကြောင်းကား – ပဋိသန္ဓေအခါ စုတိအခါတို့၌ မရကောင်းသောကြောင့်တည်း။

မနောဝိညာဏဓာတ်ကို မနာယတန အတိုင်း ဟောပါ။

ဓာတုယမိုက် ပြီး၏။

---

http://www.dhammadownload.com

(၅။ သစ္စယမိုက်)

ပဝတ္တိဝါရ
ဟောရိုးစစ်

ခန္ဓယမိုက်ကို နည်းမှီ၍ ဆိုပါ။

ဒုက္ခသစ္စမှု, သမုဒယသစ္စမှု (၂)ပါး၊

သမုဒယသစ္စမှုလီ, မဂ္ဂသစ္စမှုလီ (၂)ပါး။

ဥပ္ပါဒ – ပစ္စုပ္ပန္န
ပုဂ္ဂလ – ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရ

ဘုံ	ဒုက္ခ	ဒုက္ခ, သမု	ဒုက္ခ, မဂ္ဂ	ဒုက္ခ	×	×	×
	၁	၂	၃ (က)	၄	၅ (က)	၆	၇
ပဉ္စဝေါ	ဥပပတ္တိ	လောဘမူ–၈၊ စေ–၂၂၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီ	မဂ်စိတ်–၄၊ စေ–၃၆၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒ...သမင်္ဂီ	အရူပိ ၄–မှ တပါး တဏှာကင်း, မဂ်ကင်း စိတ် ၇၃၊ စေ ၄၉၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ...ဂီ	ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏာသမင်္ဂီ	စဝန္တ	နိရောဓသမာပန္န
စတုဝေါ (အရူပ)	ဥပပတ္တိ	လောဘမူ–၈ စေ–၂၂တို့၏ ဥပ္ပါဒ..သမင်္ဂီ	၃ (ခ) အထက်မဂ်–၃ စေ–၃၆တို့၏ ဥပ္ပါဒ...သမင်္ဂီ (မဂ္ဂသာ)	စိတ် – ၃၁၊ စေ–၃၈ တို့၏ ဥပ္ပါဒ...သမင်္ဂီ	၅ (ခ) ဖိုလ်–၄၊ စေ–၃၆–တို့၏ ဥပ္ပါဒ...သမင်္ဂီ	စဝန္တ	
အသည	ဥပပတ္တိ	ပဝတ္တိအခါ				စဝန္တ	

သစ္စယမက ပဝတ္တိဝါရ၌ ဒုက္ခ, သမုဒယ, မဂ္ဂ သစ္စာ ၃–ပါးတို့ကိုသာ ဟောသည်၊ နိရောဓသစ္စာကို မဟော။

ဟောသော သစ္စာ ၃–ပါးတို့တွင် သမုဒယ, မဂ္ဂသစ္စာ ၂–ပါးတို့သည် ပဝတ္တိအခါ၌သာ ဖြစ်၍၊ ဒုက္ခသစ္စာကား ပဋိသန္ဓေ, ပဝတ္တိ, စုတိ အခါသုံးပါးလုံး၌ ဖြစ်သည်။ (ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်, ပဝတ္တိ ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်နှင့် ဘင်္ဂက္ခဏစိတ်, စုတိစိတ်, နိရောဓသမာပန္န, အသညသတ်တို့ကို အထက်ပါအတိုင်း သစ္စာအလိုက် ရထိုက်သည်အားလျော်စွာ ခွဲခြားပြီး တရားပုံ ထားကြောင်း သိပါ။)

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘင်းများ

ဒုက္ခမူ + သမုဒယမူလီ

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ – သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၁ + ၃(က) + (၄)]

လုံ ပဋိ၊ နိုက် အနု – အာမန္တာ။ [၂]

လုံ နှစ်ဖက်ရ – တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၂]

နိုက် နှစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿ စ ဖလဿ စ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၃(ခ) + ၅(က) (ခ) + (၆)] (နောက်မှ စ၍ ထုတ်ရကြောင်း သတိပြု)။

အနက်ပေး

သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၊ တဏှာကင်းသောစိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။.....

တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။

အရကောက်

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ကောက်ပြ။

ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုမှ တစ်ပါး တဏှာကင်းသော စိတ် ၇၇–ခု၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန ကြဉ်သော စေတသိက်–၄၉၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆို အပ်သော ပု–၄၊ အရိ–၈။

စတုဝေါကာရ ပဝတ္တိအခါ မောဟမူဒွေး, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, အရူပစိတ် ၁၂–ခု၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ထိန, မိဒ္ဓ, ဝိရတီ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ ၃၈–ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော တိ–ပု၊ ဖ–၄ ယောက် ရ၏။

လုံ နှစ်ဖက်ရ – **ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌** လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဇာဝီသ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပု–၄၊ အောက်ဖ–၃၊ **စတုဝေါကာရဘုံ၌** လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဇာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော တိ–ပု၊ အောက်ဖ–၃ ယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

နိုက် နှစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ကောက်ပြ။

ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အရိယာ ၈–ယောက်။ အရူပဘုံ၌ အထက်မဂ် ၃–ခု၊ ဖိုလ် ၄–ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက် ရ၏။

ဒုက္ခမူ + မဂ္ဂမူလီ

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ – သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၁ + ၂ + (၄)]

http://www.dhammadownload.com

လုံ ပဋိ၊ နိုက် အနု – အရူပေ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၃(ခ)]
လုံ နှစ်ဖက်ရ – ပဉ္စဝေါကာရေ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၃(က)]
နိုက် နှစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ ဖလဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [၅(က) (ခ) + (၆)]

အနက်ပေး

ပဝတ္တေ၊ ၌။ မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၊ မဂ်ကင်းသောစိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။

ပဉ္စဝေါကာရေ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။
အရူပေ၊ အရူပဘုံ၌။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။

အရကောက်

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ကောက်မြဲ။

__ပဉ္စဝေါကာရပဝတ္တိအခါ__ အရူပဝိပါက်လေးခုမှတစ်ပါး မဂ်ကင်းသော စိတ်(၈၁)ခု၊ စေ ၅၂၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပု ၄–ယောက်၊ ဖ –၄။ __စတုဝေါကာရပဝတ္တိအခါ__ လောဘမူ, မောဟမူ, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, အရူပစိတ်–၁၂ ခု၊ ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိရတီ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ ၄၃–ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆို အပ်သော တိ–ပု၊ ဖ–၄ ရ၏။

နိုက် နှစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ကောက်မြဲ။

ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ အရူပေ ဖလဿ ဆက်ကောက်။

သမုဒယမူ + မဂ္ဂမူလီ

လုံ အနု – နော။ [၂]
လုံ ပဋိ – နော။ [၃]
နိုက် နှစ်ဖက်ရ – သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ [၅(က) + ၆ ပဉ္စ–စတု စဝန္တ]
တဏှာဝိပ္ပယုတ္တ မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ [၁ စတု–ပဉ္စ ဥ + ၄ + ၅(ခ)]
နိရောဓသမာပန္နာနံ [၇] အသညသတ္တာနံ [၁ အသည ဥ + ၆ အသည စ]

အရကောက်

လုံ အနု – လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဖာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပု–၄၊ အောက်ဖ – ၃။ (ပဉ္စ, စတု တို့ကို ပေါင်းကောက်၊ စိတ္တဇရုပ်တို့ကို ချန်၍ကောက်။)

လုံ ပဋိ – မဂ်စိတ် လေးခု၊ စေ ဆတ္တိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက်။ (ပဉ္စ, စတု တို့ကို ပေါင်းကောက်၊ စိတ္တဇရုပ်တို့ကို ချန်၍ကောက်။)

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ချက်။ – 'နိရောဓသမာပန္န' ကို ပုဂ္ဂလဝါရ သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလီ (ပစ္စနိက်)၌သာ ဟော၏။ ဒုက္ခမူ၌ မဟော၊ သီးခြားဘုံမရှိသောကြောင့် ပုဂ္ဂလောကာသ၌လည်း မဟော။

– ပုဂ္ဂလောကာသဝယ် ဘုံသတ်ရာ၌ "စတုဝေါကာရ (အရူပ) ၄–ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ" စသည်ဖြင့် ရထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဘုံသတ်ပါ။ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပါယ် ၄–ဘုံကို ကြဉ်၍ ဘုံသတ်ပါ။

ဩကာသဝါရ

၁	၂	၃
အသညသတ်ဘုံ	အပါယ် ၄–ဘုံ	ကြွင်း – စတုဝေါ ပဉ္စဝေါ
ဒုက္ခ ဒုက္ခ, သမုဒယ		ဒုက္ခ, သမုဒယ, မဂ္ဂ

၁။ အသညသတ္တေ တတ္ထ = ရူပက္ခန္ဓာ၏ သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အသညသတ်ဘုံ။

၂။ အပါယေ တတ္ထ = လောကီခန္ဓာ ၅–ပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အပါယ် ၄–ဘုံ။

၃။ အဝသေသေ စတုဝေါကာရေ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ = လောကီ, လောကုတ္တရာ ခန္ဓာ ၄–ပါး, ၅–ပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂–ဘုံ။

၂+၃။ စတုဝေါကာရေ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ = နာမက္ခန္ဓာ ၄–ပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ခန္ဓာ ၅–ပါး ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ။ (ခန္ဓယမိုက် အတိုင်း)

၁+၂။ ကို 'အပါယေ၊ အသညသတ္တေ တတ္ထ' ဟု ထုတ်။

ဒုက္ခသစ္စာမူ ပစ္စနိက်၌ နတ္ထိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ဟု ထုတ်။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ
အတီတ – ပုဂ္ဂလဝါရ

၁	၂
အစမထင် သံသရာ.....န ဒ မ ပ ဥ န ဂေါ မ အနဘိသမေတာဝီနံ	ဖ မ ဖ မ ဖ မ ဖ .....စု အဘိသမေတာဝီနံ
ဒုက္ခ, သမုဒယ	ဒုက္ခ, သမုဒယ, မဂ္ဂ

အနက်

အနဘိသမေတာဝီနံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိဖူးပြီးသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော။ တေသံ၊ တို့အား။

အဘိသမေတာဝီနံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိဖူးပြီးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ တို့အား။

အရကောက်

၁။ အစမထင်သံသရာမှ စ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိဖူးပြီးသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

၂။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိဖူးပြီးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ၄–ယောက်။

၁+၂။ ခပ်သိမ်းသော ပုထုဇဉ် ၄–ယောက်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ၈–ယောက်။

http://www.dhammadownload.com

အတိတ-ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ+ သမုဒယသစ္စမူလီ

ဘုံ	၁	၂	၃
	×	ဒုက္ခ	ဒုက္ခ၊ သမုဒယ
သုဒ္ဓါဝါသ	ပဋိ	ဘွင် ၁၅ မံ ၈	၈ ၈ ၈ ၈ ၈ ၈......................စု
ကြွင်း စတု,ပဥ္စ			ပဋိ..............................စု
အသညာ		ဥ+စ	

ဝိဘင်း - ၁။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

၂။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

၃။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။

အနက် - ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ စိတ္တေ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်နောင် ပဌမဘဝင်စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ အသညသတ္တာနံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ, အသညသတ်ဘုံ၌။

- ဣတရေသံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဒုတိယစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော။ စတုဝေါကာရာနံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။ ပဥ္စဝေါကာရာနံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။

အရကောက်

၁။ ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေတစ်ခု၊ စေတသိက် ၁၁တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖိုလ်ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၌။

၂။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင် တစ်ဆယ်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော၊ ဤ တဆယ့်ရှစ်ချက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖိုလ်ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ အသညသတ်.......အသညသတ်ဘုံ။

၃။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဥ္စဝေါ ကာရ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ဘုံ။

http://www.dhammadownload.com

အတီတ-ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ
ဒုက္ခ, သမုဒယမူ + မဂ္ဂမူလီ

	၁	၂	၃	၄
ဘုံ	×	ဒုက္ခ	ဒုက္ခ၊ သမုဒယ	ဒုက္ခ၊ သမု၊ မဂ္ဂ
သုဒ္ဓါဝါသ	ပဋိ ပဋိ	ဒု ဘွင် ဘွင် ...(၁၆) မ ဇ ဘွင် ဘွင် ...(၁၆) မ ဇ	ဒု အကု ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ......................စု အရဟ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ......................မဂ်	အရဟ ဖ ဖ ဘွင်.......စု
ကြွင်း စတု,ပဉ္စ		(အစစ်) ထိုဘဝ၌ မဂ်ကို	မရသသူ - ပဋိ......................စု ရသသူ - ပဋိ...............သောမဂ်	မိမိဖြစ်ခိုက်ဘုံသော၌ ရှေး... ရဘူး-ပဋိ...စု
		(အတု) တစ်ပါးဘုံက -မဂ် ရ, မိမိ...	-မရသသူ - ပဋိ......................စု ရသသူ - ပဋိ.........သ, နာ, ရ မဂ်	ဤဘဝတွင်မှသာရ- ဖ မဖ မဖ မဖ ...စု
အသည		ဥ + ဓ	အနဘိသမေတာဝီ	အဘိသမေတာဝီ

ဖယားရှင်းချက်

သုဒ္ဓါဝါသပုဂ္ဂိုလ်သည် ၁။ ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူ
၂။ ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို ရသသူ-ဟု ၂-မျိုးရှိ၏။ **(ဖယား ၃ အပေါ်)**

ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်သည် အနဘိသမေတာဝီ, အဘိသမေတာဝီ-ဟု ၂.-မျိုးရှိ၏။

ထိုတွင် အနဘိသမေတာဝီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစစ်, အတု-ဟူ၍ ၂-မျိုးရှိပြန်ရာ **အနဘိသမေတာဝီ အစစ်သည်-**

၁။ ထိုဘဝ၌ မဂ်ကို မရသသူ
၂။ ထိုဘဝ၌ မဂ်ကို ရသသူ-ဟု ၂-မျိုးရှိ၏။ **(ဖယား ၃ အောက်)**

အနဘိသမေတာဝီ အတုသည်လည်း-

၁။ တစ်ပါးဘုံက မဂ်ကို ရ, မိမိဖြစ်ခိုက်ဘုံ၌ မဂ်ကို မရသသူ။
၂။ ။ ။ မဂ်ကို ရသသူ-ဟူ၍ ၂-မျိုး ရှိပြန်၏။
(ဖယား ၃ အောက်)

အဘိသမေတာဝီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း-

၁။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝက မဂ်ကို ရဖူးသသူ။
၂။ ဤဘဝတွင်မှသာ မဂ်ကို ရသသူ-ဟု ၂-မျိုးရှိ၏။ **(ဖယား ၄)**

(ဖယား ၄ အပေါ်ကွက်ရှိ သုဒ္ဓါဝါသပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အဘိသမေတာဝီ ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုပါ။)

အထက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လျော်စွာ တရားအပုံများကို ခွဲခြားပုံထားကြောင်း သိကြပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

ဒုက္ခမူ မဂ္ဂမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အနဘိသမေတာဝီနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

လုံ ပဋိ၊ နိုက် အနု - အာမန္တာ။

လုံ အနု နှစ်ဖက်ရ - အဘိသမေတာဝီနံ တေသံ တတ္ထ။

နိုက် နှစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

အရကောက်

လုံ၊ အနု တစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယ စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော **ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊** ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ရသသူဖြစ်အံ့၊** ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖုလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ **(သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ)**။

ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ထိုဘဝ၌ မဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊** ပဋိ သန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ရသသူဖြစ်အံ့၊** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်တစ်ဘုံ။ **(အနဘိသမေတာဝီနံ-အစစ်)**။

''တစ်ပါးဘုံကပင် အောက်မဂ်ကို ရခြားသော်လည်း မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရဖူးသေးသောကြောင့် 'တတ္ထ အနဘိသမေတာဝီ' မည်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်'' **တစ်ပါးဘုံက သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ သကဒါဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ရသသူဖြစ်အံ့၊** ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ သကဒါဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ သက ဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။

တစ်ပါးဘုံက သကဒါဂါမိမဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိ သန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အနာဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

တစ်ပါးဘုံက အနာဂါမိမဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိ သန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ **(အနဘိသမေတာဝီနံ-အတု ၃-မျိုး)**။ (နောက်ဆုံးအတု၌ သုဒ္ဓါဝါသ ပါဝင်နိုင်သော်လည်း ဝိဘင်းသီးခြားထုတ်၍ အရကောက်ထားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ၄င်းကို ကြဉ်၍ ဘုံသတ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။) အသညသတ်.......အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ - သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တ ယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

http://www.dhammadownload.com

ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရေးဘဝက မဂ်ကို ရှုံးသသူဖြစ်အံ့** ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ဤဘဝတွင်မှသာ ရသသူဖြစ်အံ့** ရစ, သော မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ [သုဒ္ဓါဝါသ အဘိသမေတာဝီ၊ ကြွင်း စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ အဘိသမေတာဝီ–ဟု အဘိသမေတာဝီ ၂–မျိုးရှိကြောင်း သိပါ။]

သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ	–သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အနဘိသမေတာဝီနံ တေသံ တတ္ထ။
လုံ ပဋိ၊ နိုက် အနု	– အာမန္တာ။
လုံ နှစ်ဖက်ရ	– အဘိသမေတာဝီနံ တေသံ တတ္ထ။
နိုက် နှစ်ဖက်ရ	– သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

အနက်

ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အားလည်းကောင်း။ (အကြွင်းကို ပေးမြဲ)။

အရကောက်

လုံ အနု၊ နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ –သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော **ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့** တတိယဇောမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ရသသူဖြစ်အံ့** တတိယဇောမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။

ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုဘဝ၌ မဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ .....။ (ဒုက္ခနှင့် မဂ္ဂသန္နိဋ္ဌာန် သံသယအတိုင်း ဆက်ကောက်ပါ)။

ပစ္စနိုက် နှစ်ဖက်ရ – သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တစ်ဆယ့်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော။ ဤ တစ်ဆယ့်ကိုးချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ၊ အသညသတ်........ အသညသတ်ဘုံ။

http://www.dhammadownload.com

မုချ ဒုတိယစိတ်နှင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်များ

(မူလ+မူလီအားလျော်စွာ)

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်သည် မုချဒုတိယစိတ်၊

ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် ဘဝင်တဆယ့်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော၊ ဤ တဆယ့်ခုနစ်ချက်သောစိတ်တို့သည် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်။ **(ဒုက္ခမူ+သမုဒယမူလီ)**။

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်သည် မုချဒုတိယစိတ်၊

ထိုစိတ်နှင့် မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် **ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့**၊ ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ရသသူဖြစ်အံ့**၊ ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်**တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့သည် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်။ **(ဒုက္ခမူ+မဂ္ဂမူလီ)**။

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်သည် မုချဒုတိယစိတ်၊

ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင် တစ်ဆယ့်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော၊ ဤတစ်ဆယ့်ရှစ်ချက် သောစိတ်တို့သည် တံသဒိသဒုတိယစိတ်။ **(သမုဒယမူ+ မဂ္ဂမူလီ)**။

မုချ ဒုတိယအကုသိုလ်စိတ်နှင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောသည် မုချဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်၊

ထိုစိတ်နှင့် မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် **ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့**၊ တတိယဇောမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ရသသူဖြစ်အံ့**၊ တတိယဇောမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက် သောစိတ်တို့သည် တံသဒိသဒုတိယစိတ်။ **(သမုဒယမူ+မဂ္ဂမူလီ)**။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

	၁	၂	၃	၄
	ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ မဂ္ဂ	ဒုက္ခ၊ မဂ္ဂ	ဒုက္ခ	×
မဂ်ကို ရလတ္တံ့	(က)	အဆုံးစွန် တဏှာ ↓		
	အစမထင် ..... ဧဧဧဧဧဧ	ဧ မဖမဖမဖ ပဥနုဝေါ	မဖဖ	စု (ပစ္ဆိမစိတ်)
	အစမထင် .....မဖ ဧဧဧဧဧဧ	ဧ မဖမဖ ပဥနုဝေါ	မဖဖ	စု ။
	အစမထင် .....မဖမဖ ဧဧဧဧဧဧ	ဧ မဖ ပဥနုဝေါ	မဖဖ	စု ။
	အစမထင် .....မဖမဖမဖဧဧဧဧဧဧ	ဧ ပဥနုဝေါ	မဖဖ	စု ။
မရလတ္တံ့	(ခ) မကျွတ်ထိုက်သော ပု (ဒုက္ခ၊ သမုဒယ)			

ဝိဘင်း

(၁) (က) ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (ခ) ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။

(၁) (က + (ခ) ဣတရေသံ တေသံ။

(၁) (က) + (၂) ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။

(၁) (ခ) + (၃) အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။

(၃) အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ။

(၂) + (၃) အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။

(၄) ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။

ယေဘုယျ ရှင်းလင်းချက်

ပုဂ္ဂိုလ်သည် (၁) မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (၂) မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်–ဟု ၂–မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်–

(၁) တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (၂) သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြား၍ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (၃) သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြား၍ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ် (၄) အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြား၍ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်–ဟူ၍ ၄–မျိုး ပြားပြန်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို (၁) (က) အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန် တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် တစ်ပုံ၊ (၁) (ခ) မဂ်ကို မရလတ္တံ့ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် တစ်ပုံ၊ (၂) အဆုံးစွန် တဏှာမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေ့ ဝေါဒါန်တိုင်အောင် တစ်ပုံ၊ (၃) အရဟတ္တမဂ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် တစ်ပုံ၊ (၄) ပစ္ဆိမစိတ် တစ်ပုံဟု (၄)ပုံ ခွဲခြားပြီး ပုံထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒုက္ခသစ္စမူ + သမုဒယသစ္စမူလီ ဝိဘင်း

<u>လုံ၊ အနု, နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ</u>– အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (၂+၃)။

<u>လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ</u>– ဣတရေသံ တေသံ။ (၁–က + ခ)

<u>လုံ၊ ပဋိ, နိုက်၊ အနု</u> – အာမန္တာ။

<u>နိုက် ပဋိ နှစ်ဖက်ရ</u> – ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။

http://www.dhammadownload.com

အနက် – အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ ယဿ စိတ္တဿ၊ အကြင်ဝေါဒါန်စိတ်၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ အဂ္ဂမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ တေန၊ ထိုဝေါဒါန်စိတ်နှင့်။ သမင်္ဂီနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ [ပြည့်စုံအောင်ပေးပုံ–ယဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ယေ ပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဂ္ဂမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ တေန၊ နှင့်။ သမင်္ဂီနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုအနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လည်းကောင်း။]

ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ၊ ပစ္ဆိမစိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။

အရကောက်

လုံ၊ အနု တစ်ဖက်ရ –

အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊

အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊

အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး **ဝေါဒါန်**၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊

တဏှာ မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။**

သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား အဆုံးစွန်သော .....ဟုဆိုအပ်သော **သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊**

သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား အဆုံးစွန်သော .....ဟုဆိုအပ်သော **သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်။**

အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား အဆုံးစွန်သော.....ဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏။

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ –

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံး စွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။**

သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။**

သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ .....ဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊**

အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ .....ဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။**

မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စနိက် နှစ်ဖက်ရ – တိဟိတ်စုတိ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

ဒုက္ခသစ္စမူ + မဂ္ဂသစ္စမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု, နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ – အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, (၃)။
ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (၁–ခ)။

လုံ အနု နှစ်ဖက်ရ – ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ (၂)။
ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (၁–က.)။

လုံ ပဋိ, နိုက် အနု – အာမန္တာ။

နိုက် ပဋိ နှစ်ဖက်ရ – ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။

အနက် – အညေ၊ ဝေါဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။

အရကောက်

လုံ၊ အနု တစ်ဖက်ရ – အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ ကောက်ပြီ။
မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။

သမုဒယသစ္စမူ + မဂ္ဂသစ္စမူလီ ဝိဘင်း

လုံ၊ အနု, နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ – ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (၁–ခ)

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (၁–က)

လုံ၊ ပဋိ၊ နိုက်၊ အနု တစ်ဖက်ရ – ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ (၂)

နိုက် အနု, ပဋိ နှစ်ဖက်ရ – အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ. အရဟန္တာနံ တေသံ။ (၃ + ၄)

သတိပြု။ ။ ၃–နှင့် ၄–ကို ပေါင်း၍ ''အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ'' ဟု ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စမူ+သမုဒယသစ္စမူလီ တစ်ဖက်ရပါ 'အရဟန္တာနံ' နှင့် မတူကြောင်း သတိပြုပါ။

အရကောက်

လုံ၊ အနု တစ်ဖက်ရ – မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – တဏှာ မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အစမထင်.....ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။

http://www.dhammadownload.com

လုံ၊ ပဋ္ဌိ၊ နိုက်၊ အနု တစ်ဖက်ရ – အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ တဏှာ မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ ..... အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

နိုက် နှစ်ဖက်ရ – အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှ စ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ–၌ 'ယဿ စိတ္တဿ'အရ မုချ၊ ဥပစာကောက်

ယဿ စိတ္တဿ–အရ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်ကို မုချအားဖြင့် ရ၏။ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်သောစိတ်တို့ကို ဝေါဒါန်နှင့် အရဟတ္တမဂ်ကို ရလတ္တံ့ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် တူသောကြောင့် သဒိသူပစာအားဖြင့် ကောက်ယူရ၏။ (အရကောက်ပုံကို သတိပြု)။

နိရောဓ
အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ဤဝါရကို ဥပ္ပါဒ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ဇယားကိုပင် ကြည့်၍ သက်ဆိုင်ရာ သစ္စာများ ချုပ်လတ္တံ့ကို ခဏ ငယ် တစ်ချက် ရှေ့သို့တိုး၍ **"အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ဥပါဒ်, အရဟတ္တမဂ်၏ဥပါဒ်, ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ်"** တိုင်အောင် ပိုင်းပြီး သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယ ရာကာ ဝိဘင်းထုတ်ကြ, အရကောက်ကြရမည်။

ဥပမာ – ဒုက္ခ, သမုဒယ, နိရောဓ ၃–ပါးလုံး ချုပ်လတ္တံ့ကို အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပိုင်းရမည်။ ဒုက္ခ, မဂ္ဂ ၂–ပါးချုပ်လတ္တံ့ဆိုလျှင် အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပိုင်းရမည်။ ဒုက္ခသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့ ဆိုလျှင် ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏတိုင်အောင် ပိုင်းရမည်။

ဒုက္ခမူ သမုဒယမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု, ပဋ္ဌိ၊ နိုက် အနု, ပဋ္ဌိ တစ်ဖက်ရ	–	ဥပ္ပါဒနှင့် တူ၏။
နိုက် ပဋ္ဌိ နှစ်ဖက်ရ	–	ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။

ဒုက္ခမူ မဂ္ဂမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု, နိုက် ပဋ္ဌိ တစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ အနု နှစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ၊ ပဋ္ဌိ, နိုက်၊ အနု	–	အာမန္တာ။
နိုက်၊ ပဋ္ဌိ နှစ်ဖက်ရ	–	ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။

http://www.dhammadownload.com

သမုဒယမူ + မဂ္ဂမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု, နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ	–	ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ အနု, ပဋိ နှစ်ဖက်ရ	–	ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ ပဋိ, နိုက် အနု တစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
နိုက် အနု, ပဋိ နှစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ တေသံ။

ဥပ္ပါဒနိရောဓ
အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

ဤဝါရကို အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ဖယေားကိုပင် ကြည့်၍ သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယတရားများ ရှာပြီး နည်းမှီ၍ ဟောကြ ဆိုကြပါလေ။

ဒုက္ခသစ္စမူ + သမုဒယသစ္စမူလီ ဝိဘင်း

ဥပ္ပါဒ အနာဂတဝါရနှင့် အားလုံး တူ၏။

ဒုက္ခသစ္စမူ + မဂ္ဂသစ္စမူလီ ဝိဘင်း

လုံ အနု, နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ အနု နှစ်ဖက်ရ	–	ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ ပဋိ, နိုက် အနု	–	အာမန္တာ။
နိုက် ပဋိ နှစ်ဖက်ရ	–	ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။

သမုဒယသစ္စမူ + မဂ္ဂသစ္စမူလီ ဝိဘင်း

လုံ၊ အနု, နိုက် ပဋိ တစ်ဖက်ရ	–	ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ	–	ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
လုံ၊ ပဋိ၊ နိုက်၊ အနု တစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။
နိုက် အနု, ပဋိ နှစ်ဖက်ရ	–	အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ တေသံ။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပါဒ အနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ + သမုဒယသစ္စမူလီ

	၁	၂	၃
	ဒုက္ခ၊ သမုဒယ	ဒုက္ခ	×
ဖိုလ်သမာပတ်(အရိယာ)	ပဋိ..... ဓဓဓဓဓဓ	ဓ မဖမဖမဖ ပဉနဝေါ မဖဖ	စု (ပစ္ဆိမစိတ်)
	ပဋိ..... မဖ ဓဓဓဓဓဓ	ဓ မဖမဖ ပဉနဝေါ မဖဖ	စု ။
	ပဋိ..... မဖမဖ ဓဓဓဓဓဓ	ဓ မဖ ပဉနဝေါ မဖဖ	စု ။
	ပဋိ..... မဖမဖမဖ ဓဓဓဓဓဓ	ဓ ပဉနဝေါ မဖဖ	စု ။
မဖြစ်ပြန် (အဝေ)	ပဋိ..... ဓဓဓဓ	လောဘမူ မရထာသန္တီရဏ ဓ ရုံရုံဘွင်	စုတိ
	ပဋိ..... ဓဓဓဓဓဓ	အဆုံးစွန်တဇော → ဒေါ, ဇော, မဟာကု မရထာသန္တီရဏ ဓ ဓဓဓဓဓ ရုံရုံဘွင်	စုတိ
ဖြစ်ပြန်	ပဋိ...စု	ဖြစ်ပြန် အသည်	မဖြစ်ပြန် အသည်

ဘုံသတ်နည်း

(ဆောင်) – အပါယိက စစ် မရ။ အကနိဋ္ဌ တု မရ။ – ဖြစ်ပြန်ကောင်းကို၊ မရဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါ။

ယေား ရှင်လင်းချက်

အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် –

(၁) ဖြစ်ပြန်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်

(၂) မဖြစ်ပြန်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်–ဟု ၂–မျိုး ရှိ၏။

စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်သည် –

(၁) ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်၊

(၂) မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ် (ပစ္ဆိမဘဝိက အတု)၊

(၃) မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်–ဟု ၃–မျိုးရှိ၏။

ထိုတွင် နံပါတ် (၁) 'ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်'သည် –

(က) တဏှာ မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်၊

(ခ) တဏှာ ခြားပြီးမှ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ၂–မျိုး ပြားပြန်၏။

http://www.dhammadownload.com

နံပါတ်(၂) မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ပြန်မဖြစ်ပြန်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း –

(က) လောဘမူ မရဏာသန္နဇောဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်၊

(ခ) ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ် မရဏာသန္နဇောဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ၂–မျိုး ပြားပြန်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ၄င်းတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံတို့ကို ဒုက္ခ, သမုဒယ နှစ်ပါးလုံး ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဒုက္ခသာ ဖြစ်လတ္တံ့၊ နှစ်ပါးလုံး မဖြစ်လတ္တံ့အားဖြင့် ပိုင်းခြား၍ တရားပုံထားကြောင်း သိကြပါလေ။

ဝိဘင်း

လုံ၊ အနု တစ်ဖက်ရ– အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ, ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။

လုံ၊ ပဋိ, နိုက်၊ အနု – အာမန္တာ။

နိုက် နှစ်ဖက်ရ – ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ တတ္ထ။

အရကောက်

လုံ၊ အနု တစ်ဖက်ရ – ပုဂ္ဂလဝါရ ဒုက္ခသစ္စမူ + သမုဒယသစ္စမူအတိုင်း ကောက်ပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း ဘုံသတ်ပါ။

.......ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်နှစ် ဘုံ။ **(အစစ်)**

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ် အံ့– ပဋမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့–အဆုံးစွန်သောတဏှာမှ စ၍ စုတိ ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက် သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ် သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်ငါးဘုံ။ **(အတု)**

အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ..... အသညသတ်ဘုံရ၏။

လုံ၊ အနု နှစ်ဖက်ရ – တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့ – ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်။

သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား..... ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

http://www.dhammadownload.com

သကဒါဂါမိ ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား....ဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊

အနာဂါမိဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမှုကား.....ကျွတ်ထိုက်သောတိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်နှစ်ဘုံ။ **(အစစ်)**

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့–ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စတုတ္ထဇောတိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့–ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်တစ်ဘုံ **(အတု)** လည်း ရ၏။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့ – ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်တစ်ဘုံလည်း ရ၏။

နိက် နှစ်ဖက်ရ – တိဟိတ်စုတိ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသတို့၏ ..... အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်နှစ်ဘုံ။ **(အစစ်)**

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကေ္ဂနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသတို့၏..... မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်ငါးဘုံ၊

အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ **(အတု)**

http://www.dhammadownload.com

ဒုက္ခမူ + မဂ္ဂမူလီ

ဒုက္ခ၊ မဂ္ဂ	ဒုက္ခ	×
ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလာဘိဿန္တိ, ယေ စဉ္စေ မဂ္ဂံ ပဋိလာဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ	အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလာဘိဿန္တိ, အာပါယိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ	ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ

အမှာ။ ။ ဝိထိများချလျက် ဇယားဖြင့် ပိုင်းခြားပြလျှင် အသိဉာဏ် မရှင်းဘဲ သာ၍ပင် ရှုပ်ထွေးဖွယ်ရှိ၍ အသိဉာဏ်ရှင်း လွယ်ကူပါစေခြင်းအကျိုးငှါ ဝိဘင်းများကိုပင် ဇယားချပြီး ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရကောက်

__လုံ–အနု တစ်ဖက်ရ__– အရဟတ္တမဂ်၏..... အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊

– အရဟတ္တမဂ်နန္တရဖိုလ်မှ စ၍ ..... အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂–ဘုံ။

– **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော** သူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ **မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော**သူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် .....မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀–ဘုံ။ (ဤကား ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အစစ်တည်း)။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသော အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သော မဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သောမဂ်မှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက် သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသာ အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင် အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါ ဝစရ ၉–ဘုံ။

တစ်ပါးဘုံကသာ အောက်မဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလ–

http://www.dhammadownload.com

ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘာကိဏှာ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၉–ဘုံ၊ သုဒဿီတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ ၄–ဘုံ။ (ဤကား ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အတု တည်း)။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ် ၄–ဘုံ။

အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ......အသညသတ်ဘုံ။

<u>လုံ–အနု နှစ်ဖက်ရ</u> – အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏.....အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂–ဘုံ။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝ မဂ်ကို မရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာ ရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိ အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား စတု ဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀–ဘုံ။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ ရှေး ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂–ဘုံလည်း ရ၏။

အကျဉ်းချုပ်မှတ်ရန်

၁။	မိမိဖြစ်ခိုက်ဘုံ၌	မဂ်ကို မရလတ္တံ့	ဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ စုတိ၊
			မဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ စုတိ၏ အနန္တရ။

(ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အစစ်)

၂။	။	ဤဘဝသာ အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိ..လတ္တံ့	ဖြစ်ပြန်	ဆုံးမဂ်မှ စုတိ၊
			မဖြစ်ပြန်	ဆုံးမဂ်မှ စုတိ၏ အနန္တရ။
၃။	မိမိဖြစ်ခိုက်ဘုံ၌	ရှေးဘဝကသာ အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ ပရိ...ပြုလတ္တံ့	ဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ စုတိ၊
			မဖြစ်ပြန်	ပဋိမှ စုတိ၏ အနန္တရ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ တစ်ပါးဘုံကသာ အောက်မဂ်ကို ရ
မိမိဖြစ်ခိုက်ဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့. ဖြစ်ပြြန် ပဋိမှ စုတိ၊
မဖြစ်ပြြန် ပဋိမှ စုတိ၏ အနန္တရ။

(ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အတု)

၅။ အာပါယိက မိမိဖြစ်ခိုက်ဘုံ၌ ဖြစ်ပြြန် ပဋိမှ စုတိ၊
မဖြစ်ပြြန် ပဋိမှ စုတိ၏ အနန္တရ။

သမုဒယမူ + မဂ္ဂမူလီ

သမုဒယ၊ မဂ္ဂ	သမုဒယ	မဂ္ဂ	×
ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ	အာပါယိကာနံ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ	ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ	အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ

မှတ်ချက်။ ။ အရကောက် (စာ–၂၃၂)၌ ပဋိလောမ တစ်ဖက်ရဝိဘင်းကို ''ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ''ဟု ထုတ်ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ပါဠိတော်၌ ''ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ'' မပါပါ။ မပါခြင်းကသာ အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

<u>**လုံ–အနု တစ်ဖက်ရ**</u> – မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့–ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင် အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့–ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စတုတ္ထဇောတိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် .....ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ် ၄–ဘုံ၊

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့–ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့–ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စတုတ္ထဇောတိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံး စွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ..... မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀–ဘုံ၊

http://www.dhammadownload.com

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသော အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်ရသော မဂ်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သည်သူဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သောမဂ် မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ..... အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသော အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ..... အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၉–ဘုံ။

တစ်ပါးဘုံကသော အောက်မဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့– ပဋိသန္ဓေ မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ..... အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၉–ဘုံ၊ သုဒဿီတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ ၄–ဘုံရ၏။

အကျဉ်းချုပ်မှတ်ရန်

အာပါယိက

	ဖြစ်ပြန်		ပဋိ မှ စုတိ၊
	မဖြစ်ပြန်	မရဏာသန္န လောဘဇော	ပဋိ မှ စတုတ္ထဇော၊
		ဒေါ်, မော, မဟာကုဇော	ပဋိ မှ ဆုံးတဏှာ၏ အနန္တရ။

ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ

၁။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်

ဤဘုံ၌	ဖြစ်ပြန်		ပဋိ မှ စုတိ၊
	မဖြစ်ပြန်	မရဏာသန္န လောဘဇော	ပဋိ မှ စတုတ္ထဇော၊
		ဒေါ်, မော, မဟာကုဇော	ပဋိ မှ ဆုံးတဏှာ၏ အနန္တရ။

၂။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသော အောက်မဂ်ကို ရ၍
တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိ...တို့တွင်

ဤဘုံ၌	ဖြစ်ပြန်		ဆုံး မဂ် မှ စုတိ၊
	မဖြစ်ပြန်	မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ ဥပါဒ်	ဆုံး မဂ်မှ ဆုံး တဏှာ၏ အနန္တရ။

၃။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသော အောက်မဂ်ကို ရ၍
တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိ...တို့တွင်

http://www.dhammadownload.com

ဤဘုံ၌ ဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ စုတိ၊
မဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ ဆုံး တဏှာ၏ အနန္တရ။

၄။ တစ်ပါးဘုံကသော အောက်မဂ်ကို ရ၍
မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့ ...တို့တွင်

ဤဘုံ၌ ဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ စုတိ၊
မဖြစ်ပြန်	ပဋိ မှ ဆုံး တဏှာ၏ အနန္တရ။

လုံ-အနု နှစ်ဖက်ရ - မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝ မဂ်ကို မရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာ ရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃-ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃-ယောက်တို့အား စတုဝေါကာ ရ ၄-ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀-ဘုံ။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင် ဖြစ် ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း မဂ်ကို ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒ်သသူ ဖြစ်အံ့- ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃-ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃-ယောက်။

မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ ဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့- ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော မဂ်၏ရှေး ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၂-ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၂-ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာ ၂၂-ဘုံလည်း ရ၏။ **(အရကောက်ဆရာတော်နည်း)**။

(တစ်နည်းကား) မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့- ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော မဂ်၏ ရှေး ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်တိုင်အောင် ..... ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၂-ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃-ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ သုဘကိဏှာတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၉-ဘုံ။ မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့- ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ..... ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃-ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂-ဘုံလည်း လည်း ရ၏။ **(ပုဂံအတွင်းဝန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ချိုးပြတော်မူသောနည်း)**။

http://www.dhammadownload.com

လုံ–ပဋိ တစ်ဖက်ရ –အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကို ရလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒ်သသူ ဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ ရှေး ဂေါတြဘူ, ဝေါဒါန်၊ အရဟတ္တ မဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ..... ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃– ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂– ဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

နိုက် နှစ်ဖက်ရ –အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါ နန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ၂၂–ဘုံ။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့– ပဌမဇောမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ် ၄–ဘုံ။ **(အာပါယိကာနံ–၏ အကြွင်းတည်း)**။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့–ပဌမဇောမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ, မောဟမူ, မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်, ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄–ဘုံ၊ ကာမ သုဂတိ ၇–ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀–ဘုံ။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ အောက်မဂ်ကို ရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ကို ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သော မဂ်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့–အဆုံးစွန်သော တဏှာမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်..... အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တစ်ပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့–အဆုံးစွန်သောတဏှာမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘကိဏှာ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၉–ဘုံ၊ တစ်ပါးဘုံကသာ အောက်မဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့– အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်..... အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃– ယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ ၃–ဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇–ဘုံ၊ သုဘကိဏှာတိုင် အောင်သော ရူပါဝစရ ၉–ဘုံ၊ သုဒဿီတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ ၄–ဘုံ။ **(ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အစစ် အတုကြွင်း)**။

အသညသတ်.... အသညသတ်ဘုံ။

http://www.dhammadownload.com

အမှာစကား

သစ္စယမိုက်သည် အလွန်နက်နဲကျယ်ဝန်းသောကြောင့် စာသင်သားများအနေဖြင့် ဝါရတွဲများကို လေ့လာသင်ကြားဖို့ရာ လွန်စွာ ခက်ခဲလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါရတွဲများကို မပြတော့ဘဲ ဤအနာဂတ ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရမှာပင် နိဂုံးကမွတ် အခဆုံးသတ်လိုက်ပါသည်။ လွယ်ကူသော ဝါရတွဲ အချို့ကိုကား ပြဆိုခဲ့ပြီး ဖယားများကို နည်းမှီ၍ ဆိုနိုင်လောက်ပါသည်။

ပဝတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပရိညာဝါရ

ဤပရိညာဝါရ၌ နိရောဓသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာ နှစ်ပါးတို့သည် လောကုတ္တရာတရားများ ဖြစ်ကြ၏။ လောကုတ္တရာတရားတို့၌ ပရိညာကိစ္စ မရှိသောကြောင့် ထိုသစ္စာ နှစ်ပါးတို့ကို မဟောပါ။

ဒုက္ခသစ္စာ, သမုဒယသစ္စာ နှစ်ပါးတို့ကား လောကီတရားများ ဖြစ်ကြ၍ ပရိညာကိစ္စ ရှိသောကြောင့် ထိုသစ္စာ နှစ်ပါးကိုသာ ဟောပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤပရိညာဝါရ၌ ဒုက္ခသစ္စာမူ သမုဒယသစ္စာမူလီ ၁–ပါးကိုသာလျှင် ရအပ်ပါသည်။

ယော ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတိ၊ သော သမုဒယသစ္စံ ပဇဟာတိ။

ယော ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော သမုဒယသစ္စံ ပဇဟိတ္ထ။

ယော ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနိဿတိ၊ သော သမုဒယသစ္စံ ပဇဟိဿတိ–စသည်ဖြင့် ဟောကြပါလေ။

ပိုင်းခြား၍ သိဆဲ, ပယ်ဆဲ၊ သိပြီး, ပယ်ပြီး၊ သိလတ္တံ့, ပယ်လတ္တံ့ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ခန္ဓယမိုက်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ သည်။

ပရိညာဝါရ ပြီး၏။

သစ္စယမိုက်ပြီးပါပြီ။

---

http://www.dhammadownload.com

ဆန္ဒမွန်

ဝါလျှင် ရေးသား၊ ကျမ်းစာများကို၊
သင်ကြားလေ့လာ၊ ပြုသည့်တာကြောင့်၊
များစွာ မဟုတ်၊ တစ်ပုဒ် တစ်ပါဒ၊ သိမြင်ကြ၍၊
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာ၏၊
ရှည်ကြာတည်ရေး၊ မှန်းမျှော်တွေးလျက်၊
အလေးဂရု၊ စွမ်းဆောင်မှုဖြင့်၊
သောတုနောင်လာ၊ ပြုနိုင်ပါသော်၊
အဟော် ဝတ၊ သြော်...ကောင်းစွဟု၊
တောင့်တစိတ်သား၊ ကျမ်းစာများကို၊
ရေးသားသမှု၊ ကြိုးပမ်းပြုသည်။ ။ ကြည့်ရှု မှတ်သားနိုင်ကြပါစေသော်။